DE NOORDWIJKSE METHODE

Inspiratieboekje
Groep 1 + 2 + 3a
Thema Voeding en gezondheid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Themaplanning **5**

Brainstormformulier zelfstandige ateliers **7**

Brainstormformulier zelfstandige ateliers **8**

Checklist voor het thema: **9**

Kerndoelen en onderwerpen behorend bij dit thema **10**

Startweek **12**

Deelthema 1: Eten **16**

Atelier van de week 1: Thema-atelier – Op de markt **17**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *17*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *20*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *21*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week . *24*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers ... *25*

Atelier van de week 2: Ontdekatelier – De moestuin **30**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *30*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *33*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *34*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week . *37*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers ... *38*

Atelier van de week 3: Kookatelier – Groentesoep **43**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *43*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *46*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *47*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week . *50*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers ... *51*

Atelier van de week 4: Kunstatelier – Arcimboldo **55**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *55*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *58*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *59*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week . *62*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers ... *63*

Zelfstandig thuis-/ thema atelier **67**

Zelfstandig kunstatelier **69**

Zelfstandig bouwatelier **72**

Zelfstandig spel-/puzzelatelier **74**

Zelfstandig rekenatelier **77**

Zelfstandig ontdekatelier **80**

Zelfstandig schrijfatelier **82**

Zelfstandig ICT-atelier **84**

Zelfstandig beweeg-/buitenatelier **86**

Leesatelier **88**

Weektaak **90**

Deelthema 2: Je lichaam: gezond en ziek **93**

Startweek **94**

Atelier van de week 5: Kunstatelier – Röntgenfoto's **95**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *95*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *98*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *99*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week *103*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers. *104*

Atelier van de week 6: Puzzelatelier – De spijsvertering **109**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *109*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *112*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *113*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week *116*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers. *118*

Atelier van de week 7: Ontdekatelier – Medicijnen **122**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *122*

Begeleide activiteit bij het atelier van de week *125*

Leerlijnen bij de activiteit van de week *126*

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week *129*

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers. *130*

Atelier van de week 8: Beweegatelier – Het skelet **135**

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week *135*
Begeleide activiteit bij het atelier van de week *137*
Leerlijnen bij de activiteit van de week *138*
Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week *141*
Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers. *143*

Zelfstandig thuis-/ thema-atelier **148**

Zelfstandig kunstatelier **150**

Zelfstandig bouwatelier **153**

Zelfstandig spel-/puzzelatelier **156**

Zelfstandig rekenatelier **158**

Zelfstandig ontdekatelier **161**

Zelfstandig schrijfatelier **163**

Zelfstandig ICT-atelier **165**

Zelfstandig beweeg-/buitenatelier **167**

Leesatelier **169**

Weektaak **171**

Afsluitende week: doel en activiteiten **174**

Overzicht ontwikkellijnen onderbouw thema Voeding en gezondheid **175**

Themaplanning

	Data	Atelier van de week:	Wie is er verantwoordelijk voor de voorbereiding?	Onderzoekend lezen les	Liedje van de week	Letter van de week	Aanpassing in de zelfstandige ateliers:	Benodigde materialen:
Startweek	Week 1			Meneer beer heeft honger				
Deelthema 1:	Week 2	Thema-atelier – Op de markt		Boer Boris op de markt				
Deelthema 1:	Week 3	Ontdekatelier – de Moestuin		Anna en haar groentetuintje				
Deelthema 1:	Week 4	Kookatelier – Groentesoep		Groentesoep				
Deelthema 1:	Week 5	Kunstatelier – Giuseppe Arcimboldo		Rupsje Nooitgenoeg				
Tussenweek:	Week 6			Boer Boris en het gebroken been				
Deelthema 2:	Week 7	Kunstatelier – Röntgenfoto's		Röntgenfoto				

Deelthema 2:	Week 8	Puzzelatelier – De spijsvertering		Poepposter				
Deelthema 2:	Week 9	Ontdekatelier - medicijnen		Dokter				
Deelthema 2:	Week 10	Beweegatelier – het skelet		Skelet				
Afsluitende week	Week 11			Proefje waterzuivering				

Brainstormformulier zelfstandige ateliers

Kunst atelier (wie): teken, boetseer, knip, plak, creativiteit staat centraal

Schrijf atelier (wie): fijne motoriek op allerlei manieren, lezen, letters, schrijven, stempelen.

Rekenatelier (wie): tellen, sorteren, ordenen, stapelen, vergelijken etc.

Bouw atelier (wie): constructie, bouw, stapel, vormen, ruimtelijke oriëntatie

Deelthema:

Thuis atelier en thema atelier (wie): naast een vaste thuisplek, per thema wisselend voor rollenspel, naspelen en fantasie.

Puzzel atelier (wie): puzzels, kralenplanken, loose parts etc.

Ontdek atelier (wie): techniek, onderzoek, experimenteer, watertafel, zandtafel,

Buiten atelier (wie): zagen en timmeren, buitenspellen, buitenkeuken, spellen, sporten, bewegend leren.

NB. Denk na over de verandering in de hoeken over de weken.

Brainstormformulier zelfstandige ateliers

Kunst atelier (wie): teken, boetseer, knip, plak, creativiteit staat centraal

Schrijf atelier (wie): fijne motoriek op allerlei manieren, lezen, letters, schrijven, stempelen.

Rekenatelier (wie): tellen, sorteren, ordenen, stapelen, vergelijken etc.

Bouw atelier (wie): constructie, bouw, stapel, vormen, ruimtelijke oriëntatie

Deelthema:

Thuis atelier en thema atelier (wie): naast een vaste thuisplek, per thema wisselend voor rollenspel, naspelen en fantasie.

Puzzel atelier (wie): puzzels, kralenplanken, loose parts etc.

Ontdek atelier (wie): techniek, onderzoek, experimenteer, watertafel, zandtafel,

Buiten atelier (wie): zagen en timmeren, buitenspellen, buitenkeuken, spellen, sporten, bewegend leren.

NB. Denk na over de verandering in de hoeken over de weken

Checklist voor het thema:

Voorbereiding thema:

- Kies per (deel)thema ongeveer 8 ateliers, afhankelijk van het aantal kinderen dat je in je groep hebt.
- Bereid voor iedere week een begeleide activiteit voor die je dagelijks met kleine groepjes doet in een van de onderbouw ateliers.
- Kies elke week ook voor een letter en een liedje van de week. Laat dit in je kringen aan bod komen. Tip: zie het document beginnende geletterdheid
- Zorg voor afwisselende ateliers en werkvormen zodat alle leerlijnen aan bod komen.
- Voeg tijdens het thema nieuwe spel- en leermogelijkheden toe in de zelfstandige ateliers.

Zichtbaarheid thema in de onderbouw:

- Maak een thematafel met relevante voorwerpen. Zet kaartjes bij de voorwerpen met het woord of de letter.
- Maak een themamuur met afbeeldingen en woorden, zodat de kinderen zien wat ze geleerd hebben. Dit vul je aan met voorbeeldwerk van de kinderen. Deze groeit tijdens het thema (je begint met een bijna leeg prikbord en aan het einde kijk je samen met de kinderen terug naar wat er allemaal geleerd is).

Startweek:

- Ontwerp waar mogelijk de inrichting van de ateliers met de kinderen samen.
- Doe een rondje langs alle ateliers om de spelmogelijkheden en regels door te nemen met alle kinderen. Hierdoor kunnen ze de komende weken zelfstandig in de ateliers spelen en werken. Ondersteun dit eventueel met pictogrammen per atelier.
- Geef een huiswerkopdracht waardoor de kinderen met hun ouders alvast thuis ook over het thema gaan praten en je thuis en school bij elkaar betrekt.
- Maak een themabrief voor de ouders.

Kerndoelen en onderwerpen behorend bij dit thema

Burgerschap

- **Kerndoel 2 - Diversiteit**
  Leerlingen ontdekken dat mensen wereldwijd verschillende eetgewoonten en opvattingen over voeding en gezondheid hebben, en leren daar respectvol mee om te gaan.
- **Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid**
  In de ateliers (zoals het kookatelier of het moestuinatelier) denken leerlingen mee over gezonde keuzes en hoe zij actief iets kunnen bijdragen aan de gezondheid van anderen—bijvoorbeeld een gezonde soep maken voor de klas.
- **Kerndoel 5: Democratische betrokkenheid**
  Leerlingen oefenen met keuzes maken, samenwerken en overleggen (bijvoorbeeld welk recept of welke groenten te kiezen), en ervaren dat hun mening telt.
- **Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken**
  Leerlingen onderzoeken maatschappelijke aspecten van voeding (bijvoorbeeld duurzaamheid, gezondheid, landbouw), denken na over oplossingen (zoals minder voedselverspilling), en wegen hun keuzes af.

Sustainable Development Goals

- **SDG 2: Geen honger**
  Leerlingen leren over het belang van gezonde voeding en hoe die wereldwijd niet voor iedereen vanzelfsprekend is.
- **SDG 3: Goede gezondheid en welzijn**
  Leerlingen onderzoeken wat hun lichaam nodig heeft om gezond te blijven en welke invloed voeding, beweging en rust daarop hebben.
- **SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie**
  Tijdens het koken, tuinieren of winkelen leren leerlingen hoe ze voedselverspilling kunnen voorkomen en bewust kunnen kiezen.
- **SDG 13: Klimaatactie**
  Leerlingen ontdekken hoe voedselproductie en transport invloed hebben op het klimaat en hoe zij zelf duurzamer kunnen kiezen.

Biologie

- Zintuigen: zien, ruiken, proeven, voelen
- Planten: bollen, knollen, zaden en vruchten en hun groei
- Schijf van vijf
- De mens: bouw en functie van het skelet en spieren
- De mens: beweging en gezondheid
- Beweging en gezondheid
- Spijsvertering
- Ziektes

Engelse taal

Handvaardigheidstechnieken

- Knippen
- Kleien
- Tekenen en schilderen

Koken

- Omgaan met kookgerei: snijden, bakken, mixen, e.d.
- Hygiëne en bacteriën, schoonmaken
- Verschillende bereidingswijzen van voedsel en maaltijden
- Kruiden, specerijen
- Basisregels voor een gezond voedingspatroon

Leervaardigheden

- Onthouden en begrijpen
- Kritisch denken
- Verbanden leggen
- Perspectief nemen
- Creatief probleem oplossen en ontwerpen
- Persoonlijke relevantie
- Waardebepaling

Muziek

- Zingen

Theater en dans

- Theater maken: De leerlingen kan op basis van een zelfgemaakt of bestaand verhaal een voorstelling maken en dit in de les of voor een (on)bekend publiek presenteren.
- Theater maken: Een voorstelling opbouwen met aandacht voor rollen/rolopbouw, samenspel, regie en vormgeving.
- Theater maken: Samenspel: inspelen en reageren op elkaar in spel.
- Dansen: Gelijktijdig dezelfde bewegingen dansen

Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing

- Vorm en kleur
- Compositie

Startweek

Introductie in het thema: leergesprek en verhalend ontwerp

Verhalend ontwerp

Start met het voorlezen van het boek 'Boer Boris gaat naar de markt.' Dit boek is eventueel ook online te bekijken: https://www.youtube.com/watch?v=1r8BL1ojJx8

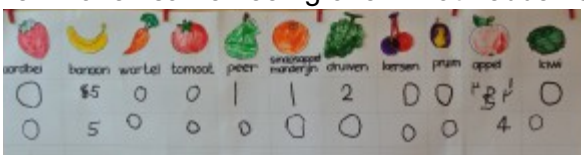
Boer Boris wil naar de markt om zijn producten te verkopen. Maïs, pudding, kaas, brood, aardappels, groenten... Hij wil ervan af! Maar hoe moet hij op de markt komen? De verkeerssituatie is erg onduidelijk en geen enkel voertuig lijkt toegestaan. Fietsen, auto's en ook raketten zijn verboden. Zal Boer Boris zijn weg naar de markt kunnen vinden?

Ga daarna in gesprek met de kinderen. Wat is al dat eten dat Boer Boris naar de markt wil brengen en waar komt dat vandaan? De volgende producten komen in het boek voor:

- mais
- koren
- melk
- aardappelen
- groenten (koolraap, peen en kroten)
- fruit
- wol
- eieren

Laat de producten of afbeeldingen ervan zien en vraag de kinderen waar het vandaan komt.

Lesideeën

- De kinderen zingen of luisteren naar het Boer Boris lied: https://www.youtube.com/watch?v=Wgfe5XysZiI
- De kinderen zingen of luisteren naar het Goedemorgenlied Boer Boris: https://www.youtube.com/watch?v=PYeFI3WXK1I&list=PL8pTIcaXC503CjKQPtmGTRh3C0XbSOJEo&index=6
- De kinderen maken samen een grafiek. Wat hebben de kinderen mee voor groente en fruit?
- De kinderen maken samen een moestuin.
- De kinderen laten tuinkers groeien.
- De kinderen gaan op excursie naar land-/tuinbouw of appelboomgaard, etc.
- EU Schoolfruit**:** Scholen ontvangen 20 weken lang elke week gratis groente en fruit voor alle leerlingen. Daarnaast is er lesmateriaal beschikbaar: https://www.euschoolfruit.nl/nl/schoolfruit.htm

Huiswerkopdracht

1. De kinderen nemen hun favoriete groente of fruit mee. Waarom vind je het zo lekker? De kinderen proeven van elkaars producten (Eventueel uitzoeken waar het eten vandaan komt).

De kinderen eten thuis iets wat ze nog nooit hebben gegeten, ze maken hier een foto van en schrijven op wat ze er van vonden. Op school kun je een muur maken met foto's van de kinderen met hun nieuwe eetervaring.

De vragenmuur

Stimuleer de kinderen om veel vragen te stellen over de thema onderwerpen. Tip: doe dit bij de onderbouw wekelijks. Dus na het introduceren van het onderwerp van de week, vraag je wat de kinderen over dit onderwerp zouden willen weten. Schrijf deze vragen op en probeer alle vragen deze week te behandelen.

Onderbouw ateliers inrichten samen met je klas

Gebruik de startweek om je klaslokaal thematisch in te richten samen met de kinderen. Bied de kinderen ook de mogelijkheid om mee te denken over materialen en spelmogelijkheden. Hiermee stimuleer je het eigenaarschap en de eigen verantwoordelijkheid van de kinderen.

Rondje langs de ateliers

Als de onderbouwateliers zijn ingericht, loop ze dan met je groep langs. Bespreek de spelmogelijkheden en de regels. Hierdoor zien ze wat er op de verschillende speel- en werkplekken gedaan kan worden en kunnen ze zelfsturend en zelfstandig aan de slag.

Themawoorden

Deelthema 1: De marktkraam, de groente, het fruit, wegen, het pond, onderhandelen, de moestuin, de zaadjes, de aarde, de hark, de gieter, zaaien, het recept, de pan, de pollepel, de vergiet, bakken, koken, proeven, het zuur, het zout, ruiken, de tong, de smaak, de schijf van 5, gezond, ongezond, fit

Deelthema 2: De röntgenfoto, de botbreuk, het skelet, het bot, het gips, de heup, de schouder, de knie, de teen, de hand, het been, de arm, de borstkas, de rib, de vinger, de voet, (en al deze lichaamsdelen in het Engels) de mond, de tong, het speeksel, de slokdarm, de lever, de galblaas, de alvleesklier, de maag, de dunne darm, de dikke darm, de endeldarm, de poep, de spijsvertering, de buikpijn, de drol, driehoek, vierkant, rond, groot, klein, lang, de medicijnen, de pillen, de dokter, de patiënt, het ziekenhuis, de apotheek, de thermometer, de temperatuur, de pleister, de hoestdrank, het recept, de zalf, de spuit, de kruiden, de bovenarm, de onderarm, het bovenbeen, de scheen, het schouderblad, de nek, het hoofd, de schedel, het skelet, het gewricht, het vingerkootje, het sleutelbeen, de ruggengraat.

Startactiviteit

1. Ren je rot met stellingen passend binnen het thema voeding en gezondheid.
2. Bootcamp met de hele school.
3. Bewegen - Fitlala van Kinderen voor Kinderen op het plein.
4. Huur het poeppaleis voor op het schoolplein. Het POP-UP PoepPaleis is educatie, informatie, kunst en amusement tegelijkertijd. Je kunt het een educatieve opstelling noemen, of een kunstzinnig uitklapmuseum. Maar het is ook een interactieve expositie of een uitdagende doe-attractie. https://www.poeppaleis.nl/
5. Laat de leerlingen allemaal hun favoriete groente of fruit meenemen naar school en maak er iets lekkers van met elkaar. Bespreek waarom het gezond is, waar voedsel vandaan komt, waarom voeding belangrijk is voor ons, waarom ze dit zo lekker vinden, etc.
6. Excursie: ga op bezoek bij de groenteboer of een kas.

Sociale vaardighedenatelier

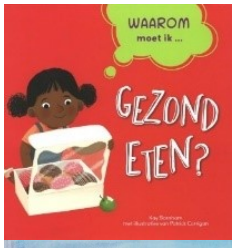
Onderwerpen en kerndoelen

Centraal in dit thema staat het onderwerp ontspannen.

Liedjes/muziek

- Klassieke Muziek Maestro Mozy - Rustgevende Liedjes Op De Harp Voor Kinderen: https://www.youtube.com/watch?v=aVje0QvhI18
- Geluiden uit de Tovertuin: https://www.youtube.com/watch?v=42hVK9S0dJM
- Be Mindful | Relaxation Song for Kids: https://www.youtube.com/watch?v=RCxz6iozYOQ (Engelstalig)

Boeken

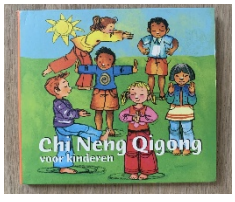
Waarom moet ik… Gezond eten? *Kay Barnham*
Gezond eten is niet altijd lekker, maar toch is het belangrijk! Leer alles over gezonde voeding. Met gekleurde illustraties. Vanaf ca. 4 jaar.

De wensster, *Marneta Viegas*
Met deze 52 meditaties visualiseren kinderen eenvoudige beelden uit hun dagelijks leven om in contact te komen met positieve en zuivere gevoelens in henzelf.

Stil zitten als een kikker, *Eline Snel*
'Stilzitten als een kikker' van Eline Snel staat boordevol mindfulnessoefeningen en verhaaltjes. Kinderen komen erdoor tot rust en leren hun piekergedachten te beheersen. Inclusief 11 downloads.

Chi Neng voor kinderen
Een speciaal voor kinderen ontwikkelde download met 12 nummers. Drie oefeningen om op te warmen, vijf basisoefeningen en drie oefeningen om af te sluiten. Door het doen van de oefeningen kunnen kinderen zich beter concentreren, zijn ze rustiger, sterker en krijgen ze meer zelfvertrouwen. Voor kinderen vanaf 4 jaar en eigenlijk iedereen die het kind in zichzelf weer wil voelen.
https://chineng.nl/product/cnq-kinderen-nl-download-boekje/
Bij deze download wordt een boekje in pdf vorm meegeleverd.

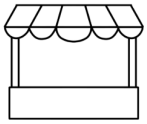
Werkvormen/filmpjes

- De vlinderboom meditaties: https://www.youtube.com/user/Vlinderboomyoga
- 14 mindfulness oefeningen voor kinderen: https://unlp.nl/kennisbank/mindfulness-voor-kinderen-14-leuke-oefeningen/
- 11 mindfulness oefeningen voor kinderen: https://hetnlpcollege.nl/mindfulness-voor-kinderen/
- Smart Breaks in de klas: https://www.youtube.com/watch?v=3zWn0Pg_W60
- Brain Breaks - Action Songs for Children - From Your Seat: https://www.youtube.com/watch?v=qsonHTjcnj4
- Chair exercises: https://www.youtube.com/watch?v=KZfQ6IE5POs
- Sit and stretch: https://www.youtube.com/watch?v=dnwHDN6Dw7Q
- 5 Minute Seated Workout for Kids: https://www.youtube.com/watch?v=7o3HWPoekp4

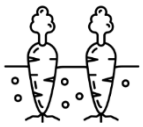
Sitting Breaks. Achtergrond voor de leerkracht: Ted Ed Filmpje: Why Sitting is bad for you: https://www.youtube.com/watch?v=wUEl8KrMz14 (ondertiteling is rechtsonder aan te zetten in het Nederlands)

Deelthema 1: Eten

Overzicht ateliers van de week

Op de markt
Aansluitend op tekst 'Boer Boris op de markt'

De moestuin
Aansluitend op tekst 'Anna en haar groentetuintje'

Groentesoep
Aansluitend op tekst 'Groentesoep'

Arcimboldo
Aansluitend op tekst 'Rupsje Nooitgenoeg'

Atelier van de week 1: Thema-atelier – Op de markt

Onderwerpen en kerndoelen

- Theater en dans
  - Theater maken: De leerling kan op basis van een zelfgemaakt of bestaand verhaal een voorstelling maken en dit in de les of voor een (on)bekend publiek presenteren.
  - Theater maken: Een voorstelling opbouwen met aandacht voor rollen/rolopbouw, samenspel, regie en vormgeving.
  - Theater maken: Samenspel: inspelen en reageren op elkaar in spel.

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week

Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen gaan op zoek naar Boer Boris. Waar is Boer Boris? Boer Boris is op de markt. Kunnen jullie Boer Boris vinden?

- De kinderen gaan op bezoek bij een markt. Wat zien de kinderen allemaal? Wat hebben we allemaal nodig om ons thema atelier in te richten op school?
- De kinderen zien een boodschappentas in de kring. Wat zit erin? De leerkracht haalt de producten er één voor één uit (groente, fruit, stuk kaas, stoffen zak, speelgoedgeld…). Wat zou je hiermee kunnen doen? Waar hoort dit bij?
- De kinderen zien een grote afbeelding of illustratie van een markt (bijv. uit het boek Naar de markt van Noëlle Smit). De kinderen vertellen wat ze allemaal zien, wie er staan, wat er gebeurt. “Zou jij hier willen zijn? Waarom?” “Wat zou jij kopen of verkopen?”
- De kinderen horen geluidsfragmenten: roepende marktkoopman, rammelende kar, weegschaal, gepraat van mensen… Ze raden het geluid. Wat zou daar gebeuren? Heb je dit wel eens gehoord? Voorbeeld: https://www.youtube.com/watch?v=i6KhJtaEAEU (1:06 min).
- De kinderen ruiken, voelen of proeven (indien veilig, let op allergieën en hygiëne bij proeven):
  - Een citroen (zuur!)
  - Een muntblaadje (geur)
  - Een stuk fruit, een groente

  “Waar zou je dit kunnen kopen?” “Hoe weet je of iets vers is?”

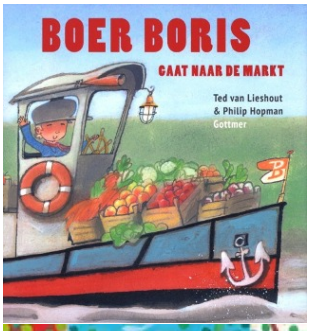
Vragen voor de vragenmuur

Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

Boeken

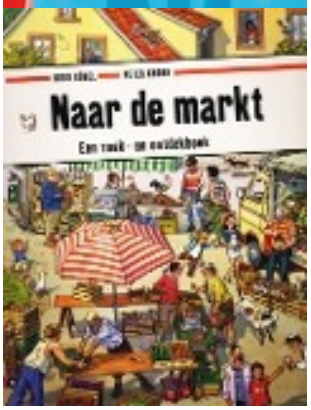

Boer Boris gaat naar de markt *Ted van Lieshout*
Boer Boris wil zijn oogst verkopen op de markt. Maar langs de ene weg mag hij niet lopen, op de andere niet met de auto rijden. Hoe moet hij nu bij de markt komen? Vierkant prentenboek met paginagrote, vrolijk gekleurde illustraties en tekst op rijm. Vanaf ca. 3 jaar.

Online boek: https://www.youtube.com/watch?v=1r8BL1ojJx8

Naar de markt, *Noëlle Smit*
Kaat gaat met haar moeder naar de markt. Ze heeft haar eigen mandje mee en ook de hond is erbij. Wat gaan ze met al die gekochte boodschappen en spullen doen? Tekstloos prentenboek met paginagrote, vrolijk gekleurde illustraties. Vanaf ca. 4 jaar.

Naar de markt, *Doro Göbel | Peter Knorr*
Wat kun je allemaal kopen op de markt? En waar komen al die spullen vandaan? Kijk maar mee, en vertel wat je allemaal ziet op de grote tekeningen. Er is van alles te ontdekken. Groot hardkartonnen, tekstloos prentenboek met gedetailleerde zoekplaten. Vanaf ca. 4 jaar.

Filmpjes

- Hoelahoep Op de markt: https://schooltv.nl/video/hoelahoep-afl-48-op-de-markt/#q=markt (15 min).
- Mijn Hobby - de Markt (Kindertijd KRO-NCRV): https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=vl1QnC8K_PM (4:51 min).

Liedjes

- LooLoo Kids - Naar de Markt Liedje voor Kinderen: https://www.youtube.com/watch?v=G_hODsVf_L0 (15:56 min).
- Op de markt - Liedje – Sesamstraat: https://www.youtube.com/watch?v=_VEPMsUiABQ (2:03 min).
- Tierelierelier, wat ga je kopen: https://www.youtube.com/watch?v=OwdY32QHxkQ (0:55 min).

- Op de markt. Liedje met picto's: https://www.youtube.com/watch?v=dYG0P3meVbY (2:00 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen geven in groepjes antwoord op de volgende vragen:
  - Hoe ziet een markt eruit? Hoe ziet een marktkraam eruit?
  - Waarom heb je een kraam nodig? Kan het eten niet gewoon op de grond liggen?
  - Wie staat er aan welke kant van de kraam?
  - Hoe kun je de kistjes neerzetten zodat mensen die langslopen meteen zien wat erin zit?
- De kinderen tekenen een marktkraam met producten en mensen erin. Dit helpt het visueel verankeren.
- De kinderen bouwen samen met de leerkracht de markt met blokken, duplo of loose parts. Wat hoorde waar? Wat herinner je je van het verhaal?

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: Op de markt

- De kinderen nemen het spelscript door en spelen met de leerkracht een aantal keren mee. Vervolgens laat de leerkracht het los en die kijkt of de kinderen het zelf oppikken.
  Of
- De kinderen maken met de leerkracht een spelscript aan de hand van bovenstaand filmpje, een eigen gekozen filmpje of een boek.
  Een spelscript is een visueel hulpmiddel voor in het huisatelier. Aan de hand van een verhaal, filmpje of boek worden afbeeldingen gemaakt die in het huisatelier worden opgehangen.
  Stappenplan voor het maken van een spelscript:
  1. Lees een verhaal voor of bedenk samen een verhaal.
  2. Vat de verhaalelementen samen in een rij afbeeldingen die de logische volgorde van het verhaal volgen. Teken en bespreek deze samen met de leerlingen of bespreek afbeeldingen die je hebt voorbereid met de leerlingen.
  3. Hang de afbeeldingen in de huishoek/themahoek. Zorg voor attributen die ondersteunend zijn aan het verhaal.
  4. Zorg voor voldoende speeltijd om tot rijk spel te komen (aangeraden wordt 45 minuten).

Telmogelijkheden:
- De kinderen tellen groente en fruit (Hoeveel appels in het kratje?)
- De kinderen wegen en vergelijken (Wat is zwaarder: een pompoen of een peer?)
- De kinderen gaan rekenen met geld. (betaal met munten – gebruik getallen tot 10 of 20).
- De kinderen doen sorteeropdrachten (groente en fruit sorteren op kleur of soort).

Benodigdheden:
Speelgoedgroente en -fruit / of echt (goed te bewaren soorten zoals citroenen, kistjes, mandjes of kratjes, weegschaaltje, speelgeld en portemonnees, stoffen zakken of papieren tassen, spelscript, kassa of doosje met rekenfunctie.

Groep 3 / Plusopdracht
- De kinderen krijgen een boodschappenlijstje en rekenen uit hoeveel het kost. Bijvoorbeeld: 2 appels (€1 per stuk) + 1 banaan (€2) = €4.
- De kinderen schrijven eigen boodschappenlijstjes en gaan hiermee boodschappen doen. Ze berekenen zelf hoe ze gepast kunnen betalen.
- De kinderen schrijven een verkoopzinnetje of marktkreet: “Heerlijke peren te koop, maar één euro per stuk!” De kinderen maken hun eigen kraambordje.

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:

Onthouden en begrijpen: Wat gebeurt er in het verhaal?

Verbanden leggen/Creatief denken: Hoe zouden we het verhaal kunnen naspelen? Welke materialen hebben we nodig?

Woordenschat	De marktkraam, de groente, het fruit, wegen, het pond, onderhandelen

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Spelontwikkeling

Niveau 1: Ik speel eenvoudige gezelschapsspelletjes onder leiding van een volwassene. Ik speel 'zogenaamd'. Ik imiteer houding en mimiek. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen nemen deel aan het spel als de leerkracht meespeelt. Ze bootsen houdingen, gezichtsuitdrukkingen en eenvoudige handelingen uit het verhaal na. Ze doen alsof in een eenvoudige spelsituatie.

Niveau 2: Ik imitatie van spel van anderen. Ik speel eenvoudig symbolisch spel (doen alsof, rollenspel). Ik speel meerdere rollen tegelijk. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen spelen zelf verschillende rollen binnen het spelscript (bijv. winkelier én klant). Ze doen een rollenspel na op basis van het verhaal of het filmpje. Ze nemen ideeën over van andere kinderen of van de leerkracht.

Niveau 3: Ik neem eigen initiatief tot thema's en rollen. Beginnend fantasiespel. Ik kies bewust materiaal en roep zelf spelideeën op (fantasiespel). [4,5 – 5,5 jaar]
De kinderen dragen zelf ideeën aan voor het spelscript op basis van een boek of filmpje. Ze kiezen attributen uit die passen bij hun gekozen rol of verhaal. Ze starten zelf een spel of veranderen het verhaal vanuit hun eigen fantasie.

Groep 3: Ik geef een eigen inhoud aan thema's en rollen. Ik kom tot een samenhangend spelverhaal met andere kinderen. Verdieping in thema's en rollen. [5,5 – 6,5 jaar]
De kinderen maken samen een spelscript en zorgen voor een logisch verhaalverloop. Ze houden het verhaal gaande en bouwen daarop voort met andere kinderen. Ze spelen langere tijd door binnen het thema.

Leerlijn: Auditieve waarneming

Niveau 1: Ik onthoud zinnen met eenvoudige structuur t/m vier woorden en zeg ze na. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen herhalen korte zinnetjes uit het verhaal of filmpje en ze gebruiken deze zinnen in hun spel wanneer ze de scènes naspelen samen met de leerkracht.

Niveau 2: Ik zeg een reeks van drie woorden na (neus-mond-oog). [4 – 4,5 jaar]
De kinderen herhalen een reeks woorden die in het spelscript voorkomt en gebruikt deze woorden actief in hun spel als ze de markt naspelen.

Niveau 3: Ik onthoud zinnen met zeven tot negen woorden en zeg ze na. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen kunnen langere zinnen uit het verhaal navertellen en nemen deze zinnen op in hun eigen spelverhaal of gebruiken ze om anderen aan te sturen in rollenspel.

Groep 3: Ik voeg klanken van éénlettergrepig woord samen. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen kunnen auditief analyseren wat er wordt gezegd in het verhaal en woorden opdelen of samenvoegen. Ze gebruiken deze vaardigheid om verhaalwoorden te begrijpen en uit te spreken, bijvoorbeeld bij het voorbereiden van het spelscript.

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- De kinderen zien verschillende dingen van een marktkraam op tafel, vraag de kinderen de voorwerpen te onthouden. Leg er vervolgens een deken/doek overheen en laat de kinderen hun ogen sluiten. Haal een of meerdere voorwerpen weg en vraag een kind wat er ontbreekt. Je kunt uiteindelijk ook preciezer vragen naar bijv. de kleuren van het voorwerp.
- De kinderen spelen: ik zie, ik zie wat jij niet ziet en dat rijmt op…
  - Kraam
  - Kist
  - Boer
  - Fruit
  - Etc.
- Fluister-doorgeefspel:
  Eén kind fluistert een woord of zin in het oor van een ander kind, waarna dit kind het weer door fluistert aan een ander kind. Een leuke variant is dat alle kinderen na het door fluisteren een tekening maken over het woord of de zin.

Beginnende gecijferdheid

Verdelen. De kinderen doen allerlei opdrachtjes met betrekking tot verdelen. Denk aan het verdelen van 12 appels. Is er genoeg voor de hele klas? Waarom wel/niet? Hoeveel appels zijn er? Hoe kun je de appels eerlijk in tweeën verdelen? Nu zijn er 3 kinderen. Hoeveel krijgen ze elk? En als er 5 kinderen zijn? Als ik het zo verdeel, is dat dan eerlijk? Wie heeft er meer/minder? Wat is het meest?

- De kinderen gaan seriëren en classificeren van allerlei voorwerpen/ knuffels/plaatjes passend bij de thema's. De kinderen leggen de voorwerpen op volgorde van klein naar groot of van dun naar dik. Of ze classificeren de voorwerpen op kleur, lengte, dikte etc. Lukt het ze ook om overeenkomsten en verschillen te benoemen?
- De kinderen gaan wegen met balans. Benodigdheden: speelgoedweegschaal (balans), gewichtjes, voorwerpen om te wegen.
  De balans staat in de kring. De kinderen vertellen wat het is. Wie weet hoe dit heet? Wat kun je ermee doen?
  - De kinderen wegen gewichtjes. Welk gewichtje is het zwaarst? En het lichtst? Wat zal er gebeuren als? Welk gewicht denk je dat het zwaarst is? Stel zo allerlei vragen.
  - Zet één gewicht in een bakje van de balans. Wie kan iets vinden in de klas dat zwaarder weegt dan dit gewicht? Pak het voorwerp erbij en zet het in een bakje van de balans. Wie kan iets vinden dat lichter is dat dit voorwerp? Hoeveel knikkers zouden we in de balans kunnen leggen zodat deze in evenwicht komt?

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

In het thema-atelier wordt een marktkraam geïnstalleerd. De kinderen spelen dat ze gaan winkelen op de markt. De verkoper weegt groenten en fruit. De klant betaalt met geld.

Bron: JufJanneke digitaalspeciaal

Kunstatelier

De kinderen maken een fruitsoort of groentesoort van klei.

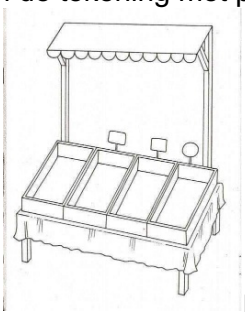
Bron: ladylemonade.nl

De kinderen beplakken fruit en groente in de juiste kleur. Ze scheuren stukjes papier.

Bron: Mirafty

De kinderen vullen de tekening met propjes crêpepapier.

Bron: Pinterest

Bouwatelier

De kinderen bouwen hun eigen winkel van blokken. Ze zetten producten om te kopen in de schappen.

Bron: jufangelique

De kinderen bouwen hun eigen marktkraam met blokken en stof. De marktkraam heeft een dak van stof. Producten worden in de kraam uitgestald.

De kinderen bouwen zelf een weegschaal met Lego. Ze proberen of ze hier ook dingen mee kunnen wegen.

De kinderen bouwen een markt van Kapla of Lego.

Bron: MisterBricks

Spel-/puzzelatelier

De kinderen spelen groente en fruit Dobbel
https://www.fichespedagogiques.com/ fiche/discrimination-visuelle-fruits-et-les-legumes

De kinderen spelen fruit memorie. Print de kaarten tweemaal uit.

Bron: mamaliefde.nl

Rekenatelier

'Rad van Fortuin' Bij de IKEA is een rad te koop, ook wel 'Het rad van fortuin' genoemd. Hier staan cijfers op. Print de kaartjes uit en lamineer deze. Plak onder elk cijfer met klittenband een kaartje, Print daarna de kaartjes nog een keer uit en leg ze in een mandje. De kinderen draaien om de beurt (spel speel je met zijn 2en of 3en). Wanneer een kind een banaan heeft gedraaid, zoekt hij de juiste banaan in het mandje op en doet het in zijn eigen mandje. Als het kind iets draait wat hij al heeft, moet het een beurt overslaan. Het kind wat aan het eind het meeste fruit in zijn mandje heeft, heeft gewonnen.

- Voor groep 2 is het spel moeilijker te maken door de cijfers te gebruiken. Een banaan staat bij 3, dus 3 bananen. Daar komen 6 meloenen bij. Hoeveel stuks fruit heb je dan in je mandje?

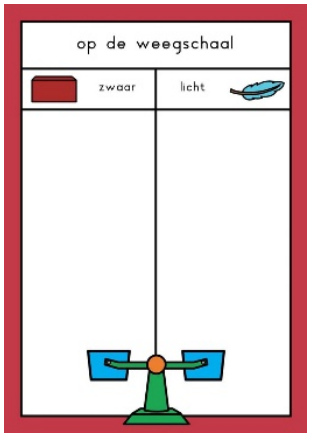

De kinderen maken fruit- en groente reeksen af. De blauwe reeksen maken zij precies na. De groene reeksen vullen de kinderen aan.
https://www.klascement.net/downloadbaar-lesmateriaal/93851/fruitbrochettes-maak-de-reeks-correct-af/

Bron: KlasCement

De kinderen hebben kaartjes met verschillende producten die je op de markt kan kopen. Ze bedenken of deze producten ligt of zwaar zijn. De producten worden in de juiste kolom gelegd. De leerkracht gaat in gesprek met de kinderen over de verschillen tussen zwaar en licht. Vraag de kinderen om de producten in een kolom ook te ordenen tussen wat het meest en het minst zwaar/licht is.

Bron: klas van juf Linda

Ontdekatelier

Fruit van heel dichtbij.
De leerkracht legt verschillende soorten fruit en een aantal vergrootglazen in de kijkhoek neer. De kinderen bekijken het fruit goed en tekenen het na. Laat ze het fruit vervolgens met vergrootglazen van heel dichtbij bekijken en tekenen.

Bron:pngtree

De kinderen vergelijken groenten en fruit. Wat weegt er zwaarder? Welke andere verschillen zijn er: dik/dun, glad/ruw. Hoe ruiken de verschillende soorten stukken fruit en groente?

Bron:AHealthylife

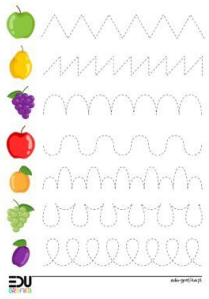
Schrijfatelier

De kinderen stempelen met halve aardappels, appels, wortels, etc. Gebruik verf of een groot stempelkussen waar de stempels in gebruikt kunnen worden.

Bron: ArtyFarty

De kinderen trekken de stippellijnen over. De figuren passen bij fruit dat op de markt gevonden kan worden.

Bron: edu-grafika.pl

Thema atelier op de markt

ICT atelier

De kinderen maken verschillende opdrachten met de BeeBot-mat. Ze verzamelen de juiste stuks fruit en brengen deze naar het juiste karretje of mandje.

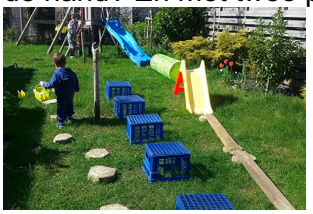
Bron: LDN Clipart

De kinderen maken weegopdrachten op het digibord, de computer of tablet: https://kleuteridee.nl/digibord-rekenen/#heading-wegen

Beweeg-/buitenatelier

De leerkracht maakt een markt-parcours met kratten. De kinderen moeten via het parcours van de marktkraam naar hun boodschappentas zien te komen. Lukt het om het parcours af te leggen met een product in de hand? En met twee producten?

Atelier van de week 2: Ontdekatelier – De moestuin

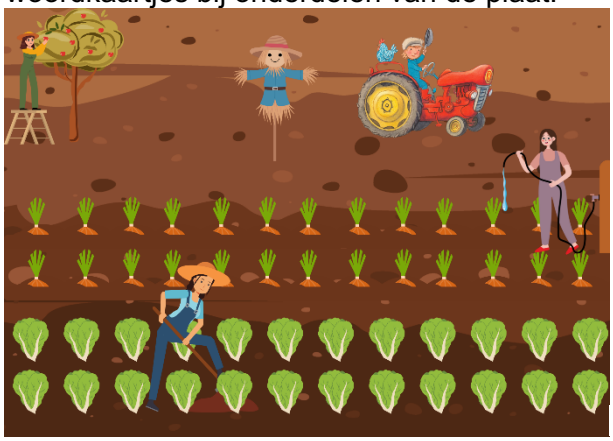
Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
  - Zintuigen: zien, ruiken, proeven, voelen
  - Planten: bollen, knollen, zaden en vruchten en hun groei

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week
Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1
Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen stellen de vraag: “Boer Boris, waar komt de groente vandaan?” Boer Boris antwoordt dat dat groeit in zijn moestuin. Zullen we in de klas ook een moestuin maken? Bedenk samen met de klas hoe jullie de moestuin kunnen maken en wat er verbouwd gaat worden. De kinderen proeven met blinddoeken om verschillende producten uit de moestuin.
- De kinderen kijken naar de kijkplaat. De kinderen plakken post-its of leggen woordkaartjes bij onderdelen van de plaat.

- Praatplaat over de moestuin: https://i.pinimg.com/originals/06/b4/63/06b463eeaa3a06c23b3698b4b8ced523.jpg
- Zet een voeldoos of voeldoek op tafel met daarin verschillende producten uit de moestuin (bv. wortel, aardappel, ui, courgette). De kinderen voelen geblinddoekt en raden wat het is. Daarna mogen ze het bekijken. Reflectievragen: Hoe voelde het? Was het hard, zacht, glad of bobbelig?
- Zet kleine potjes met kruiden of groenten (bijv. basilicum, munt, prei, ui) klaar. De kinderen ruiken geblinddoekt en raden wat het is. Maak het concreet: “Zou je dit in een salade doen of in soep?”
- De kinderen maken een tekening van hun favoriete groente of fruit uit de moestuin. Daarna vertellen ze waarom ze die zo lekker vinden en hoe die groente groeit volgens hen.

Vragen voor de vragenmuur
Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

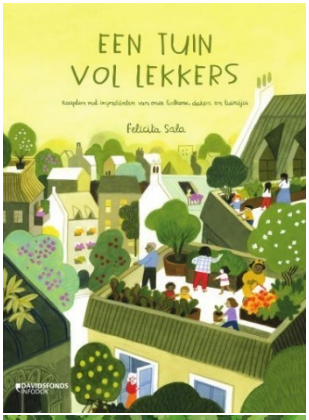
Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

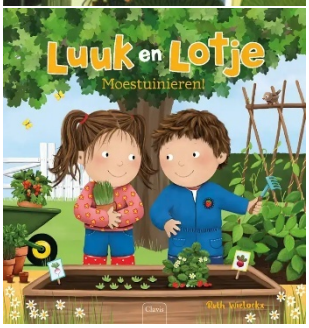
Boeken

Het begint met een zaadje, *Laura Knowles*
Een zaadje dwarrelt op de grond en valt op de grond, waar het wortel schiet. Er ontstaat een mooie boom. Prentenboek met realistische kleurenillustraties en uitklappagina over de ontwikkeling van zaadje tot boom, en de invloed van de seizoenen daarop. Vanaf ca. 4 t/m 6 jaar.

Een tuin vol lekkers, Felicita Sala
Het is lente in de Granaatappelstraat. Iedereen is aan het tuinieren geslagen: op een balkonnetje, op het dak, in een moestuin... Het is heerlijk om zelf planten te kweken die niet alleen mooi zijn, maar ook nog lekker! Een tuin vol lekkers bevat 12 hartige en zoete recepten, om te koken op het ritme van de seizoenen. Met minituingids om zelf aan de slag te gaan.

Luuk en Lotje moestuinieren!, *Ruth Wielockx*
Een vrolijk en herkenbaar prentenboek over de moestuin. Voor lezers met groene vingers vanaf 3 jaar.
Luuk en Lotje moestuinieren! Ze harken het zand, stoppen slaplantjes in de grond en zaaien radijsjes. Luuk plant zelfs een snoepjesboom. Maar of die zal groeien?

Filmpjes

- Huisje boompje beestje over spruitjes of spinazie: https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-spruitjes-of-spinazie/#q=moestuin (15.21 min).
- Ida plant zaadjes en oogst een komkommer: https://schooltv.nl/video/een-moestuin-in-de-stad-ida-plant-zaadjes-en-oogst-een-komkommer/#q=moestuin (3:33 min).
- Moestuin | Zin in Zappelin: https://www.youtube.com/watch?v=Rums7JGIydk (15:09 min).

Liedjes

- Zingverhalen: een plek voor de moestuin: https://www.youtube.com/watch?v=nZYbqq8-eqo (1:40 min).
- Dit is mijn tuintje: https://www.youtube.com/watch?v=3cXF1J7NdVE (1:50 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen zien een aantal producten. Welke producten worden verbouwd in een moestuin? De kinderen gaan staan-zitten bij producten die ze wel/niet lekker vinden.
- De kinderen tekenen wat ze hebben geleerd over hoe iets groeit. Ze vertellen er kort iets bij.
- De kinderen beelden in groepjes een zin uit het lied uit.
- De kinderen beelden met hun lijf het groeiproces uit:
  Opgerold zaadje in de grond → kleine spruit → groter plantje → bloem open.
  Ondersteun met eenvoudige zinnen: “Eerst komt het worteltje, dan de steel…”

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: De moestuin

De kinderen maken hun eigen moestuin. Ze bedenken eerst samen wat er in hun moestuin komt te staan. Ze kiezen een zaadje of plantje uit en vullen voorzichtig een potje met aarde.

Daarna planten de kinderen het zaadje in de grond en geven het een beetje water. Ze kijken goed naar het zaadje en denken na: Wat heb je nodig om te groeien?

Als het plantje geplant is, maken de kinderen een naambordje. Ze schrijven of stempelen de naam van hun groente of plant op een kaartje of stokje. Dat zetten ze in de grond, zodat iedereen weet wat daar groeit.

Elke dag mogen de kinderen naar hun moestuin kijken. Ze geven het plantje water en houden bij hoe het groeit. Ze kijken goed: Is het al gegroeid? Zien we blaadjes?
Tip je kunt de groei samen met de kinderen meten met (lego)blokjes.

Telmogelijkheden:

- De kinderen zaaien en tellen: Ze tellen het aantal zaadjes dat elk kind in zijn bakje doet (1-10).
- De kinderen spelen het bladentelspel: Ze verzamelen blaadjes of maken papieren bladeren. Ze sorteren op grootte of vorm en tellen per soort.
- Groeimeter: De kinderen meten de groei van de plantjes in blokjes of centimeters. “Hoeveel blokjes is het plantje gegroeid?”
- De kinderen vullen de kruiwagen: Rollenspel waarbij kinderen met telkaartjes groenten in een ‘kruiwagen’ stoppen en het totaal uitrekenen.

Benodigdheden:

Kleine bloempotjes of doorzichtige bekertjes, potgrond of watten (voor kiem-experimenten), zaadjes (radijs, tuinkers, bonen, zonnebloem), lepeltjes of schepjes, labels/stokjes om namen te schrijven of stempelen, stiften of letterstempels, lego/duplo blokjes (voor het meten van groei), blinddoekjes (voor de smaakactiviteit).

Groep 3 / Plusopdracht

- De kinderen maken een plantendagboekje: De kinderen houden een miniboekje bij met tekeningen en korte zinnen. Bijvoorbeeld: “Vandaag zag ik…”, “Mijn plantje groeit!” of “Ik gaf water.” De kinderen houden de groei van zaadjes etc. bij.
- De kinderen doen proefjes met licht. Groeit iets harder in het licht of in het donker? De kinderen houden de groei bij door middel van (lego)blokjes.
- De kinderen maken een zaaikalender. Wanneer kun je wat zaaien? Kinderen maken een vereenvoudigd zaaischema.
- De kinderen spelen een groentewinkel rollenspel. Rekenactiviteit met prijzen en geld: “Een wortel kost 2 cent, een tomaat 5 cent. Hoeveel geef ik uit?”

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:
Kritisch denken: Waar komt onze groente vandaan?

Verbanden leggen: Wat gebeurt er als je een zaadje geen water geeft?

Waardebepaling: Waarom zouden scholen een moestuin kunnen hebben?

Woordenschat	De moestuin, de zaadjes, de groente, de aarde, de hark, de gieter, zaaien, de schop

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Niveau 1: Ik spreek in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Ik stel wie-, wat-, waar-, hoe-vragen. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen zeggen korte zinnen zoals: "Ik heb een zaadje." of "Waar is de gieter?" Ze benoemen wat ze doen en stellen vragen over wat ze zien: "Wat groeit daar?" of "Hoe geef je water?"

Niveau 2: Ik gebruik vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Ik praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). [4 – 4,5 jaar]
De kinderen praten over eerder opgedane ervaringen: "Thuis heb ik ook tomaatjes geplant." of "Oma heeft een moestuin." Ze vragen aan elkaar: "Wie heeft de schep?" en "Waar zijn de bonenzaadjes?"

Niveau 3: Ik spreek in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen zeggen zinnen als: "Ik geef water, omdat mijn zaadje moet drinken." of "Als het zon krijgt, groeit het sneller." Ze beschrijven duidelijk wat ze doen: "Ik plant nu de zaadjes in de aarde."

Groep 3: Ik vertel een eigen verhaal. Ik verwerk informatie en brengt mondeling verslag uit. Ik gebruik en begrijp uitdrukkingen. [6,5 – 7 jaar]
De kinderen vertellen hoe hun plantje groeit, in volgorde: "Eerst stopte ik het zaadje erin, toen gaf ik water en nu zie ik een klein blaadje." Ze leggen aan anderen uit hoe je het doet en gebruiken uitdrukkingen als: "Mijn plantje komt al uit de grond piepen!"

Leerlijn: Logisch denken

Niveau 1: Ik orden naar groot-klein. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen vergelijken zaden, potjes en blaadjes. Ze zeggen: "Deze boon is groot!" en "Mijn potje is klein." Ze sorteren materialen in grote en kleine stapels.

Niveau 2: Ik maak met concreet materiaal vergelijkingen: lang-kort, dik-dun (grote tegenstellingen). [4 – 4,5 jaar]
De kinderen leggen stengels of plantlabels naast elkaar. Ze zeggen: "Mijn sprietje is langer!" of "Dit blaadje is dunner." Ze ontdekken verschillen door goed te kijken en te vergelijken.

Niveau 3: Ik orden op grond van één concreet waarneembaar kenmerk met betrekking tot inhoud, gewicht, tijdsduur en lengte. [4,5 – 5 jaar]
De kinderen vullen potjes met aarde en voelen: "Deze is zwaarder dan die." Ze zetten potjes op volgorde van vol naar minder vol of van lang naar kort.

Groep 3: Ik weet dat meten met één maat voorwaarde is voor vergelijken en meten. Ik orden voorwerpen op het oog naar lengte en oppervlakte. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen gebruiken een liniaal of blokjes om netjes en eerlijk te meten hoe hoog hun plantje is gegroeid. Ze zeggen: "Mijn plantje is 5 blokjes hoog." Ze ordenen zonder hulpmiddel hun potjes van klein naar groot.

Extra leerlijn: Tijdsoriëntatie

Niveau 1: Ik gebruik begrippen als: jongste en oudste, wat duurt langer? [4,5 – 5 jaar]
De kinderen vergelijken: "Mijn plantje is jonger dan die van Noor." of "Het duurt lang voor mijn zaadje groeit!" Ze praten over verschillen in groei en gebruiken tijdsduur als begrip.

Niveau 2: Ik benoem de delen van de dag in volgorde: morgen, middag, avond. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen zeggen: "Morgen ga ik weer water geven." of "Vanmiddag kijken we hoe ver het is gegroeid." Ze plaatsen gebeurtenissen van hun moestuinwerk in de juiste volgorde van de dag.

Niveau 3: Ik deel eigen ervaringen in naar tijd met woorden als: straks, later, morgen, gisteren. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen vertellen: "Gisteren heb ik gezaaid." of "Straks moeten we nog water geven." Ze maken tijdsprongen met taal en denken na over wanneer iets gebeurd is of gaat gebeuren.

Groep 3: Ik gebruik actief tijdsbegrippen in betekenisvolle situatie. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen zeggen: "Het is lente, daarom mogen we zaaien." of "Elke dag geef ik een beetje water, anders droogt het uit." Ze gebruiken tijdsbegrippen gekoppeld aan wat ze daadwerkelijk meemaken in de activiteit.

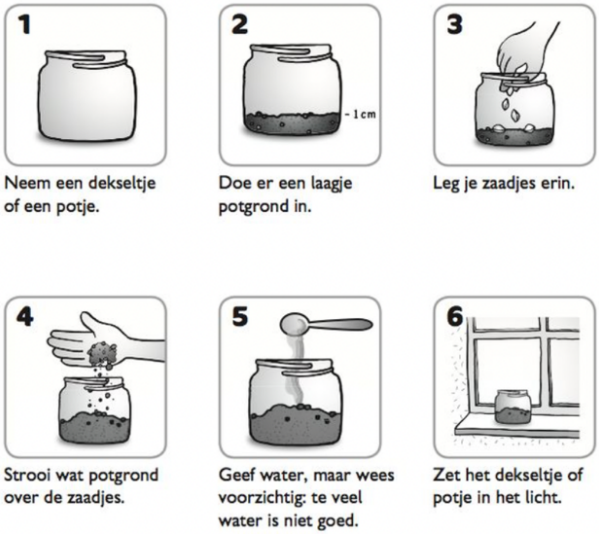
Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- De kinderen spelen wie ben ik met producten uit de moestuin (zie plaatjes van het verhalend ontwerp).
- De kinderen gaan spiegelend tekenen. Print de helft (verticale scheiding) van een product uit de moestuin en laat de kinderen de andere helft spiegelend tekenen.
- De kinderen gaan associëren. Waar denken we aan bij het woord? Zo snel mogelijk associaties noemen.
  - Wortels
  - Spinazie
  - Spruitjes
  - Komkommer
  - Tomaten
  - Etc.

Beginnende gecijferdheid

- De kinderen leggen de plaatjes voor het planten van een zaadjes op de goede volgorde.

- De kinderen krijgen enkele plattegronden van een moestuin. Ze kunnen ook zelf een plattegrond tekenen. De kinderen tekenen een route in de plattegrond. Stel vervolgens vragen over de routes. Langs welke groenten kom je? Hoelang zou het duren om jouw route te lopen? Wie heeft de kortste route, wie de langste? Hoe ver is het van… naar … Kom jij langs de …… als je de route volgt? Hoe kun je het snelst van …… naar ……? Etc.
- De kinderen koppelen hoeveelheden aan de getallen (leg evenveel groenten/fruit bij de getallen).

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

Het thema atelier is omgebouwd tot kas. De kinderen spelen dat ze een moestuin onderhouden. Ze gebruiken schepjes, harkjes, gieters, nepplaten en zaadjes in hun spel.

Bron:Charlotte Bullar, Strongstart, juf Janneke, Kleuterrevolutie en Kinderopvang Norlandia

Kunstatelier

De kinderen tekenen of knippen en plakken hun eigen moestuin.

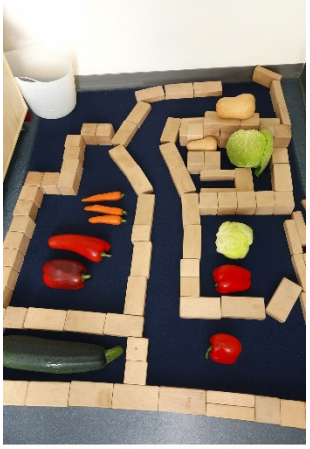
Bron: JufJanneke

De kinderen maken het werkblad ‘van zaadje tot plantje’.
https://content.kleuteridee.nl/tuincentrum/Groeiend%20plantje%20knutselen%20met%20kleuters%20%2C%20thema%20tuincentrum%2C%20kleuteridee%2C%20free%20pintable.pdf

Bouwatelier

De kinderen bouwen hun eigen moestuin. De moestuin krijgt vakken. In elk vak groeit een ander soort groente.

De kinderen bouwen een kas waarin groenten en fruit groeien.

Spel-/puzzel-atelier

De kinderen leggen patronen van groente en fruit.

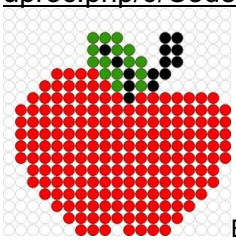

Bron: Juf Janneke

De kinderen maken verschillende kralenplankjes.

- Kralenplank Appel: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20 appel.pdf?cdp=a&_=17e92b7d038
- Kralenplank watermeloen: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20 watermeloen.pdf?cdp=a&_=17e92b72840
- Kralenplank bloemkool: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20 bloemkool.pdf?cdp=a&_=17e92b7c480
- Kralenplank brood: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/het%20brood.pdf? cdp=a&_=17e92b71c88

Kralenplank pompoen: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20 pompoen.pdf?cdp=a&_=17e92b762d8

Bron: kralenplankjes.nl

De kinderen maken puzzels met groenten of fruit erop.

Rekenatelier

Zet kleine tomatenplantjes neer. De kinderen meten steeds hoe hoog het plantje is en hoeveel cm het gegroeid is.

Bron: Pelckmans

De leerkracht maakt een bonenstaak in de rekenhoek. Op elk blad van de bonenstaak staat een getal van 1-10. De kinderen leggen het juiste aantal boontjes op de blaadjes.
Om te differentiëren kunnen getallen tot en met 20 toegevoegd worden aan bonenstaak. Ook kunnen de kinderen de bladeren van minst naar meest of meest naar minst leggen.

Bron: Pinterest

De leerkracht zorgt ervoor dat er moestuintjes met verschillende groenten liggen. Elk kind heeft een eigen kruiwagentje. De kinderen gooien eerst met de ‘groente-dobbelsteen’ en daarna met de gewone dobbelsteen. Het aantal gegooide stuks mogen de kinderen uit het moestuintje plukken en in hun kruiwagen doen. Is het soort groente op? Dan sla je een beurt over. De kinderen tellen aan het eind van het spel hoeveel stuks groenten zij in hun kruiwagen hebben. Wie heeft er meer? Hoeveel stuks van elke soort hebben ze?
Differentiatie: het spel kan ook zonder gewone dobbelsteen of met twee gewone dobbelstenen gespeeld worden. Zorg voor voldoende stuks groenten.

Bron: Pinterest

Ontdekatelier De kinderen planten hun eigen tuinkers. Ze gaan bijhouden hoe snel de tuinkers groeit.

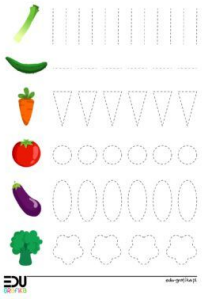

Bron:Welkomin1lc

Waar groei ik aan?
De kinderen zoeken bij elk stuk groente of fruit de juiste close-up en de juiste plant.

Bron: Pinterest

Schrijfatelier De kinderen trekken de stippellijnen over. De figuren passen bij groenten die in de moestuin kunnen groeien.

Bron: edu-grafika.pl

ICT-atelier De kinderen werken met de BeeBot-mat over fruit.
https://kleutersdigitaal.nl/bee-bot-activiteiten-met-een-fruitig-karakter/

Bron: b-bot.nl

De kinderen houden een foto-logboek bij van de groei van de plantjes. Elke dag maken ze een foto van hun plantje. Hoe snel groeit het plantje? Wat zie je gebeuren?

Bron: 123RF

Beweeg-/buitenatelier De kinderen zaaien zelf in de schooltuin of een moestuinbak. Ze verzorgen de plantjes die er al staan.

Bron: Velt

De kinderen spelen in de zandbak met speelgoed groenten en fruit, harken, scheppen en kruiwagens.

De kinderen doen yoga waarbij ze van een zaadje naar een plant groeien.

Bron: ElSole

Atelier van de week 3: Kookatelier – Groentesoep

Onderwerpen en kerndoelen

- Koken:
  - Omgaan met kookgerei: snijden, bakken, mixen, e.d.
  - Hygiëne en bacteriën, schoonmaken
  - Verschillende bereidingswijzen van voedsel en maaltijden*
  - Kruiden, specerijen
- Biologie
  - Zintuigen: zien, ruiken, proeven, voelen

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week
Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1
Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen luisteren wanneer Boer Boris vertelt: Ik heb toch zulke lekkere spruitjes gegeten gisteren uit de moestuin! Wat vind jij lekker? Waarom? En jij? Ja, vind ik ook lekker. En jij? Waar houd jij van? Oh nee, dat vind ik niet lekker hoor. Ik houd van spruitjes! Wie houdt daar ook van? Nee? Waarom niet? Kunnen jullie vertellen hoe eten er allemaal uit kan zien? Welke vormen kennen jullie? En hoe ruikt eten? Hoe smaakt het? Kan jij goed proeven? Waar proef je dan mee? Nee toch? Je práát toch met je mond? En wat doe je met je tong? Likken toch? Nou, ik heb veel gehoord. Daar ga ik over nadenken. Veel plezier met de rest van de les en tot de volgende keer kinderen! Boer Boris heeft speciaal voor de kinderen een aantal groenten meegenomen voor in de groentesoep. Weten de kinderen nog hoe ze heten?
- De kinderen kijken naar de kijkplaat. Ze oefenen met hun verbeeldingskracht en hun zintuigen, bijvoorbeeld: “Wat zou je ruiken of proeven op deze plek?”

- De kinderen zien allerlei kookgerei in de kring. Welke materialen kennen de kinderen? Welke nog niet? Waarvoor zal je het gebruiken?
- De kinderen bekijken de illustratie van een keuken waarin van alles misgaat (soep overkookt, hond steelt de wortel, iemand snijdt een ui). De kinderen ontdekken en vertellen: Wat gebeurt er? Wat zou je zelf doen?

Vragen voor de vragenmuur
Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

Inspiratie deel 2
Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

Boeken

De soep is klaar! *Suzanne Strasser*
Het is twaalf uur in de middag. Tijd voor een heerlijk bordje soep. Iedereen weet wat erin moet: het paard neemt een rode biet mee, de geit brengt malse takjes en de hond een krokant bot. Hoe zou het gaan smaken? Een verrukkelijk voorleesverhaal voor kleine lekkerbekjes.

Soep van de haas, *Giovanna Zoboli*
Meneer de Haas heeft een glanzende vacht en lange oren. Hij stamt af van een voorname Italiaanse hazenfamilie, Lepron genaamd. Hij heeft een knus hol, veel kinderen, veel kleinkinderen, héél veel achterkleinkinderen. Bovenal is hij dol op groente. Meneer de Haas maakt van al die groente de lekkerste soep van de hele wereld. Geen enkel dier in het bos weet wat het geheim is van zijn verrukkelijke soep.
Op een dag opent Meneer de Haas een fabriek waar zijn beroemde soep dag en nacht wordt bereid, ingeblikt en over de hele wereld verstuurd. Al snel eet iedereen de heerlijke Lepron-soepen, maar dan beginnen de problemen…

Filmpjes
- Filmpje – koken met Flip de beer: https://schooltv.nl/video/koken-met-flip-de-beer/#q=koken (3:13 min).
- Aflevering Koekeloere – Een kijkje in de keuken: https://schooltv.nl/video/koekeloere-een-kijkje-in-de-keuken/#q=koken (14:10 min).

- Fragment van de Zweedse kok uit de muppetshow: https://www.youtube.com/watch?v=AvDvTnTGjgQ (3:26 min).
- Fragment van Flip de Beer over proeven: https://schooltv.nl/video/proeven-smakken-smullen-met-flip-de-beer/#q=proeven (4:38 min).

Liedjes

- Zing het liedje – Ik ben de kok: https://schooltv.nl/video/ik-ben-de-kok-liedje-uit-koekeloere/#q=koken (2:02 min).
- Jeroen Schipper/Emily van Orsouw – Groentesoep: https://www.youtube.com/watch?v=R3Iag4T2qYQ (2:32 min).
- Zeven heksen - Liedje – Sesamstraat: https://www.youtube.com/watch?v=65MpTMtZhKM (3:13 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen kijken eerst goed naar de groenten die in de soep gaan (bijv. prei, wortel, aardappel, courgette). Daarna dek je ze af en vertellen de kinderen wat ze hebben gezien.
- Knip & Plak je eigen recept. De kinderen knippen plaatjes uit (of laat ze tekenen) van groenten en kookmaterialen. Ze plakken ze in volgorde: dit gebruik ik eerst, dan dit… enz.
- De kinderen maken bewegingen bij het liedje.
- De kinderen slaan het ritme mee met een stokje of hun handen.

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: Groentesoep

De kinderen gaan groentesoep koken via een stappenplan. Ze volgen het recept met plaatjes.

Telmogelijkheden:

- De kinderen tellen de groenten: "Hoeveel wortels zitten er in de mand? Hoeveel groene groenten gebruiken we?" Teken op een blad hoeveel stukken je hebt toegevoegd.
- De kinderen sorteren en tellen: Leg verschillende groenten op tafel en de kinderen sorteren ze op kleur, vorm of soort – daarna tellen.
- Maten en gewichten: De kinderen wegen groenten af op een balans.
- De kinderen tellen af tijdens het koken: “Hoeveel minuten moet de soep nog koken? Laten we samen aftellen!”

Benodigdheden:

Verschillende groenten (bijv. wortel, prei, aardappel, courgette, ui, selderij), kookgerei: snijplankjes, kindvriendelijke mesjes, soeppan, pollepels, maatbekers, kookplaat (inductie of elektrisch, onder begeleiding), water, kruiden (bouillon, peterselie, tijm), olie, schorten of oude overhemden, visuele stappenkaart / pictogrammen van het recept, bakjes om ingrediënten in te doen, eventueel een kookwekker of zandloper.

Groep 3 / Plusopdracht

- De kinderen bedenken hun eigen soeprecept, tekenen het op een blad (met hokjes voor ingrediënten en stappen) en schrijven eventueel (met hulp) enkele woorden erbij: wortel, pan, roeren.
  Dit kan ook een grappig en gek soeprecept zijn. Dit kunnen ze bijvoorbeeld bij elkaar verzamelen met losse onderdelen en daarna een omschrijving maken. 3 rode kralen, 2 gele et cetera of buiten met takjes/blaadjes.
- De kinderen zoeken plaatjes (of tekenen zelf) van ingrediënten en materialen en schrijven daar de juiste woorden bij. Ze oefenen zo met lezen en schrijven.
- De kinderen proeven verschillende soepjes (bijv. met en zonder zout of kruiden) en vullen een eenvoudige 'smaaktest' in: lekker / niet lekker / zout / flauw. Daarna maken ze een grafiek met de resultaten (eventueel met gekleurde blokjes of pictogrammen).

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:
Onthouden en begrijpen: We volgen de stappen van het recept.

Persoonlijke relevantie: Welk kookgerei ken je al? Wat heb je al wel eens gebruikt? Leerlingen weten wat ze lekker vinden en wat niet, ze ontwikkelen smaak.

Verbanden leggen: Vergelijken van de verschillende producten.

Woordenschat	Het recept, de pan, de pollepel, het vergiet, bakken, koken, proeven, het zout, ruiken, de tong, de smaak

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Niveau 1: Ik tel voorwerpen, aanvankelijk asynchroon. Ik herken vormen zoals rondjes en vierkanten. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen tellen de stukjes wortel op de snijplank, maar slaan er soms eentje over of tellen er twee tegelijk. De kinderen benoemen dat de plakjes wortel rond zijn en het bouillonblokje vierkant.

Niveau 2: Ik leg dingen op een rij om ze te kunnen tellen. Ik tel voorwerpen één voor één. [4,5 – 5 jaar]
De kinderen leggen de paprikastukjes naast elkaar om te kijken hoeveel het er zijn.
De kinderen tellen de ringen ui die ze in de pan doen, één voor één.

Niveau 3: Ik weet dat ik moet beginnen bij 1 als ik tel. Ik weet dat elk ding maar één keer telt. Ik weet dat het laatste getal zegt hoeveel het er zijn. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen beginnen bij 1 als ze tellen hoeveel groenten ze al in de pan hebben gedaan.
De kinderen wijzen bij elk telwoord één stukje groente aan en letten erop dat ze geen stukjes dubbel tellen. De kinderen zeggen: "We hebben acht stukjes paprika gesneden," nadat ze hebben geteld.

Groep 3: Ik tel hoeveel groentestukjes er in de pan gaan. Ik weet wat 'meer' en 'minder' is. Ik weet wat 'eerste' en 'laatste' betekent in een volgorde. [6– 6,5 jaar]
De kinderen tellen hoeveel plakjes prei ze in de pan hebben gedaan.
De kinderen vergelijken: "We hebben meer wortel dan paprika in de soep."
De kinderen benoemen welke stap eerst komt in het recept (bijv. ui snijden) en welke als laatste (soep inschenken).

Leerlijn: Beginnende geletterdheid

Niveau 1: Ik vertel een verhaal aan de hand van plaatjes. Ik kijk of lees mee en doe alsof ik lees. Ik ontdek dat boeken van voor naar achter gelezen worden. [4,5 – 5 jaar]
De kinderen vertellen wat er gebeurt op elk plaatje van het stappenplan: "Eerst snijden we de ui." De kinderen volgen het stappenplan en 'lezen' de stappen hardop na, al dan niet woord voor woord. De kinderen bladeren het stappenplan in de goede volgorde door.

Niveau 2: Ik vertel een verhaal na met en zonder plaatjes. Ik begrijp dat illustratie en tekst samen een verhaal vormen. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen vertellen zelfstandig de volgorde van de stappen na, met of zonder ondersteuning van de plaatjes. De kinderen koppelen de handelingen uit het recept aan de plaatjes én de tekst.

Niveau 3: Ik herken en benoem enkele letters. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen herkennen de letter "S" van soep of de eerste letter van hun naam op het stappenplan.

Groep 3: Ik lees zelf teksten van anderen. [6,5 – 7 jaar]
De kinderen lezen samen het stappenplan en wijzen aan wat er moet gebeuren.

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- De kinderen doen de kok na: de kok zet zijn koksmuts op, de kok roert in de pan, de kok snijdt de groente, de kok ruikt, de kok proeft, etc.
- De kinderen maken samen met de leerkracht een verhaal bij een aantal woordkaartjes.
- De kinderen spelen een variant op ‘Ik ga op vakantie en neem mee…’ Ik ga koken en gebruik…
  De kinderen maken en hele lange sliert van woorden. Ze herhalen de woorden van de voorgangers en voegen zelf een nieuw woord toe.

Beginnende gecijferdheid

- De kinderen ordenen het kookgerei op grootte, kleur, soort, etc.
- De kinderen vergelijken inhoud. Vul een maatbeker met wat water en zorg voor glazen die verschillen in grootte. De kinderen voorspellen in welk glas het meeste water kan. Ze kijken of de voorspelling klopt. Giet nu het ene glas in het andere over. Tot waar denken de kinderen dat het water kan?
- De kinderen rennen naar getallen: Hang enkele getalkaartjes zichtbaar op in de speelzaal. Noem een getal of laat een hoeveelheid zien (bijv. door een aantal ingrediënten te laten zien, door te flitsen met je vingers of door een getalbeeld op een grote dobbelsteen te laten zien). De kinderen rennen naar het getal dat ze zien.

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

In het thema atelier is een keuken gemaakt. De kinderen spelen dat ze soep maken. Ze serveren de soep aan mensen die komen eten.

Bron: JufAnja

De kinderen gaan in de supermarkt boodschappen doen voor ingrediënten voor in de soep. Ze kunnen de receptenkaartjes (ook bij het zelfstandig rekenatelier) gebruiken als boodschappenlijstje of zelf een boodschappenlijstje maken.

Kunstatelier

De kinderen vullen hun eigen pan met verschillende soorten pasta en bonen. Ze plakken de pasta en bonen met lijm in de pan.

Bron: Pinterest

De kinderen maken een eigen soeppan. Ze plakken verschillende ingrediënten aan een touwtje. Deze touwtjes worden aan het deksel van de pan vastgemaakt.

Bron: Creart

Bouwatelier

De kinderen bouwen een keuken. Ze maken een fornuis, aanrecht en wasbak. Ze koken met pannen op hun eigen fornuis.

De kinderen bouwen een eethoek. Ze eten hun zelfgemaakte soep in de eethoek.

Bron: Pinterest

De kinderen bouwen een soepfabriek. De fabriek heeft een ingang, een loopband en een schoorsteen.

Spel-/puzzelatelier

De kinderen spelen het spel waar of niet waar. Aan de hand van een plaatje van een stuk groente of ander ingrediënt voor de soep geven ze een omschrijving. De andere kinderen gaan staan bij ‘waar’ of zitten bij ‘niet waar’. Voorbeelden van omschrijvingen zijn:

- Een banaan is glad
- een pinda is groot
- een citroen is zuur
- melk is nat
- spruitjes zijn vierkant
- een pannenkoek is plat
- thee is warm

Bron: Signalapp

De kinderen doen een ingrediënten memorie.

Bron: TimeTEX

Rekenatelier

De leerkracht maakt receptenkaartjes. De kinderen kiezen een receptenkaartje. Op het receptenkaartje staat hoeveel stuks van elk product in de pan moeten om een soep of ander gerecht te maken. De kinderen stoppen het juiste aantal ingrediënten in de pan.

Bron: Pinterest

De kinderen meten bij de watertafel steeds hoeveel water er in een pan, een beker, een kopje etc. gaan.

Bron: Credu

Ontdekatelier

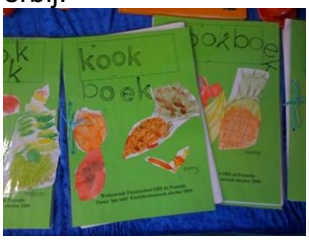
De kinderen doen een proeftest. Ze proeven stukken groenten met een blinddoek om. Kunnen ze raden welke groente het is? Vonden ze de groenten lekker?

Bron:GFActueel

Schrijfatelier

De kinderen maken een eigen recept. Verzamel folders van supermarkten. Hieruit mogen de kinderen ingrediënten voor hun recept knippen. Deze plakken zij op en vervolgens stempelen zij het woord erbij.

Bron: Pinterest

De kinderen rijgen kettingen van pasta.

Bron: LadyLemonade

ICT-atelier

De kinderen maken een filmpje van hoe zij soep maken. Ze vertellen duidelijk welke stappen je moet zetten om een lekkere soep te maken.

Bron: Kleuteruniversiteit

Beweeg-/buitenatelier

De kinderen maken een soepdans (roeren, snijden, proeven).

Bron: GoKids

Atelier van de week 4: Kunstatelier – Arcimboldo

Onderwerpen en kerndoelen

- Koken
  - Basisregels voor een gezond voedingspatroon
- Biologie
  - Schijf van vijf
- Handvaardigheidstechniek
  - Knippen
  - Kleien
- Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing
  - Vorm en kleur
  - Compositie

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week
Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1
Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen kijken naar het lievelingsschilderij van Boer Boris. Er staan namelijk allemaal lekkere dingen op! De kinderen bekijken de kunstwerken in de stijl van Arcimboldo. Welke etenswaren zien ze? Zijn dit gezonde etenswaren of niet?
- De kinderen bekijken de kijkplaat. De kinderen tekenen iets kleins uit de kijkplaat na:

- De kinderen kijken naar de schijf van vijf zien. Wat kunnen de kinderen hierover vertellen? Wat zien ze?

- De kinderen maken samen met de leerkracht een mindmap in de kring. De kinderen vertellen wat ze al weten over gezond eten. Teken een grote mindmap op een flap-over met woorden als "fruit", "groente", "ontbijt", enz. Kinderen mogen woorden toevoegen of aanvullen.
- De kinderen gaan groenten of fruit uitbeelden. De kinderen gaan om de beurt een groente of fruitsoort uitbeelden zonder te praten. De rest van de klas raadt wat het is. Daarna volgt een kort gesprekje: “Is dit gezond? Wanneer eet jij dit?”

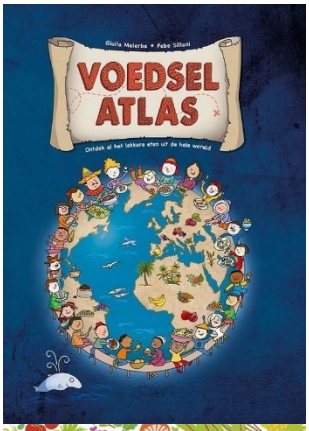
Vragen voor de vragenmuur

Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

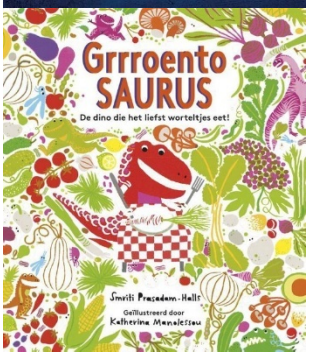
Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

Boeken

Voedselatlas, *Giulia Malerba*
Een spannende reis voor jong en oud, een uitzonderlijk avontuur met voedsel en smaken uit de hele wereld. De illustraties van Febe Sillani maken je nieuwsgierig om de ingrediënten, recepten en producten die de zes continenten karakteriseren te ontdekken: Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Europa, Azië, Afrika en Oceanië. Een overzicht per land met de belangrijkste lokale producten en verhalen, curiosa en processen die aan de gerechten ten grondslag liggen. Zo ontdek je geleidelijk aan de verschillen en eigenaardigheden.

Grrroentosaurus, *Smriti Prasadam-Halls*
Boo is een T-rex als alle anderen. Hij kan brullen en tandenknarsen als de beste, en zijn voetstappen stampen door de jungle. Maar er is één ding dat hem bijzonder maakt... Als de andere T-rexen een sappige T-bone steak verslinden, eet Boo wortelcake!

Filmpjes

- Arcimboldo animatie: https://www.youtube.com/watch?v=G0ymKLWvfic (3.02 min).
- Filmpje over de schijf van vijf: https://schooltv.nl/video/de-schijf-van-vijf-gezond-eten-is-belangrijk/#q=schijf%20van%205%20 (1:12 min).
- Huisje Boompje Beestje – Eet jij gezond? https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-eet-jij-gezond/#q=koken (15:08 min).

Liedjes

- Fruitlied | Kinderliedjes | Liedjes voor Peuters en Kleuters: https://www.youtube.com/watch?v=FgfPjItlRQo (0:47 min).
- Zingverhalen: Groente is gezond: https://www.youtube.com/watch?v=fUjgo1Urr9U (1:25 min).
- Gezond eten: https://www.youtube.com/watch?v=0ExRg83lOgY (9:29 min).

- Knuffy Koala – Vitamientjes: https://www.youtube.com/watch?v=QFCsxgUVszU (2:20 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

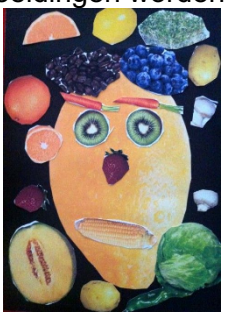
- De kinderen tekenen wat ze hebben geleerd over de Schijf van Vijf en wijzen aan welk onderdeel ze het lekkerst vinden.
- De kinderen vertellen in tweetallen wat ze hebben geleerd van het filmpje of boek.
- Schijf van vijf sorteer-spel: De kinderen sorteren kaartjes onder de juiste schijf-categorieën.

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: Arcimboldo

De kinderen maken in kleine groepjes een eigen portret in de stijl van Arcimboldo. Ze gebruiken uitgeknipte afbeeldingen van groente, fruit en ander gezond eten uit tijdschriften. De afbeeldingen worden op een groot vel papier gerangschikt tot een gezicht.

Telmogelijkheden:
- De kinderen tellen hoeveel stukken fruit ze hebben gebruikt in hun gezicht?
- De kinderen tellen het aantal groentesoorten.

Benodigdheden:
Tijdschriften met voedselafbeeldingen, scharen, lijmstiften, A3-papier, schijf van vijf-kaarten of posters, spiegels (voor wie een zelfportret wil maken).

Groep 3 / Plusopdracht
De kinderen maken een 3D-kunstwerk met klei. Ze vormen groente- en fruitsoorten van klei en bouwen daarmee een gezicht. Stimuleer creatief en technisch denken: "Hoe verbind je de vormen? Hoe blijft het stevig staan?"
Reflectievraag: Wat maakt jouw portret bijzonder? Welk eten zou jij nooit voor je gezicht willen gebruiken?

De kinderen een staafdiagram: welke voedingsmiddelen zijn het meest gebruikt in de klas?

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:

Persoonlijke relevantie: Leerlingen leggen verbanden met ongezond en gezond voedsel en hun lichaam. Welk effect heeft voedsel op je gezondheid?

Creatief denken: Hoe kan het ook anders? Hoe zou een vegetarische schijf van 5 eruit ziet?

Woordenschat	De schijf van 5, gezond, ongezond, fit, vegetarisch

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Visuele waarneming

Niveau 1: Ik benoem al een aantal kleuren. Ik som op wat ik zie op een plaat. [3,5 - 4 jaar]
De kinderen kiezen voedselplaatjes met herkenbare kleuren en zeggen bijvoorbeeld: "Dat is rood!" bij een appel. De kinderen benoemen wat ze allemaal zien op de plaatjes die ze uitknippen (bijv. banaan, wortel, druif).

Niveau 2: Ik onderscheid duidelijke verschillen tussen afbeeldingen van concrete voorwerpen. Ik maak puzzels van meer stukken met meer gedetailleerde voorstellingen. [4 - 5 jaar]
De kinderen kiezen bewust tussen verschillende soorten groente en fruit (bijv. een komkommer of een courgette) om een gezicht mee te maken. De kinderen rangschikken de uitgeknipte plaatjes als puzzelstukjes tot een gezicht: "De wortel wordt de neus, de druif het oog."

Niveau 3: Ik houd bij het inkleuren rekening met eenvoudige overlappingen. [5 - 6 jaar]
De kinderen plakken plaatjes deels over elkaar om een vorm te creëren (bijv. een oog van blauwe bessen boven op een appel).

Groep 3: Ik houd bij het werken rekening met figuur-achtergrondaspecten. Ik teken vormen na. [6 - 6,5 jaar]
De kinderen zorgen ervoor dat het gezicht duidelijk zichtbaar is door een rustige achtergrond of slim geplaatste plaatjes. De kinderen tekenen zelf groente of fruit als aanvulling op hun collage wanneer ze iets missen of willen aanvullen.

Leerlijn: Kleine motoriek

Niveau 1: Ik knip kleine stukjes. Ik hanteer schaar en tekengerei met mijn hele arm. [3,5 - 4 jaar]
De kinderen knippen zelf kleine stukjes fruit en groente uit tijdschriften om hun collagegezicht te maken. De kinderen gebruiken een schaar of lijmstift met grote armbewegingen tijdens het knippen en plakken.

Niveau 2: Ik knip een blad door. Ik maak bewegingen vanuit mijn pols. [4 - 5 jaar]
De kinderen knippen grotere afbeeldingen uit voordat ze kleinere details kiezen voor hun collage. De kinderen sturen de schaar en lijmstift nauwkeuriger bij het rangschikken van onderdelen zoals ogen, neus en mond.

Niveau 3: Ik kleur zorgvuldig in. Ik gebruik mijn vingers soepel bij het knippen, plakken en vastpakken van kleine onderdelen. [5 - 6 jaar]
De kinderen kleuren achtergronden of delen van het gezicht in die ze zelf hebben getekend als aanvulling. De kinderen hanteren zelfverzekerd een schaar en plakken kleine voedselplaatjes nauwkeurig op hun werkblad.

Groep 3: Ik knip een cirkel uit de losse hand. Ik heb een goede motorische coördinatie bij tekenen en schrijven. [6 - 6,5 jaar]
De kinderen knippen bijvoorbeeld een gezichtsvorm of hoed voor hun portret zonder voorgetekende lijnen. De kinderen tekenen en knippen vormen bij hun collage (bijvoorbeeld extra details als oren, haar of een achtergrond met patroon).

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- De kinderen spelen ‘Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet’
  Een kind neemt een woord(kaart) of een product uit de schijf van vijf in gedachten. De overige kinderen moeten het woord raden door vragen te stellen.
- Woordstukjes. De leerkracht noemt een stuk van een woord van de woordmuur of een product uit de schijf van vijf, bijv. wor-... hij gooit de bal naar een kind. Dit kind noemt het ontbrekende stuk: -tel. Nu mag dit kind het eerste stuk van een woord noemen en de bal naar een volgend kind rollen of gooien.
- De kinderen zingen een letterliedje, bijvoorbeeld op de melodie van Zeg ken jij de mosselman. Een voorbeeld daarvan is: ‘Zeg ken jij de letter g, de letter g, de letter g? Zeg ken jij de letter g, van gebakjes en grapefruit en gehaktbal.’ Laat kinderen daarbij nieuwe woorden verzinnen (etenswaren), zoals ‘van garnalen, gebakken rijst en groente’ en zing het liedje opnieuw!

Beginnende gecijferdheid

- Boer Boris heeft allerlei voedingsproducten mee en vraagt de kinderen of dit gezond is of ongezond en waarom. De kinderen sorteren de voedingsmiddelen. Ze leggen aan de ene kant van de kring alles waarvan ze denken dat het ongezond is en aan de andere kant alle gezonde producten.
- De rover. Leg een aantal producten uit de schijf van vijf op tafel of in de kring. Wijs een rover aan. De kinderen doen de ogen dicht. De rover haalt een aantal producten weg. Hoeveel producten zijn verdwenen?
- De kinderen zoeken het getal 5 in tijdschriften en folders. De kinderen krijgen een vel papier met daarop het getal 5. Ze gaan in tijdschriften en folders op zoek gaan naar dit getal. Ze knippen de gevonden getallen uit en plakken het op het vel papier. Dit mogen ook 5x dezelfde producten zijn.

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

Het thema atelier is ingericht als een kunstatelier. De kinderen doen alsof ze Guiseppe Arcimboldo zijn en spelen een dag in het leven van een kunstenaar na. Ze gebruiken speelgoed groenten en fruit om na te tekenen.

Bron: KlasvanjufLinda

Bron: Pinterest

Kunstatelier

De kinderen maken hun eigen schijf van 5. Ze knippen producten uit reclamefolders en plakken het product op de juiste plek op de schijf van 5. Bespreek met de kinderen wat ze gemaakt hebben. Welk voedsel, wat op hun eigen schijf van 5 staat, eten ze zelf en wat eten ze niet.

Bron: Pinterest

De kinderen maken een collage met eten dat goed is voor je lichaam.

Bron: Pinterest

Bouwatelier

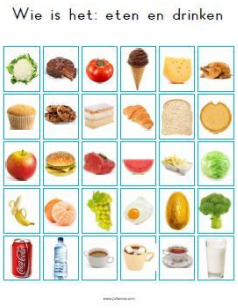
De kinderen bouwen met speelgoed groenten en fruit een eigen ‘Arcimboldo’ mens of dier.

Bron: Baert

De kinderen bouwen een levensgrote schijf van vijf.

Spel-/puzzelatelier

De kinderen spelen het spel ‘Wie is het?’ met fruit en groente.
https://www.jufsanne.com/wp-content/uploads/2015/03/wieishet_jufsanne.pdf?x46680

De kinderen sorteren etenswaren in een categorie ‘gezond’ en ‘ongezond’.

Bron: Kidz World

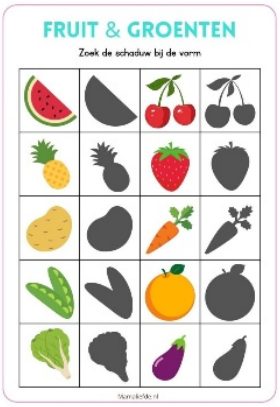
De kinderen spelen het ‘schijf van vijf-kwintet’

Rekenatelier

De kinderen doen een mix en match met schaduwen en stuks groenten en fruit. De kinderen zoeken de juiste schaduw bij het stuk groenten of fruit.

- Het spel kan ook als memorie gespeeld worden.

Bron: mamaliefde.nl

De kinderen maken een dagmenu met hoeveelheden. Ze schrijven op hoeveel van alles in het recept zit. Ze gebruiken hierbij ingrediënten uit de schijf van vijf.

Bron: KlasvanjufLinda

Ontdekatelier

De kinderen ontdekken wat gezonde alternatieven zijn voor ongezonde producten. De leerkracht legt verschillende kaartjes neer: bijvoorbeeld water en limonade. De kinderen vinden uit dat water een gezonde optie voor limonade is.

Schrijfatelier

De kinderen stempelen hun eigen boodschappenlijstje met producten van de Schijf van Vijf.

Bron: JufJanneke

De kinderen stempelen woorden van het thema. De woordkaarten zijn hierbij een voorbeeld. Ze tekenen wat ze gestempeld hebben.

Bron: JufSanne

ICT-atelier

Gezond of ongezond digibord/computer:
https://www.tinytap.com/activities/g4a7i/play/ lekker-gezond

De kinderen maken foto’s van een eigen gezonde lunch en vertellen wat er allemaal in hun lunch box zit.

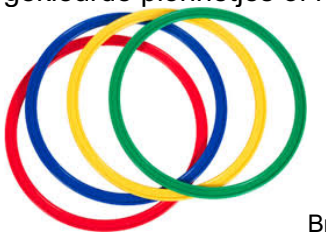

Bron: Voedzaam&snel

Beweeg-/buitenatelier

De kinderen doen een race waarbij teams zo snel mogelijk de etenswaren in de juiste vakken sorteren. De leerkracht maak vakken van gekleurde hoepels die bij de schijf van vijf horen.

Bron: Pinterest

De leerkracht houdt een product omhoog. De kinderen rennen naar het juiste vak van de schijf van vijf. De vakken zijn aangegeven met gekleurde pionnetjes of hoepels.

Bron: 101werkvormen

Zelfstandig thuis-/ thema atelier

Inrichting en materialen:

- Lappen stof
- Speelgoed groenten en fruit
- Boodschappentassen
- Weegschaal
- Speelgoed geld
- Kruiwagen
- Harkjes
- Schepjes
- Zaadjes
- Gieters
- Nep planten

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

Bron: JufJanneke digitaalspeciaal

In het thema-atelier wordt een marktkraam geïnstalleerd. De kinderen spelen dat ze gaan winkelen op de markt. De verkoper weegt groenten en fruit. De klant betaalt met geld.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron: JufJanneke

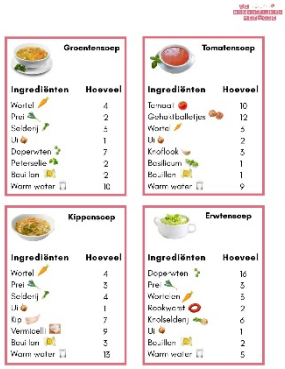
Het thema atelier is omgebouwd tot kas. De kinderen spelen dat ze een moestuin onderhouden. Ze gebruiken schepjes, harkjes, gieters, nepplaten en zaadjes in hun spel.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: JufAnja

In het thema atelier is een keuken gemaakt. De kinderen spelen dat ze soep maken. Ze serveren de soep aan mensen die komen eten.

De kinderen gaan in de supermarkt boodschappen doen voor ingrediënten voor in de soep. Ze kunnen de receptenkaartjes (ook bij het zelfstandig rekenatelier) gebruiken als boodschappenlijstje of zelf een boodschappenlijstje maken.

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Bron: KlasvanjufLinda

Bron: Pinterest

Het thema atelier is ingericht als een kunstatelier. De kinderen doen alsof ze Guiseppe Arcimboldo zijn en spelen een dag in het leven van een kunstenaar na. Ze gebruiken speelgoed groenten en fruit om na te tekenen.

Zelfstandig kunstatelier

Inrichting en materialen:

- Klei
- Papier
- Kooktijdschriften en kookboeken
- Wasco-krijt
- Lijm
- Potloden
- Gekleurd papier
- Macaroni en pasta
- Crêpepapier

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

Bron: ladylemonade.nl

De kinderen maken een fruitsoort of groentesoort van klei.

Bron: Mirafty

De kinderen beplakken fruit en groente in de juiste kleur. Ze scheuren stukjes papier.

Bron: Pinterest

De kinderen vullen de tekening met propjes crêpepapier.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron: JufJanneke

De kinderen tekenen of knippen en plakken hun eigen moestuin.

De kinderen maken het werkblad ‘van zaadje tot plantje’.
https://content.kleuteridee.nl/tuincentrum/Groeiend% 20plantje%20knutselen%20met%20kleuters%20%2C%20thema%20tuincentrum%2C%20kleuteridee%2C%20free%20pintable.pdf

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: Pinterest

De kinderen vullen hun eigen pan met verschillende soorten pasta en bonen. Ze plakken de pasta en bonen met lijm in de pan.

Bron: Creart

De kinderen maken een eigen soeppan. Ze plakken verschillende ingrediënten aan een touwtje. Deze touwtjes worden aan het deksel van de pan vastgemaakt.

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Bron: Pinterest

De kinderen maken hun eigen schijf van 5. Ze knippen producten uit reclamefolders en plakken het product op de juiste plek op de schijf van 5. Bespreek met de kinderen wat ze gemaakt hebben. Welk voedsel, wat op hun eigen schijf van 5 staat, eten ze zelf en wat eten ze niet.

Bron: Pinterest

De kinderen maken een collage met eten dat goed is voor je lichaam.

Zelfstandig bouwatelier

Inrichting en materialen:

- Blokken
- Speelgoed markt- en supermarktproducten
- Speelgoed groenten en fruit
- Pannen
- Eierdozen in verschillende maten en vormen
- Lego

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

Bron: jufangelique

De kinderen bouwen hun eigen winkel van blokken. Ze zetten producten om te kopen in de schappen.

De kinderen bouwen hun eigen marktkraam met blokken en stof. De marktkraam heeft een dak van stof. Producten worden in de kraam uitgestald.

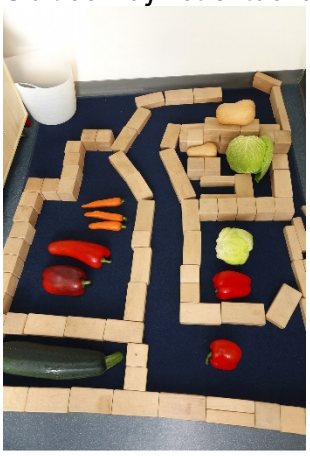
De kinderen bouwen zelf een weegschaal met lego. Ze proberen of ze hier ook dingen mee kunnen wegen.

Bron: MisterBricks

De kinderen bouwen een markt van Kapla of Lego.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

De kinderen bouwen hun eigen moestuin. De moestuin krijgt vakken. In elk vak groeit een ander soort groente.

De kinderen bouwen een kas waarin groenten en fruit groeien.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: Pinterest

De kinderen bouwen een keuken. Ze maken een fornuis, aanrecht en wasbak. Ze koken met pannen op hun eigen fornuis.

De kinderen bouwen een eethoek. Ze eten hun zelfgemaakte soep in de eethoek.

De kinderen bouwen een soepfabriek. De fabriek heeft een ingang, een loopband en een schoorsteen.

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Bron: Baert

De kinderen bouwen met speelgoed groenten en fruit een eigen ‘Arcimboldo’ mens of dier.

De kinderen bouwen een levensgrote schijf van vijf.

Zelfstandig spel-/puzzelatelier

Inrichting en materialen:

- Dobbel kaarten
- Kralenplankjes
- Wie ben ik? kaarten

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

De kinderen spelen groente en fruit Dobbel
https://www.fichespedagogiques.com/fiche/discrimination-visuelle-fruits-et-les-legumes

Bron: mamaliefde.nl

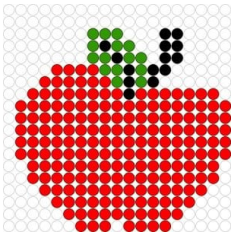
De kinderen spelen fruit memorie. Print de kaarten tweemaal uit.

Sluit aan bij het ontdek atelier van week 2

Bron: JufJanneke

De kinderen leggen patronen van groente en fruit.

Bron: kralenplankjes.nl

De kinderen maken verschillende kralenplankjes.

- Kralenplank Appel: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20appel.pdf?cdp=a&_=17e92b7d038
- Kralenplank watermeloen: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20watermeloen.pdf?cdp=a&_=17e92b72840
- Kralenplank bloemkool: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20bloemkool.pdf?cdp=a&_=17e92b7c480

- Kralenplank brood: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/het%20brood.pdf?cdp=a&_=17e92b71c88
- Kralenplank pompoen: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20pompoen.pdf?cdp=a&_=17e92b762d8

De kinderen maken puzzels met groenten of fruit erop.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: Signalapp

De kinderen spelen het spel waar of niet waar. Aan de hand van een plaatje van een stuk groente of ander ingrediënt voor de soep geven ze een omschrijving. De andere kinderen gaan staan bij 'waar' of zitten bij 'niet waar'. Voorbeelden van omschrijvingen zijn:

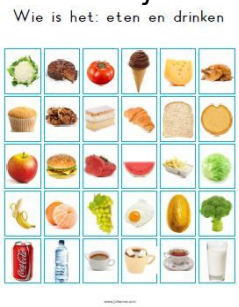
- Een banaan is glad
- een pinda is groot
- een citroen is zuur
- melk is nat
- spruitjes zijn vierkant
- een pannenkoek is plat
- thee is warm

Bron: TimeTEX

De kinderen doen een ingrediënten memorie.

Sluit aan bij het kunst atelier van week 4

De kinderen spelen het spel 'Wie is het?' met fruit en groente. https://www.jufsanne.com/wp-content/uploads/2015/03/wieishet_jufsanne.pdf?x46680

Bron: Kidz World

De kinderen sorteren etenswaren in een categorie ‘gezond’ en ‘ongezond’.

De kinderen spelen het ‘schijf van vijf-kwintet’

Zelfstandig rekenatelier

Inrichting en materialen:

- Rad van Fortuin (IKEA)
- Gedroogde boontjes
- Blaadjes voor de bonenstaak van papier
- Reeksenkaartjes en fruit stukjes
- Kaartjes met producten van de markt
- Tomaten- of andere groenteplantjes
- Dobbelsteen
- Dobbelsteen met groente plaatjes
- Kleine moestuintjes.
- Geprinte kruiwagens.
- Mandjes
- Pan
- Receptenkaartjes

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

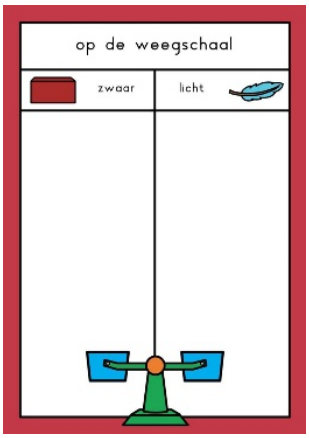
'Rad van Fortuin' Bij de IKEA is een rad te koop, ook wel 'Het rad van fortuin' genoemd. Hier staan cijfers op. Print de kaartjes uit en lamineer deze. Plak onder elk cijfer met klittenband een kaartje, Print daarna de kaartjes nog een keer uit en leg ze in een mandje. De kinderen draaien om de beurt (spel speel je met zijn 2en of 3en). Wanneer een kind een banaan heeft gedraaid, zoekt hij de juiste banaan in het mandje op en doet het in zijn eigen mandje. Als het kind iets draait wat hij al heeft, moet het een beurt overslaan. Het kind wat aan het eind het meeste fruit in zijn mandje heeft, heeft gewonnen.

- Voor groep 2 is het spel moeilijker te maken door de cijfers te gebruiken. Een banaan staat bij 3, dus 3 bananen. Daar komen 6 meloenen bij. Hoeveel stuks fruit heb je dan in je mandje?

Bron: KlasCement

De kinderen maken fruit en groente reeksen af. De blauwe reeksen maken zij precies na. De groene reeksen vullen de kinderen aan. https://www.klascement.net/downloadbaar-lesmateriaal/93851/fruitbrochettes-maak-de-reeks-correct-af/

Bron: klas van juf Linda

De kinderen hebben kaartjes met verschillende producten die je op de markt kan kopen. Ze bedenken of deze producten ligt of zwaar zijn. De producten worden in de juiste kolom gelegd. De leerkracht gaat in gesprek met de kinderen over de verschillen tussen zwaar en licht. Vraag de kinderen om de producten in een kolom ook te ordenen tussen wat het meest en het minst zwaar/licht is.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron: Pelckmans

Zet kleine tomatenplantjes neer. De kinderen meten steeds hoe hoog het plantje is en hoeveel cm het gegroeid is.

Bron: Pinterest

De leerkracht maakt een bonenstaak in de rekenhoek. Op elk blad van de bonenstaak staat een getal van 1-10. De kinderen leggen het juiste aantal boontjes op de blaadjes.

- Om te differentiëren kunnen getallen tot en met 20 toegevoegd worden aan bonenstaak. Ook kunnen de kinderen de bladeren van minst naar meest of meest naar minst leggen.

Bron: Pinterest

De leerkracht zorgt ervoor dat er moestuintjes met verschillende groenten liggen. Elk kind heeft een eigen kruiwagentje. De kinderen gooien eerst met de ‘groente-dobbelsteen’ en daarna met de gewone dobbelsteen. Het aantal gegooide stuks mogen de kinderen uit het moestuintje plukken en in hun kruiwagen doen. Is het soort groente op? Dan sla je een beurt over. De kinderen tellen aan het eind van het spel hoeveel stuks groenten zij in hun kruiwagen hebben. Wie heeft er meer? Hoeveel stuks van elke soort hebben ze?

- Differentiatie: het spel kan ook zonder gewone dobbelsteen of met twee

gewone dobbelstenen gespeeld worden. Zorg voor voldoende stuks groenten.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: Pinterest

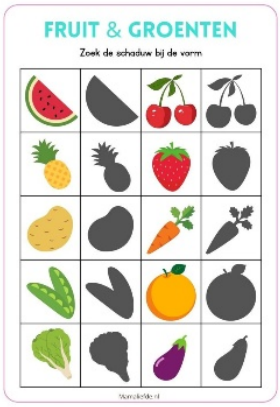
De leerkracht maakt receptenkaartjes. De kinderen kiezen een receptenkaartje. Op het receptenkaartje staat hoeveel stuks van elk product in de pan moeten om een soep of ander gerecht te maken. De kinderen stoppen het juiste aantal ingrediënten in de pan.

Bron: Credu

De kinderen meten bij de watertafel steeds hoeveel water er in een pan, een beker, een kopje etc. gaan.

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Bron: mamaliefde.nl

De kinderen doen een mix en match met schaduwen en stuks groenten en fruit. De kinderen zoeken de juiste schaduw bij het stuk groenten of fruit.

- Het spel kan ook als memorie gespeeld worden.

Bron: KlasvanjufLinda

De kinderen maken een dagmenu met hoeveelheden. Ze schrijven op hoeveel van alles in het recept zit. Ze gebruiken hierbij ingrediënten uit de schijf van vijf.

Zelfstandig ontdekatelier

Inrichting en materialen:

- Vergrootglas
- Fruitkaarten
- Gedroogde bonen
- Trechters
- Vergieten
- Lepels
- Groenten en fruit
- Blinddoek

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

Bron:pngtree

Fruit van heel dichtbij.
De leerkracht legt verschillende soorten fruit en een aantal vergrootglazen in de kijkhoek neer. De kinderen bekijken het fruit goed en tekenen het na. Laat ze het fruit vervolgens met vergrootglazen van heel dichtbij bekijken en tekenen.

Bron:AHealthylife

De kinderen vergelijken groenten en fruit. Wat weegt er zwaarder? Welke andere verschillen zijn er: dik/dun, glad/ruw. Hoe ruiken de verschillende soorten stukken fruit en groente?

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron:Welkomin1lc

De kinderen planten hun eigen tuinkers. Ze gaan bijhouden hoe snel de tuinkers groeit.

Bron: Pinterest

Waar groei ik aan?
De kinderen zoeken bij elk stuk groente of fruit de juiste close-up en de juiste plant.

Bron: Pinterest

In de waterbak zitten gedroogde bonen en linzen etc. De kinderen spelen met vergiet, trechters en lepels en ontdekken zo meer over de verschillende groottes van gedroogde zaden.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron:GFActueel

De kinderen doen een proeftest. Ze proeven stukken groenten met een blinddoek om. Kunnen ze raden welke groente het is? Vonden ze de groenten lekker?

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

De kinderen ontdekken wat gezonde alternatieven zijn voor ongezonde producten. De leerkracht legt verschillende kaartjes neer: bijvoorbeeld water en limonade. De kinderen vinden uit dat water een gezonde optie voor limonade is.

Zelfstandig schrijfatelier

Inrichting en materialen:

- Aardappels, appels, wortels, sinaasappel etc.
- Verf
- Stempels
- Supermarktfolders
- Lijm
- Werkbladen lijnen volgen
- Papier
- Woordkaarten

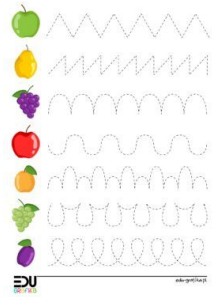
Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

Bron: ArtyFarty

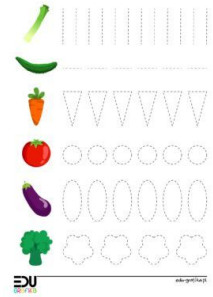
De kinderen stempelen met halve aardappels, appels, wortels, etc. Gebruik verf of een groot stempelkussen waar de stempels in gebruikt kunnen worden.

Bron: edu-grafika.pl

De kinderen trekken de stippellijnen over. De figuren passen bij fruit dat op de markt gevonden kan worden.

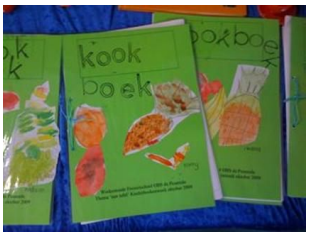
Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron: edu-grafika.pl

De kinderen trekken de stippellijnen over. De figuren passen bij groenten die in de moestuin kunnen groeien.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: Pinterest

De kinderen maken een eigen recept. Verzamel folders van supermarkten. Hieruit mogen de kinderen ingrediënten voor hun recept knippen. Deze plakken zij op en vervolgens stempelen zij het woord erbij.

Bron: LadyLemonade

De kinderen rijgen kettingen van pasta.

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Bron: JufJanneke

De kinderen stempelen hun eigen boodschappenlijstje met producten van de Schijf van Vijf.

Bron: JufSanne

De kinderen stempelen woorden van het thema. De woordkaarten zijn hierbij een voorbeeld. Ze tekenen wat ze gestempeld hebben.

Zelfstandig ICT-atelier

Inrichting en materialen:

- Computer of digibord
- BeeBotkaarten fruit: https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/BeeBot/BeeBot%20Kaarten% 20fruit.pdf?_=17464be9169&cdp=a
- Opdrachtenkaart fruit https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/BeeBot/BeeBot%20Opdrachtkaarten%20fruit.pdf?_=17464be8e60&cdp=a
- Tablet

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

Bron: LDN Clipart

De kinderen maken verschillende opdrachten met de BeeBot-mat. Ze verzamelen de juiste stuks fruit en brengen deze naar het juiste karretje of mandje.

De kinderen maken weegopdrachten op het digibord, de computer of tablet: https://kleuteridee.nl/digibord-rekenen/#heading-wegen

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron: b-bot.nl

De kinderen werken met de BeeBot-mat over fruit. https://kleutersdigitaal.nl/bee-bot-activiteiten-met-een-fruitig-karakter/

Bron: 123RF

De kinderen houden een foto-logboek bij van de groei van de plantjes. Elke dag maken ze een foto van hun plantje. Hoe snel groeit het plantje? Wat zie je gebeuren?

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

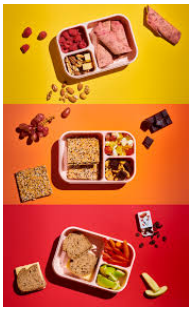
Bron: Kleuteruniversiteit

De kinderen maken een filmpje van hoe zij soep maken. Ze vertellen duidelijk welke stappen je moet zetten om een lekkere soep te maken.

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Gezond of ongezond digibord/computer:
https://www.tinytap.com/activities/g4a7i/play/lekker-gezond

Bron: Voedzaam&snel

De kinderen maken foto's van een eigen gezonde lunch en vertellen wat er allemaal in hun lunch box zit.

Zelfstandig beweeg-/buitenatelier

Inrichting en materialen:

- Harken
- Scheppen
- Kruiwagens
- Muziek
- Hoepels
- Kratten
- Boodschappentas
- Moestuin
- Zandbak

Spelideeën:

Sluit aan bij het thema atelier van week 1

De leerkracht maakt een markt-parcours met kratten. De kinderen moeten via het parcours van de marktkraam naar hun boodschappentas zien te komen. Lukt het om het parcours af te leggen met een product in de hand? En met twee producten?

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 2

Bron: Velt

De kinderen zaaien zelf in de schooltuin of een moestuinbak. Ze verzorgen de plantjes die er al staan.

De kinderen spelen in de zandbak met speelgoed groenten en fruit, harken, scheppen en kruiwagens.

Bron: ElSole

De kinderen doen yoga waarbij ze van een zaadje naar een plant groeien.

Sluit aan bij het kookatelier van week 3

Bron: GoKids

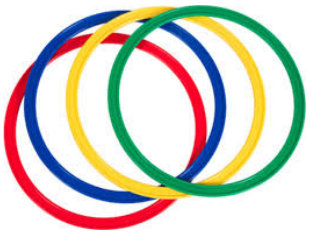
De kinderen maken een soepdans (roeren, snijden, proeven)

Sluit aan bij het kunstatelier van week 4

Bron: Pinterest

De kinderen doen een race waarbij teams zo snel mogelijk de etenswaren in de juiste vakken sorteren. De leerkracht maak vakken van gekleurde hoepels die bij de schijf van vijf horen.

Bron: 101werkvormen

De leerkracht houdt een product omhoog. De kinderen rennen naar het juiste vak van de schijf van vijf. De vakken zijn aangegeven met gekleurde pionnetjes of hoepels.

Leesatelier

Verteltafel of vertelkast:

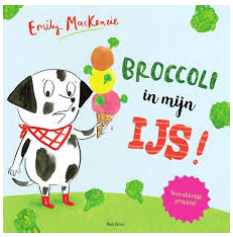
- Maak samen met de kinderen een verteltafel, naar aanleiding van een prentenboek of jullie zelfverzonnen verhaal. Tijdens het spelen met de verteltafel, vertellen de kinderen het verhaal na. Of ze bedenken met elkaar een nieuw verhaal.

Bron: Pinterest

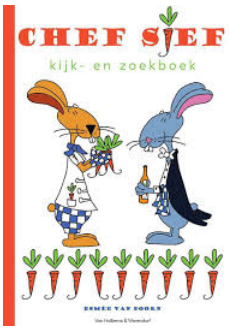
Broccoli in mijn ijs!, *Emily Mackenzie*
Thijs de dalmatiër houdt van zoet, suikerig en kleverig eten. NIET van groente en fruit. Dat is jammer, want zijn hele familie is al generaties lang groenteboer.
Een grappig en smakelijk verhaal, perfect voor fijnproevers en kieskeurige kinderen!

Olifant en de kist vol appels, *Marianne Busser en Ron Schröder*
In de dierentuin staat een kist vol appels. Voordat er ruzie over ontstaat, stelt olifant voor dat hij ze eerlijk onder alle dieren verdeelt. Olifant begint op te noemen wie een appel mag: eerst mogen ‘alle dieren met een slurf’, dan ‘het grootste dier’, enz. Niemand durft er iets van te zeggen, maar olifant is zo de enige die van de appels mag eten en dat terwijl het toch zo eerlijk geregeld leek.

Een huis vol lekkers, *Felicita Sala*
Een boek gevuld met 15 recepten om samen van te smullen. Een origineel receptenboek voor kinderen. Ze maken kennis met gerechten van over de hele wereld.

Chef Sjef, *Esmée van Doorn*
Chef Sjef kan toveren met worteltjes. In zijn restaurant smullen alle konijnen van zijn kookkunst. Op een dag zitten er vreemde gasten aan tafel. Zij willen geen worteltaart, maar kaassoufflé en paddenstoelensoep. Die gerechten heeft Chef Sjef nog nooit gekookt. En hoe maak je sushi of een omelet?

Het grote eet boek, *Guido van Genechten*
Het belangrijkste speerpunt van dit boek is met veel smaak en plezier eten. Het wil namelijk nogal eens gebeuren dat er zoveel gedoe om eten is dat iedereen met een ellendig hoofd aan tafel schuift. Dan gaat er ook niet meer lekker gegeten worden natuurlijk.

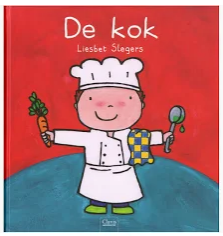
Anna eet graag fruit, *Kathleen Amant*
Een boekje over hoe lekker fruit wel niet is. Het is een boekje uit de Anna reeks van Clavis. Ze gaat samen met haar moeder naar de markt en koopt daar lekker fruit. In dit boekje wordt een heerlijke smoothie gemaakt, weer eens wat anders dan de fruitsalade.
Digitaal: https://www.youtube.com/watch?v=Vk3YgCwy850

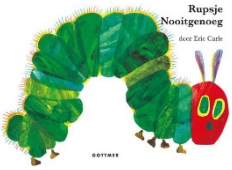
Hap Slik Weg boek, *Vivienne van Eijkeleborg*
Proef- en eetlessen voor het jonge kind met tips van MiMi de eetfee. Een leuk boekje van Difrax over gezond eten. Het verhaal wordt verteld door een Fee die de avonturen van Kaat en Ko vertelt.

Aan Tafel – Sesamstraat, *Wilbert van der Steen*
Zijn Pino, Tommie en Ieniemienie bekenden voor de kinderen? Dan is dit boek een leuke om over gezond eten te praten. Zoals de meeste kindjes zijn zij ook dol op eten wat begint met een P. Zoals poffertjes of patat. In dit verhaaltje gaan ze eens wat anders eten!

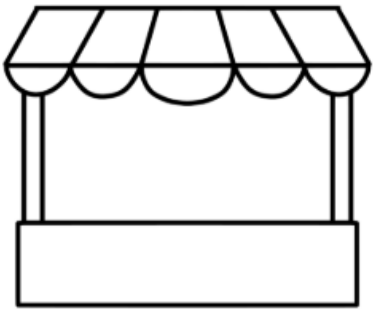
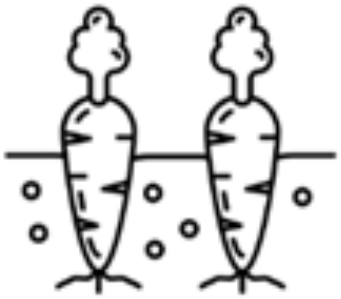
De Kok, *Liesbet Slegers*
Een informatief prentenboek uit de beroepen serie van Clavis. De kok maakt uiteraard allerlei lekkere verse en gezonde dingen klaar.

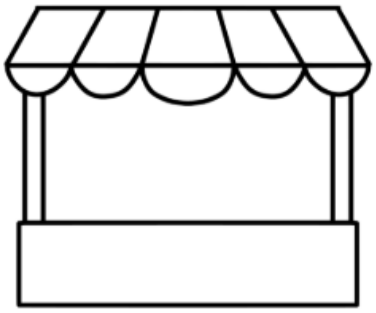
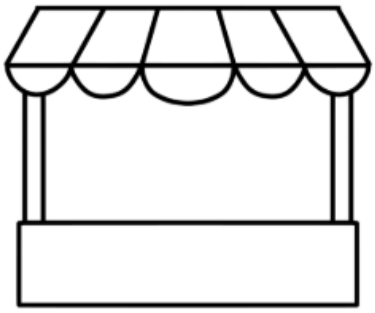
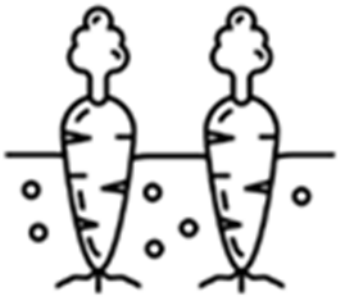
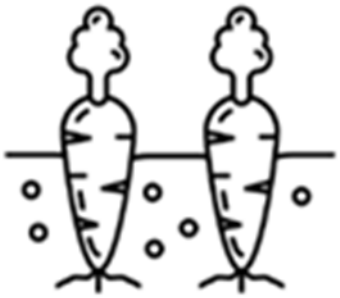
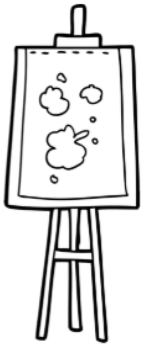
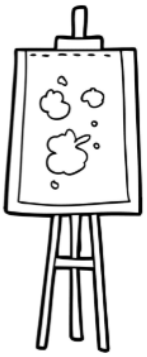
Rupsje Nooitgenoeg, *Eric Carle*
Rupsje Nooitgenoeg kruipt als een klein rupsje uit zijn ei. Hij heeft honger, dus begint hij met eten, maar hij blijft daar maar mee doorgaan. Hij eet zich door allerlei eten heen, tot hij een hele grote

dikke rups is. Dan bouwt hij een huisje en daar komt hij weer uit als een mooie vlinder.

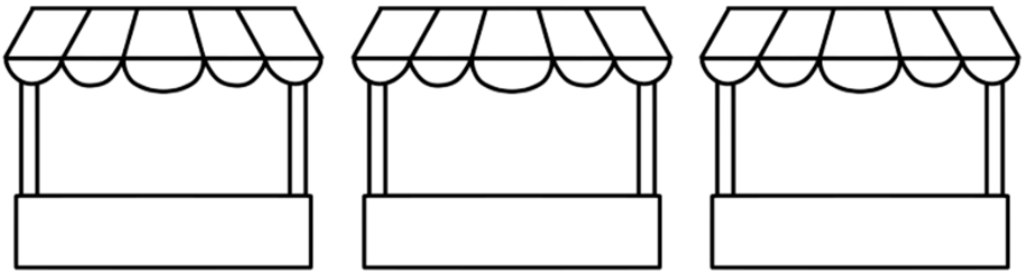
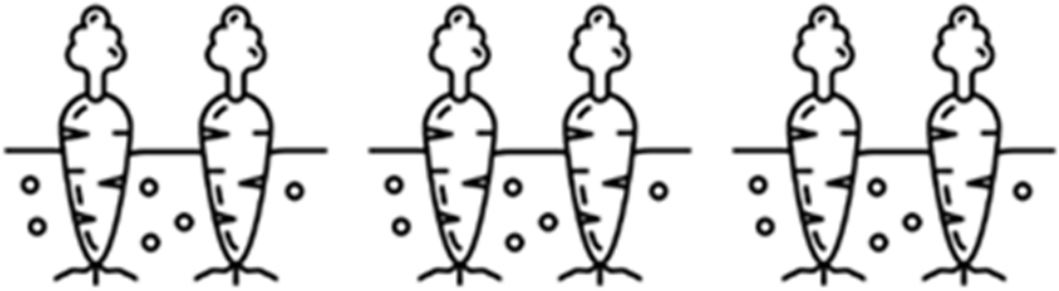
Weektaak

week 1	
week 2	
week 3	
week 4	

Weektaak

week 1	
week 2	
week 3	
week 4	

Weektaak

week 1	
week 2	
week 3	
week 4	

Deelthema 2: Je lichaam: gezond en ziek

Overzicht ateliers van de week

Röntgenfoto's
Aansluitend op tekst 'Röntgenfoto'

De spijsvertering
Aansluitend op tekst 'De grote poepposter'

Medicijnen
Aansluitend op tekst 'Dokter'

Het skelet
Aansluitend op tekst 'Skelet'

Startweek

Introductie in het thema: leergesprek en verhalend ontwerp

Verhalend ontwerp

Lees samen met de kinderen het boek ‘Boer Boris en het gebroken been’, of bekijk de digitale versie: https://www.youtube.com/watch?v=Tsj1_8z0E2Q (2:33 min).

Broer Berend is uit de appelboom gevallen en zijn been is stuk. Nu moeten ze een nieuwe kopen. Maar een been kun je niet kopen, dus Broer Berend moet naar het ziekenhuis. Er wordt een röntgenfoto gemaakt van Berends been. Het is gebroken en er moet gips omheen. Berend moet een nachtje blijven en voelt zich eenzaam. Gelukkig komt Boer Boris op bezoek met mandarijntjes.

Lesideeën

- De kinderen zingen of luisteren naar het Boer Boris lied: https://www.youtube.com/watch?v=Wgfe5XysZiI (0:51 min).
- De kinderen zingen of luisteren naar het Goedemorgenlied Boer Boris: https://www.youtube.com/watch?v=PYeFI3WXK1I&list=PL8pTIcaXC503CjKQPtmGTRh3C0XbSOJEo&index=6 (2:30 min).
- De kinderen delen hun ervaringen over het ziekenhuis en botbreuken.

Atelier van de week 5: Kunstatelier – Röntgenfoto's

Onderwerpen en kerndoelen

- Handvaardigheidstechnieken
  - Tekenen en schilderen
- Biologie
  - De mens: bouw en functie van het skelet en spieren
  - Beweging en gezondheid
- Engelse taal

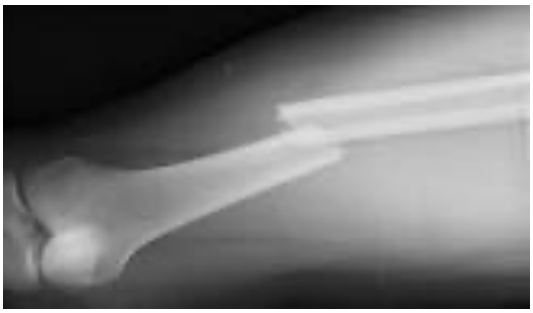
Introductie van het onderwerp aan het begin van de week

Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- Broer Berend moest naar het ziekenhuis om röntgenfoto's te maken. Kijk maar, zo ziet de foto eruit:

(bron: trauma)

- Wie heeft er ook wel eens iets gebroken? Of je zus of broer?
  Vertel dat er in het ziekenhuis foto's gemaakt kunnen worden van de botten in je lichaam. Vertel dat de botten licht gekleurd zijn en dat een breuk dus een donkere streep op je botten is.
- De kinderen kijken naar praatplaat en praten over wat ze zien. Speel 'ik zie, ik zie wat jij niet ziet' met de kinderen.

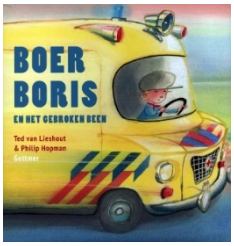

- Er staat één Engels woord op de röntgenfoto van het ziekenhuis: 'Leg'. Boer Boris wil graag weten wat dat betekent. Kunnen de kinderen hem helpen? Kennen ze nog meer Engelse woorden van lichaamsdelen?
- De kinderen zingen 'Head, shoulders, knies en toes':
  https://supersimple.com/song/head-shoulders-knees-toes-learn-it/
  Eerst langzaam om het te leren, daarna normaal tempo en, tenslotte iets sneller.

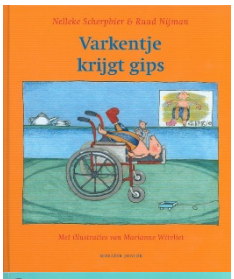
Vragen voor de vragenmuur
Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

Inspiratie deel 2
Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

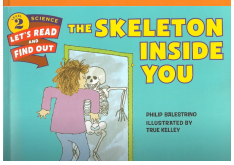
Boeken

Boer Boris en het gebroken been, *Ted van Lieshout*
O jee! In 'Boer Boris en het gebroken been' is broer Berend is uit de appelboom gevallen. Hij heeft zijn been gebroken en wordt per ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Als hij daar een nachtje moet blijven slapen, voelt hij zich wel heel alleen. Gelukkig komen Boris en zusje Sam de volgende dag op bezoek, maar ja, de beesten, die mist Berend toch het meeste. En Boer Boris zou Boer Boris niet zijn als hij daar geen oplossing voor wist...

Varkentje krijgt gips, *Nelleke Scherpbier*
Varkentje breekt zijn pootje en moet geopereerd worden. Met grote ogen kijkt hij naar alles wat er gebeurt in het ziekenhuis.
Waarom moet hij een lampje op zijn poot?
En hoe werkt dat precies met die slaapmelk?
De vrolijke en humoristische tekeningen laten zien hoe het eraan toe gaat op de operatiekamer en daaromheen.

The skeleton inside you, *Philip Balestino*
Digitaal voorgelezen boek in het Engels:
https://www.youtube.com/watch?v=33jlKGxk014

Filmpjes
- Flip de beer: Gebroken arm: https://schooltv.nl/video/gebroken-arm-met-flip-de-beer/ (3:44 min).
- Bing heeft zijn arm gebroken! | Beste Beetjes: https://www.youtube.com/watch?v=alLxIbU3zkI (15:01 min).
- Engels filmpje over lichaamsdelen, waarbij de kinderen de bewegingen mee kunnen doen: https://www.youtube.com/watch?v=SUt8q0EKbms (3:42 min).
- Gebroken been - Lot & Tommie – Sesamstraat: https://www.youtube.com/watch?v=BlTefhxpJRI (2:21 min).
- Een röntgenfoto bij kinderen: https://www.youtube.com/watch?v=8e2rcYNeSZg (2:59 min).

Liedjes
- Gebroken been, Liedje uit Hoelahoep: https://schooltv.nl/video-item/gebroken-been-liedje-uit-hoelahoep (1:05 min).
- One little finger: https://supersimple.com/song/one-little-finger/ (2:22 min).
- The bathsong: https://supersimple.com/song/bath-song/ (2:18 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen voelen een bot.
  De leerkracht zegt: “Raak het bot in je arm aan.” Ga zo langs elleboog, knie, schedel.
  De leerkracht benoemt telkens wat het bot doet (“Je knie helpt om te buigen en te springen”).
- De kinderen tellen de botten. Laat een plaat zien van een hand op een röntgenfoto.
  Samen tellen: “Hoeveel botjes zie je in deze hand?”
  Maak het visueel met gekleurde stickers of stiften op de afbeelding.
- De kinderen kijken naar een plaat van een hand op een röntgenfoto.
  Samen tellen: “Hoeveel botjes zie je in deze hand?”
  Maak het visueel met gekleurde stickers of stiften op de afbeelding.
- Doktertje spelen (zonder spullen)
  De leerkracht vertelt een kort verhaaltje: "Stel je voor: iemand valt van een klimrek en heeft pijn in zijn arm. Wat gebeurt er dan?"
  De kinderen spelen het na met de groep:
  - Eén kind is ‘patiënt’, een ander ‘dokter’.
  - De ‘dokter’ stelt vragen: "Doet het pijn? Kun je je arm bewegen?"
  - Daarna: "We gaan een foto maken, een röntgenfoto!"
- De kinderen zingen een eenvoudig liedje op de wijs van "Hoofd, schouders, knie en teen":
  - Heup, schouder, knie en teen, knie en teen!
  - Heup, schouder, knie en teen, knie en teen!
  - Schedel, borstkas, puntje van je rib.
  - Heup, schouder, knie en teen, knie en teen!

  De kinderen combineren het met gebaren naar die plekken op het lichaam.
- De kinderen oefenen de lichaamsdelen aan in het Engels, door gebruik te maken van de flashcards: https://esl-kids.com/flashcards/bodyparts.html

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: De röntgenfoto

- De kinderen tekenen met potlood een lichaamsdeel. Met wit wasco tekenen ze de botten en kleuren deze in. Zorg voor twee bakjes ecoline. Eén bakje zwart en één bakje zwart met veel water. Het lichaamsdeel wat getekend is wordt met de waterige Ecoline ingekleurd met een kwast. Er kan gewoon over de witte botten gekwast worden, want deze blijven wit. Daarna wordt de rest van de foto met zwarte ecoline ingekleurd.

Of

- De kinderen trekken hun hand om op zwart papier met wit kleurpotlood en kleuren het in. Ze plakken, met goede lijm, wattenstaafjes op de hand. Dit zijn de botten.

Bron: JufAnke

Telmogelijkheden:

- De kinderen tellen hoeveel botten (lijnen met wasco) ze getekend hebben.
- De kinderen tellen hoeveel wattenstaafjes ze hebben geplakt op hun hand.
- Twee kinderen leggen hun werk naast elkaar. “Wie heeft er meer botten getekend? Hoeveel meer?”
- De kinderen tellen het aantal botten per vinger tellen (meestal 2 of 3). “Welke vinger heeft de meeste botten? Hoeveel?”
- Alle kinderen houden hun kunstwerk omhoog. De leerkracht noemt een aantal (bijv. “Wie heeft er 7 botten?”), de kinderen zoeken wie daarbij hoort.

Benodigdheden:

Potloden, wit kleurpotlood, wasco, ecoline, water, papier, wattenstaafjes, goede lijm.

Groep 3 / Plusopdracht

- De kinderen vergelijken hun lichaamsdeel met een afbeelding van een echt skelet. Ze mogen met pijltjes en woorden de namen van de botten erbij schrijven.
- De kinderen benoemen verschillende botten en delen ze in: welke botten zorgen voor beweging, welke voor bescherming (bijv. schedel, ribbenkast), welke voor stevigheid?
- De kinderen leren de namen van de vingerbotten: vingerkootjes, middenhandsbeentjes. Kunnen ze voelen waar die zitten in hun eigen hand?
- De kinderen vergelijken het skelet van een dier (bijv. kat of vogel) met hun eigen botten. Wat is hetzelfde? Wat is anders?
- De kinderen meten hun eigen arm met een meetlint en schatten in hoe lang het bot erin is. Ze tekenen het bot op ware grootte.

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:
Onthouden en begrijpen: Wat is een röntgenfoto?

Verbanden leggen: Waarom moet er een röntgenfoto worden gemaakt als je je arm hebt gebroken?

Creatief denken: Hoe zou je een arm kunnen beschermen zonder gips?

Perspectief nemen: Hoe voelt iemand zich die iets gebroken heeft?

Persoonlijke relevantie: Heb jij of iemand in je omgeving weleens iets gebroken? Wat zou jij doen als je vriendje/vriendinnetje valt en pijn heeft? Kun je de lichaamsdelen bij jezelf aanwijzen?

Woordenschat	De röntgenfoto, de botbreuk, het skelet, het bot, het gips, de heup, de schouder, de knie, de teen, de hand, het been, de arm, de schedel, de borstkas, de rib, de vinger, de voet. En al deze lichaamsdelen in het Engels.

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Kleine motoriek opdracht 1

Niveau 1: Fijnere bewegingen vanuit de pols, aanzet tot voorkeurshand. [4,5 – 5 jaar]
De kinderen tekenen met potlood de vorm van een lichaamsdeel met kleine, gerichte bewegingen.

Niveau 2: Ik kleur zorgvuldig in. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen schilderen het lichaamsdeel netjes in met verdunde ecoline, waarbij ze de witte botten vrijlaten.

Niveau 3: Eenvoudige schrijfpatronen. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen werken geconcentreerd en gecontroleerd met penseel en ecoline in vloeiende lijnen.

Groep 3: Goede motorische coördinatie. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen combineren tekenen, kleuren en schilderen in één opdracht met verschillende materialen.

Leerlijn: Kleine motoriek opdracht 2

Niveau 1: Ik hanteer schrijf- en tekengereedschap vanuit de schouder en elleboog. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen tekenen met een wit potlood hun hand op zwart papier, gebruikmakend van grotere armbewegingen.

Niveau 2: Ik manipuleer met klein constructiemateriaal (Lego). [3,5 – 4 jaar]
De kinderen pakken wattenstaafjes op en plaatsen ze precies op de juiste plek.

Niveau 3: Soepele bewegingen met de vingers. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen gebruiken hun vingers nauwkeurig om de wattenstaafjes vast te pakken en te plakken.

Groep 3: Voldoende zithouding. [6,5 – 7 jaar]
De kinderen tonen een voldoende zithouding.

Leerlijn: Tekenontwikkeling opdracht 1

Niveau 1: Ik gebruikt röntgenperspectief. [5 – 6 jaar]
De kinderen tekenen botten zichtbaar in het lichaamsdeel, alsof je erdoorheen kunt kijken, net als bij een röntgenfoto.

Niveau 2: Volledige menstekening: gedetailleerde figuratieve afbeeldingen. [5 – 6 jaar]
De kinderen tekenen een herkenbaar lichaamsdeel, zoals een voet of hand met details.

Niveau 3: Bloeiperiode expressiviteit: gedetailleerde uitbeeldingen van mensen, dieren, huizen, bomen, vliegtuigen. [6 – 7 jaar]
De kinderen voegen expressieve details toe aan hun lichaamsdeeltekening, zoals nagels of huidstructuur.

Groep 3: Ik teken scènes. [6 – 7 jaar]
De kinderen maken van de tekening een geheel beeld, bijvoorbeeld met een achtergrond of plaatsing in het lichaam.

Leerlijn: Tekenontwikkeling opdracht 2

Niveau 1: Kopvoeters. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen tekenen een eenvoudige weergave van hun hand die nog wat primitief of schematisch is.

Niveau 2: Ik heb plezier in kleuren. [4 – 5 jaar]
De kinderen genieten van het wit inkleuren van hun hand op het donkere papier.

Niveau 3: Schematische fase. [4 – 5 jaar]
De kinderen geven hun hand vorm volgens een eenvoudig schema met symmetrische vingers.

Groep 3: Meer details. [4 – 5 jaar]
De kinderen voegen nagels of botstructuren toe met wattenstaafjes en kleurcontrast.

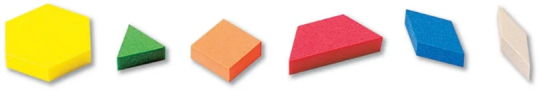
Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- De kinderen zeggen het zinnetje of verhaaltje na (auditief geheugen)
  - Broer Berend is op zijn arm gevallen en heeft veel pijn.
  - De verpleger maakt er een röntgenfoto van.
  - Broer Berend heeft zijn arm gebroken.
  - Hij mag kiezen of hij rood of groen gips wil.
  - Hij kiest rood, dat vindt hij een mooie kleur.
  - De assistent doet het rode gips om de gebroken arm.
  - Broer Berend krijgt er een mitella om en moet een nachtje blijven slapen in het ziekenhuis.
- Lichaamsdelen raden. De leerkracht neemt een lichaamsdeel in gedachten. De kinderen mogen vragen stellen die de leerkracht met ja en nee beantwoordt. Je kunt ook over een lichaamsdeel vertellen, zonder het te noemen, waarna de kinderen moeten raden over welk lichaamsdeel je het hebt.
- De langste zin. De kinderen maken zinnen met een bepaald woord. Wie maakt de langste zin met het woord?
- Spelletje Simon Says: De leerkracht geeft een opdracht die de kinderen al of niet moeten nadoen. Alleen als zijn opdracht begint met "Simon says" mogen ze hem nadoen. Wie een verkeerd gegeven opdracht nadoet, gaat eruit. Voorbeeld: Als de leerkracht zegt "Simon says touch your toes", moeten de kinderen ook hun tenen aanraken. Zegt hij gewoon "Touch your toes", dan mogen ze hem niet nadoen.
- Interactieve plaat om kinderen alles over ‘mij en mijn lichaam’ in het Engels te leren. Met verhalen, filmpjes, liedjes, spelletjes en interactieve lessen. Deze lessen kun je gebruiken op het digibord of de computer. Scrol over de plaat om op de linkjes te kunnen klikken. https://kleuteridee.nl/digibord-engels/
- De kinderen gaan staan/dansen/springen als ze een Engels woord horen.
  Noem een woord en de kinderen gaan staan/dansen/springen als het woord Engels is.

Beginnende gecijferdheid

- Laat röntgenfoto’s zien en laat de kinderen het lichaamsdeel bij zichzelf aanwijzen. (https://content.kleuteridee.nl/Ziekenhuis/Voorbeeld%20r%C3%B6ntgenfoto%27s%20kleuteridee.pdf)
- Meten en vergelijken: Elk kind krijgt een stokje (noem het een botje) van willekeurige lengte. De kinderen lopen door de kring en gaan op zoek naar een botje die precies even langs is, een botje die korter is of een botje die langer is. Geef de kinderen tenslotte de opdracht met hun botje op volgorde te gaan staan van kort naar lang.
- De kinderen gebruiken patroonblokken om een lichaam na te bouwen.

Bron: groep 1-2.com

- De kinderen wijzen de lichaamsdelen aan die ze gehoord hebben. Hoeveel hebben ze er daarvan?
- De kinderen doen (bij de kinderen bekende) telspelletjes in het Engels.
- Interactieve plaat om kleuters de getallen in het Engels te leren. Met verhalen, filmpjes, liedjes, spelletjes en interactieve lessen. Deze lessen kun je gebruiken op het digibord of de computer. Scrol over de plaat om op de linkjes te kunnen klikken. https://kleuteridee.nl/digibord-engels/

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

Het thuis-atelier is ingericht als een ziekenhuiskamer. De kinderen spelen dat er een patiënt en een dokter is. De dokter maakt röntgenfoto's van de ledematen van de patiënt. Wat is er gebroken? Ze gebruiken nep-röntgenfoto's in hun spel.

Bron: thehappyprintable

Vanuit het thuisatelier naar het thema atelier; de röntgenafdeling in het ziekenhuis. Er worden onderzoeken gedaan, een foto gemaakt en gegipst.
Patiëntenkaart ziekenhuis: https://www.jufjanneke.nl/wordpress/wp-content/uploads/2013/01/Patientenkaart-in-ziekenhuis.pdf
Je kunt ook knuffels gebruiken die verzorgd mogen worden.

Bron: Juf Anke, Kleuteridee

Kunstatelier

De kinderen gipsen een arm. Ze trekken eerst hun eigen hand en arm om. Dan knippen zij de hand en arm uit. Met gekleurde stroken papier geven zij hun arm gips.

Bron: Pinterest

De kinderen tekenen hun skelet op een zwart papier. Ze tekenen de botten die je op een röntgenfoto kan zien.

Bron: jufjanneke.nl

Bouwatelier

De kinderen bouwen een ziekenhuis. Het ziekenhuis heeft vier verdiepingen, een draaideur, een helikopterplatform en een plek voor de ambulance.

Bron: Kleuteruniversiteit

De kinderen bouwen een gipskamer. Ze maken een behandeltafel en een kast waar alle materialen van de gipskamer in liggen.

Bron: eenvoudigleven

De kinderen bouwen de röntgenkamer. Er is een behandeltafel en een röntgenapparaat. Ze kunnen knuffels door het röntgenapparaat laten gaan.

Bron: KlasvanjufLinda

Spel-/puzzelatelier

De kinderen spelen een memorie met röntgenfoto's en lichaamsdelen. Ze zoeken de juiste röntgenfoto's en lichaamsdelen bij elkaar.

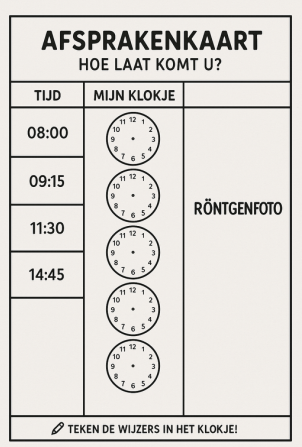
Rekenatelier

De kinderen meten hoe groot het gips voor een ledemaat moet zijn. Ze meten de lengte, breedte en omtrek.

Bron: Heutink

De kinderen maken een afsprakenkaart met kloktijden erop. Ze kunnen een handklok gebruiken om een tijd op te zetten. Deze tijd tekenen ze na.

Ontdekatelier

De kinderen vergelijken röntgenfoto's. Wat zien ze? Welke botten zijn er gebroken? Welke botten zien er goed uit? Is er soms ook wat geks te zien op de röntgenfoto's?

Bron: FysioJansen

Kunst atelier
röntgenfoto's

De kinderen maken zelf een lichtbak met een plastic bak en een zaklamp. Ze verzamelen spulletjes uit de klas. Door welke materialen kunnen ze heen kijken? Door welke materialen komt veel licht? Welke materialen niet? Hoe komt dit? Zien de kinderen iets aan de binnenkant zitten?

Bron: JufJanneke

Schrijfatelier

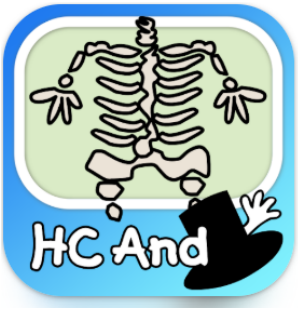
De leerkracht zorgt ervoor dat er zwart zand op een witte ondergrond ligt (dit kan ook een lichtbak zijn). De kinderen schrijven röntgenfoto-letters. Kunnen ze ook woorden maken? Jonge kleuters schrijven de letters met hun vingers. De oudste kleuters schrijven met een stokje of kwast in het zand.

Bron: mrs. Plemons' kindergarten

ICT-atelier

De kinderen spelen in de app 'Hospital Hero (https://www.hospitalhero.nl/)' of 'HC And – Rontgenafdelingen (https://play.google.com/store/apps/details?id=air.hcand.rontgen&hl=nl) en ontdekken hoe een röntgenfoto werkt.

De kinderen spelen in de app ‘Het kleine ziekenhuis - Fox and Sheep GmbH’ en leggen zelf gips aan bij een patiënt.

Kunst atelier
röntgenfoto's

Beweeg-
/buitenatelier

De kinderen lopen alsof ze een patiënt zijn die gips om heeft.

Bron: Handicapinternational

De kinderen lopen een parcours op krukken of met een rolstoel.

Bron: Kennisbanksportenbewegen

Atelier van de week 6: Puzzelatelier – De spijsvertering

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie: Spijsvertering
- Handvaardigheidstechniek: knippen en tekenen

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week

Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- Boer Boris heeft buikpijn. Het lukt hem maar niet om te poepen. Hebben de kinderen dit ook weleens gehad? De kinderen proberen zoveel mogelijk te filosoferen over wat er in je buik gebeurt en hoe het uiteindelijk als poep je lichaam verlaat.
- De kinderen zingen het liedje poep: https://schooltv.nl/video/poep-liedje-uit-hoelahoep/ (1:09 min).
- De kinderen kijken naar de plaat en praten er samen over. De kinderen vertellen wat ze zien in de plaat.

Vragen voor de vragenmuur

Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

Boeken

Pretpark de poepfabriek, *Marja Baseler*
Waar blijft je eten als je een hap neemt? Wat is poep? Hoe komt het dat je soms buikpijn hebt? En heb jij wel eens last van harde poep of windjes? Welkom in je eigen poepfabriek. Reis mee van hap tot plons!

Dag drol, *Floor Bal*
Hoe maakt je lichaam poep en plas van alles wat je eet en drinkt? Volg de reis van het voedsel via je lichaam, de wc, de riolering en de zuiveringsinstallatie. Met paginagrote kleurenillustraties.

Filmpjes

- Bekijk het filmpje van Wolfram: https://schooltv.nl/video/van-pannenkoek-tot-poep-met-wolfram/#q=wolfram%20pannenkoek (2:06 min).
- POEP | Zin in Zappelin | Veel kinderen hebben poepangst en krijgen hier gezondheidsklachten door. Dr. Elvira komt langs bij Fenna om het bespreekbaar te maken. Buurman Ron heeft daar geen last van en komt even langs. Ook zingt Fenna een leuk lied over poep!: https://www.youtube.com/watch?v=eHTq-PUJuZg (14:08 min).
- Hoela en Hoep, naar de wc,: https://schooltv.nl/video-item/naar-de-wc-doe-mee-met-hoela-en-hoep (3:28 min).
- Extra koppeling naar dieren: Huisje Boompje Beestje – dieren en hun drollen: https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-dieren-en-hun-drollen/ (15:08 min).

Liedjes

- Fien en Teun – Wij moeten poepen https://www.youtube.com/watch?v=atd6degwYeo (2:05 min).
- Huisje boompje beestje - Het poeplied https://schooltv.nl/video-item/het-poeplied-een-liedje-over-poepen (1:33 min).
- ZIEK | Kinderliedjes | Liedjes voor Peuters en Kleuters | Minidisco: https://www.youtube.com/watch?v=R0AzYZnlTMA (2:56 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- De reis van het hapje (bewegingsspel)
  De leerkracht vertelt kort: “We gaan doen alsof we een hapje appel zijn dat een reis maakt door het lichaam.” De kinderen spelen mee:
  - Mond: met handen happen maken en kauwgeluiden maken.
  - Slokdarm: langzaam met de handen over het lijf naar beneden bewegen.
  - Maag: cirkels draaien op de buik, “gorgel-gorgel” geluid maken.
  - Darmen: kronkelen en een beetje wiebelen.
  - Poepen: door de knieën zakken en handen naar beneden zwaaien met een plopgeluid.
  - Herhalen en vragen: “Wie kan alle stappen in de juiste volgorde doen?”
- De kinderen maken een poeptekening. Hoe ziet hun drol eruit?
- De kinderen kleien een drol na.

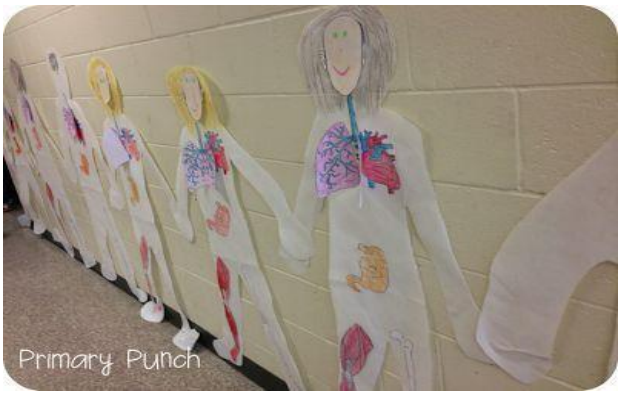

Bron: Pinterest

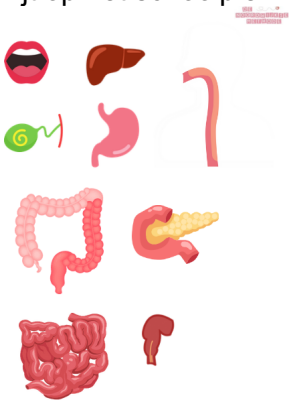
Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: Jouw eigen spijsvertering

De kinderen leggen de verschillende organen op een tafel en sorteren ze op kleur, vorm of functie.
De kinderen trekken elkaars lichaam over op een groot (behang)vel. Op dit vel plakken ze alle organen op de juiste plek. De lichamen worden in de klas tentoongesteld.
Deze opdracht kan ook goed worden gedaan met stoepkrijt op het schoolplein.

Tijdens het werken bespreken de kinderen het volgende:

- De kinderen benoemen de vormen van de organen (rond, vierkant, langwerpig).
- De kinderen herkennen en benoemen de verschillen tussen organen.
- De kinderen ordenen de organen op grootte (“Wat is het grootste orgaan?”).
- De kinderen denken na over waarom een orgaan op een bepaalde plek zit.
- De kinderen meten met een touwtje hoe lang de dunne darm is ten opzichte van de dikke darm, en bepalen: “De dunne darm is het langst.”

Telmogelijkheden:

- De kinderen tellen het aantal organen in het spijsverteringsstelsel.
- De kinderen gooien met een dobbelsteen. Elk getal hoort bij een orgaan:
  - 1 = mond
  - 2 = slokdarm
  - 3 = maag
  - 4 = lever
  - 5 = dunne darm
  - 6 = dikke darm

  Wat heb je gegooid? De kinderen zoeken dat orgaan op.
  Ze tellen hoeveel organen ze al verzameld hebben.
- De kinderen tellen hoeveel bochten de dikke en dunne darm maken.

Benodigdheden:

Groot (behang) vel, lijm, schaar, afbeeldingen van de organen

Groep 3 / Plusopdracht

- De kinderen tekenen de organen na voor extra oefening.
- De kinderen kiezen een orgaan en vertellen wat het doet.
- De kinderen leggen aan de hand van hun gemaakte werk uit aan een klasgenoot hoe de route van het broodje dat ze eten loopt tot aan de poep die eruit komt.

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:
Onthouden en begrijpen: Wat doen de verschillende organen tijdens het eten?

Persoonlijke relevantie: Waar gaat jouw eten naartoe als je hebt gegeten? Hoe voelt je buik als je honger hebt of als je vol zit?

Verbanden leggen: Wat gebeurt er eerst als je iets eet? En wat daarna? Welke organen werken samen als je aan het eten bent?

Woordenschat	De mond, de tong, het speeksel, de slokdarm, de lever, de galblaas, de alvleesklier, de maag, de dunne darm, de dikke darm, de endeldarm, de poep, de spijsvertering, de buikpijn, de drol, driehoek, vierkant, rond, groot, klein, lang.

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Logisch denken

Niveau 1: Ik vergelijk concrete hoeveelheden t/m 8 met behulp van evenveel, meer, minder op basis van één-op-één relaties. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen tellen hoeveel spijsverteringsorganen ze op het lichaam moeten plakken en zeggen: "Er zijn meer onderdelen van de darm dan van de maag."

Niveau 2: Ik orden op grond van één concreet waarneembaar kenmerk met betrekking tot inhoud, gewicht, tijdsduur en lengte." [4,5 – 5 jaar]
De kinderen ordenen de spijsverteringsorganen op lengte, bijvoorbeeld: "De dunne darm is langer dan de maag."

Niveau 3: Ik breng door middel van passen en meten rangorde aan op basis van lengte, inhoud en gewicht." [5,5 – 6 jaar]
De kinderen meten met een touwtje hoe lang de dunne darm is ten opzichte van de dikke darm, en bepalen: "De dunne darm is het langst."

Groep 3: Ik maak groepen waarbij ik twee criteria in de gaten houdt. [6,5 – 7 jaar]
De kinderen groeperen de organen van het spijsverteringsstelsel volgens functie en ligging, bijvoorbeeld: "De lever en maag liggen bovenin, de darmen onder in de buik."

Leerlijn: Visuele waarneming

Niveau 1: Ik som op wat ik zie op een plaat. Ik benoem een aantal basisvormen. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen vertellen wat ze zien bij de plaatjes van de organen. Ze benoemen rond of vierkant.

Niveau 2: Ik onderscheid duidelijke verschillen tussen afbeeldingen van concrete voorwerpen. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen zien het verschil tussen de lever en de maag op plaatjes en zeggen: "De lever is breder en de maag is ronder."

Niveau 3: Ik wijs dezelfde vorm in complexe figuren aan. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen wijzen in de verschillende organen dezelfde figuren aan.

Groep 3: Ik benoem geometrische figuren. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen beschrijven de vorm van de lever als: "Deze lijkt een beetje op een driehoek."

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

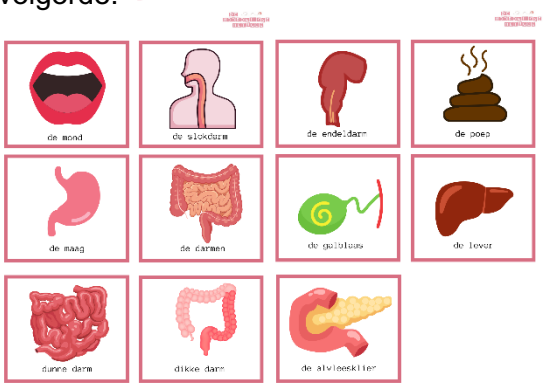
Beginnende geletterdheid

- De leerkracht zegt het woord ‘poep’, de volgende in de kring zegt het woord waar hij aan denkt bij het vorige woord. Zo gaat het de klas rond, bij welk woord kom je uit?
- De kinderen boetseren samen met de leerkracht met ontbijtkoek en water de letters van het woord ‘poep’. Zo lijkt het net poep! De kinderen bedenken welke woorden zij nog meer kennen met de letters van het woord ‘poep’.
- De kinderen luisteren naar het verhaal en reageren wanneer ze het woord ‘poep’ in het verhaal horen. Elke keer als de kinderen het woord ‘poep’ horen moeten zij gaan staan of vinger opsteken, springen, klappen enz. De kinderen leren zo het woord herkennen in een verhaal.
  - Het Grote Poepenavontuur

Er was eens een klein varkentje dat Poepie heette. Poepie woonde op een gezellige boerderij, samen met een hoop andere dieren. Maar er was één ding waar Poepie dol op was: overal poep zoeken!
Op een zonnige dag besloot Poepie op avontuur te gaan. "Ik ga vandaag de grootste hoop poep van de hele boerderij vinden!" zei hij vrolijk.
Eerst liep hij naar de kippen. "Hé kippen, hebben jullie vandaag al gepoept?" vroeg Poepie. De kippen kakelden luid. "Kakel, kakel, kijk maar in het kippenhok! Daar ligt onze kippenpoep!" Poepie keek en lachte. "Kippenpoep is klein, maar het ruikt best grappig!"
Toen ging Poepie naar de koeien in de wei. "Hallo koeien, hebben jullie hier ergens koeienpoep?" De koeien loeiden. "Moooo! Kijk maar achter de boom. Daar ligt een grote hoop koeienpoep!" Poepie rende naar de boom en riep: "Wow, koeienpoep is groot! En het plakt een beetje aan mijn pootjes!"
Daarna ging Poepie naar de schapen. "Hé schapen, waar ligt jullie schaapjespoep?" De schapen blaatten. "Mèèè, zoek maar in het gras!" En ja hoor, overal in het gras vond Poepie kleine bolletjes schapenpoep. "Haha, schaapjespoep lijkt net snoepjes, maar ik eet het natuurlijk niet op!"
Uiteindelijk was Poepie moe van al dat zoeken. Hij ging naar het modderbad en plofte neer. "Pfoe, wat een dag vol poep! Maar waar is mijn eigen poep eigenlijk gebleven?" Net toen Poepie dat zei, hoorde hij een plof. Achter hem lag een nieuwe hoop poep. "Ha! Daar is 'ie!" lachte Poepie. "De mooiste poep van allemaal!"
En vanaf die dag noemden alle dieren Poepie niet meer gewoon Poepie, maar Poepie de Grote Poepenzoeker.

123 Beginnende gecijferdheid

- De kinderen leggen de stappen van het spijsverteringssysteem op de goede volgorde.

- Het rekenmonster
  De leerkracht heeft van een schoendoos een rekenmonster met een slurf van een wc-rol en een gat aan de andere kant (waar je hand doorheen kan) geknutseld. Het monster heeft zo'n honger! Kunnen de kinderen hem vijf …(bijv. macaroni) geven? En dan nog een? Hoeveel zit er nu in zijn buik? En als je er nog een bij doet? Nu wil het monster tien dingen in zijn buik hebben. Hoeveel moet er nog bij? Het monster poept ook weer drie … uit. Hoeveel zit er nu nog in zijn buik? Bedenk op die manier allerlei eenvoudige sommen.
- Tovertoilet
  Zorg voor een aantal ronde dropjes en zeg dat het keuteltjes zijn. De leerkracht legt de keuteltjes in de kring. De leerkracht pakt een bekertje en zeg dat dit het toilet is. Hoeveel keuteltjes liggen er op tafel? Houd de beker/toilet boven de keuteltjes en zet hem op een aantal keuteltjes. De kinderen mogen gewoon kijken. Hoeveel keuteltjes zien ze nog liggen? Hoeveel keuteltjes liggen er onder de beker/toilet? Hoe weten de kinderen dat? Kijk onder de beker. Klopt het?

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

De kinderen spelen de reis van eten door het lichaam. Wat komen ze allemaal tegen onderweg?

Bron: Pinterest

De leerkracht maakt een groot lichaam op de grond. De kinderen spelen met etenswaren de reis van het eten door het lichaam na.

Kunstatelier

De kinderen knippen en plakken de weg van de boterham.

De kinderen maken een collage met eten dat goed is voor je lichaam.

Bron: 123RF

Bouwatelier

De kinderen bouwen een model van het lichaam. Ze gebruiken verschillende maten blokken om de verschillende onderdelen van het spijsverteringsstelsel na te maken.

Bron: Pinterest

De kinderen maken een stroom van ‘eten’ met knikkers en buizen. Ze bouwen het spijsverteringsstelsel na.

Bron: BrendaHarings

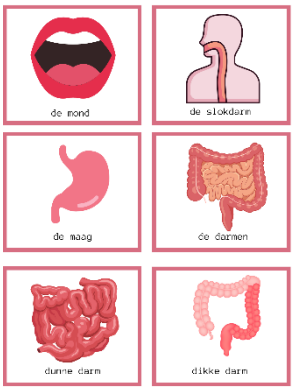
Spel-/puzzelatelier

De kinderen spelen het ‘van snoep naar poep spel’. Komen zij op een nummer met een plaatje dan moeten zij een beurt overslaan.
Het spel kan met oudere kleuters met twee dobbelstenen gespeeld worden.

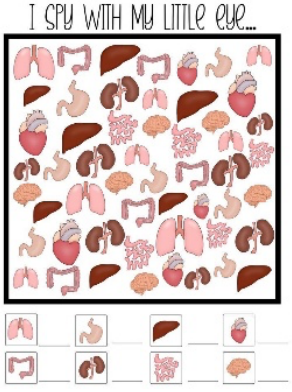
Bron: boraillustraties.blogspot

De kinderen leggen de plaatjes van de reis van het eten (de spijsvertering) op de goede volgorde.

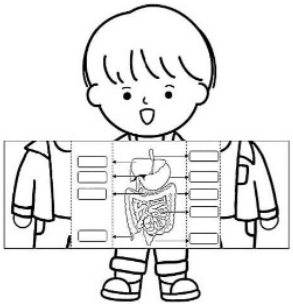

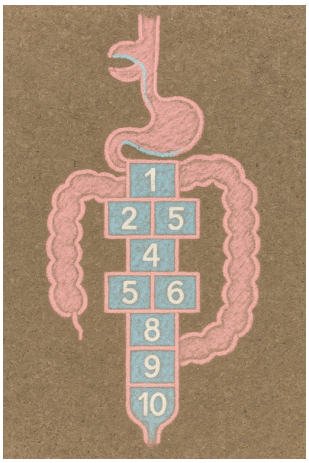
Rekenatelier

De kinderen tellen de organen uit het spijsverteringsysteem. Onderaan schrijven ze op hoeveel ze van elk orgaan geteld hebben.

Bron: Pinterest

Ontdekatelier	De kinderen matchen verschillende drollen met het juiste dier. Bron: pinterest
Schrijfatelier	De kinderen schrijven bij de onderdelen van het spijsverteringssysteem de woorden. • De woordkaarten bij deze week kunnen gebruikt worden als voorbeeld. Bron: Pinterest
ICT-atelier	De kinderen spelen in de app ‘Hoe werkt mijn lichaam? Anatomie voor kinderen - Learny Land: al spelend ontdekt je kind hoe het zenuwstelsel, de spijsvertering, het hart en nog veel meer lichaamsfuncties werken.
Beweeg-/buitenatelier	De leerkracht tekent op het plein heel groot het spijsverteringsstelsel. De kinderen gebruiken dit als hinkelbaan. Elk onderdeel van het spijsverteringsstelsel gaan ze op een andere manier doorheen. Bijvoorbeeld: de slokdarm is hinkelend, de lever is springend, de dunne darm is draaiend etc.

1
2
5
4
5
6
8
9
10

Atelier van de week 7: Ontdekatelier – Medicijnen

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
  - Ziektes
- Handvaardigheidstechniek
  - Tekenen

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week

Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- Boer Boris is ziek. Als we in de klas komen, ligt Boer Boris in bed op de tafel in de kring. Wat is er met hem aan de hand? Er ligt een koortsthermometer bij, Boer Boris heeft een sjaal om en een flesje hoestdrank staat naast het bed. Wat moeten we nu doen? Bespreken in de kring met de klas: er staat ook een dokterskoffer in de klas. De leerkracht deelt de inhoud uit aan tweetallen en we bespreken wat het is en wat de dokter er mee kan. Dit wordt weer teruggekoppeld aan de andere kinderen.
- Leg allerlei voorwerpen in de kring die met het ziekenhuis/ de dokter te maken hebben. Herkennen de kinderen de voorwerpen? De kinderen vertellen waar ze de voorwerpen van kennen. Wat kunnen ze erover vertellen?
- De kinderen voeren een kringgesprek:
  - Wat gebeurt er wanneer je ziek bent?
  - Is er wel eens iemand ziek geweest, wat was er aan de hand en wat moest er gebeuren om je beter te maken?
  - Wie heeft er weleens een prik gehad? Waarom was dat?
  - Wie heeft er weleens medicijnen moeten gebruiken? Waarvoor was dat?
- De kinderen bekijken de plaat en praten erover. Zoek en wijs aan. ‘Waar zie jij een …?’ De kinderen wijzen om de beurt iets aan op de kijkplaat.

- De kinderen ruiken, voelen en proeven kruiden. Ze benoemen wat ze ervaren: scherp, zacht, fris, warm. Bespreek samen waar elk kruid goed voor zou kunnen zijn. Materialen: Verse kruiden (zoals munt, kamille, citroenmelisse, salie, tijm, basilicum,

knoflook, cayennepeper), lepeltjes, vijzel, kommetjes, kleine potjes/flesjes, water, honing, drop, doekjes. Je kunt hierbij de kruidenkaarten gebruiken.

Vragen voor de vragenmuur

Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

Boeken

Naar het ziekenhuis, *Netty van Kaathoven*
In dit boek leer je alles over het ziekenhuis. Wanneer moet je naar het ziekenhuis? En wie kom je daar allemaal tegen? Je ontdekt welke verschillende afdelingen en dokters er zijn. Je komt te weten dat naar het ziekenhuis gaan soms leuk is, als er een kindje geboren wordt bijvoorbeeld, en niet altijd eng. In dit boek vind je ook een gedicht, twee knutselpagina's en een grote uitklappagina.
Een informatief prentenboek in de serie Willewete voor kinderen vanaf 4 jaar, over het ziekenhuis.

De dokter, *Liesbet Slegers*
Een kennismakingsboek voor kleuters over de dokter: kledij en materiaal, doktersbezoek, medicijnen, ziekenhuis …
Een leerrijk informatief boek op kleutermaat over de dokter en wat die allemaal doet. De dokter weet heel veel over het lichaam. Ze weet welke ziektes er bestaan en hoe ze iemand het best kan genezen. In haar doktersjas en met haar doktersspullen onderzoekt ze haar patiënten. Koorts, allerlei soorten pijn, wonden en breuken, medicijnen en spuitjes tegen ziektes, de dokter kent het allemaal. Wat goed dat de dokter er is om je te genezen! En om je te helpen gezond te blijven.

Nijntje in het ziekenhuis, *Dick Bruna*
Nijntje gaat naar het ziekenhuis omdat ze een zere keel heeft. Eerst is ze een beetje bang maar de vriendelijke zuster zorgt voor haar en de ouders van Nijntje brengen een zusterpop voor haar mee.

Filmpjes

- HBB naar het ziekenhuis: https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-naar-het-ziekenhuis/ (15:04 min).
- Filmpje naar de dokter met Flip de beer: https://schooltv.nl/video/naar-de-dokter-met-flip-de-beer/#q=beroepen (3:36 min).
- Studio KleuterTV - Basisschool de Piramide thuis lessen bij de apotheek: https://www.youtube.com/watch?v=7ySOVtKlkic (10:26 min).

Liedjes

- Ziek van Minidisco: https://www.youtube.com/watch?v=R0AzYZnlTMA (2:56 min).
- Ziek zijn lied van Lellobee: https://www.youtube.com/watch?v=IgH4GWUj6lA (2:10 min).
- https://www.kinderliedjes.info/dokter-pilleman/ (alleen tekst, melodie onbekend)
- https://seniorplaza.nl/liedjes/dokter-pilleman/ (alleen tekst, melodie onbekend)

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- Doktertje spelen (Rollenspel)
  de kinderen spelen in de kring of op een kleedje "dokter en apotheek". De kinderen geven elkaar een "recept" en halen "medicijnen" op. Tussendoor stelt de leerkracht vragen als: “Wat zegt de dokter?” “Wat moet de patiënt doen met de pilletjes?”
- Wat doe je ermee? (Objecten en functie koppelen)
  Materialen: Speelgoedpleister, lege medicijndoos, doosje met watjes, lepeltje, spuitje, potje zalf.
  De leerkracht laat voorwerpen zien en vraagt: “Wat is dit?” “Wat kun je ermee doen?” “Wie gebruikt dit?” De kinderen doen de juiste handeling na: zalf smeren, pilletje geven, temperatuur meten.
- Zeg het maar: Wat zegt de dokter?
  De leerkracht geeft situaties: “Je komt bij de dokter en je hebt buikpijn. Wat zegt de dokter?” De kinderen maken zinnen af of zeggen zelf iets als ‘dokter’ of ‘patiënt’. Bijvoorbeeld: “Open je mond maar” / “Hier heb je een pleister” / “Neem dit drankje twee keer per dag.”

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: Zelf medicijnen maken

De kinderen maken zelf middeltjes om beter te worden van natuurlijke producten.
Mogelijke producten:

- Theetje (met munt, honing, kamille)
- Kruidenzalfje (met kokosolie + salie of tijm)
- Kruidenmix in een potje (bijv. tegen verkoudheid)
- Dropwater in een flesje met label

De kinderen experimenteren waarbij ze etiketten uitknippen, kruiden oplepelen, met kleine lepeltjes of flesjes gieten en mengen met vijzels. Ze gebruiken hierbij de kruidenkaarten.

Ook gebruiken ze hierbij een weegschaal (bijvoorbeeld: "Doe drie blaadjes munt in je kommetje").

Vervolgens presenteren de kinderen aan elkaar:

- “Mijn middeltje is tegen…”
- “Ik heb gebruikt…”
- “Het ruikt naar…”

Telmogelijkheden:

- De kinderen tellen hoeveel ze van iets gebruiken in druppels, aantallen of gewicht.
- De kinderen vergelijken: “Wie heeft de meeste ingrediënten gebruikt?”

Benodigdheden:

Kruidenkaarten, verse kruiden (zoals munt, kamille, citroenmelisse, salie, tijm, basilicum, knoflook, cayennepeper), lepeltjes, vijzel, kommetjes, kleine potjes/flesjes, water, honing, drop, doekjes, weegschaal, labels, schrijfgerei, scharen.

Groep 3 / Plusopdracht

- De kinderen ondersteunen hun presentatie met een eenvoudig presentatiekaartje: naam van het middel, waarvoor het is, wat erin zit.
- De kinderen kiezen een kruid uit en maken een mini-poster met: De naam van het kruid, waar het goed voor is, een tekening of collage met gedroogd blaadje.
- De kinderen proeven de kruiden en geven met smileys aan wat ze ervan vinden.

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:

Kritisch denken: Denk je dat je middeltje echt helpt? Waarom wel of niet?

Persoonlijke relevantie: Zou jij je middeltje zelf willen gebruiken? Of voor iemand anders maken?

Verbanden leggen: Wat gebeurt er als je water bij het kruid doet? Of honing erbij?

Woordenschat	De medicijnen, de pillen, de dokter, de patiënt, het ziekenhuis, de apotheek, de thermometer, de temperatuur, de pleister, de hoestdrank, het recept, de zalf, de spuit, de kruiden

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	4 – 4,5 jaar	4,5 – 5 jaar	5 – 5,5 jaar	5,5 – 6 jaar	6 – 6,5 jaar	6,5 – 7 jaar
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Kleine motoriek

Niveau 1: Ik knip kleine stukjes. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen knippen etiketten uit met een schaar.

Niveau 2: Ik maak ingewikkelder bouwsels. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen combineren verschillende onderdelen — potje, label, deksel, inhoud — tot één compleet kruidengeneesmiddeltje.

Niveau 3: Eenvoudige schrijfpatronen. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen maken eenvoudige schrijfpatronen op hun etiket, zoals golven, lijnen of kleine tekeningen bij de naam van het kruid.

Groep 3: Goede motorische coördinatie (lastiger schrijfpatronen, letters en woorden schrijven, cirkel uit de losse hand knippen). [6 – 6,5 jaar]
De kinderen schrijven de naam van hun kruid en het gebruiksdoel op een label en knippen een ronde vorm voor hun etiket uit.

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Niveau 1: Ik vergelijk grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen kijken wie de meeste of minste ingrediënten heeft gebruikt voor hun middeltje.

Niveau 2: Ik overzie hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen zien in één oogopslag dat er bijvoorbeeld drie muntblaadjes in het kommetje liggen zonder te tellen.

Niveau 3: Ik tel resultatief: ik weet dat ik bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen tellen het juiste aantal kruiden of druppels dat in ze in hun recept toevoegen.

Groep 3: Ik tel gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen tellen hoeveel gram of milliliter van elk ingrediënt ze hebben toegevoegd, ongeacht of het netjes geordend is of los in een kom ligt.

Leerlijn: mondelinge taalontwikkeling

Niveau 1: Ik stel wie-, wat-, waar-, hoe- vragen. [3,5 – 4 jaar]
De kinderen stellen elkaar vragen over elkaars middeltje, zoals: “Wat zit erin?” of “Hoe ruikt het?”

Niveau 2: Ik praat over onderwerpen buiten het hier en nu. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen vertellen waar zij het kruid eerder hebben gezien of gebruikt, bijvoorbeeld “Bij mijn oma in de tuin”.

Niveau 3: Ik vertel een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen presenteren hun middeltje aan de groep en leggen uit waarvoor het is, wat erin zit en hoe ze het hebben gemaakt.

Groep 3: Ik neem deel aan gesprekken. [6,5 – 7 jaar]
De kinderen luisteren naar elkaars presentaties, reageren daarop en wisselen ervaringen uit over het maken en proeven.

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- De kinderen herhalen de ziekenhuisattributen. Ze pakken allemaal een voorwerp waar ze een zin over mogen zeggen.
- De kinderen bedenken samen met de leerkracht een verhaaltje met de voorwerpen in de kring, de leerkracht schrijft dit verhaal op en leest het voor in de kring (bijvoorbeeld tijdens het fruit eten).
- De kinderen maken letters met hun lijf.

Beginnende gecijferdheid

- De kinderen meten hun temperatuur op met een thermometer en kleuren de gemeten temperatuur in de tekening.
- De kinderen krijgen aanwijzingen. Ik sta voor, naast achter, links van mijn ziekenhuisbed etc. Oefen deze begrippen regelmatig met de kinderen. Doe het voor met een knuffel.
- Een route door de klas/door het ziekenhuis
- De kinderen krijgen aanwijzingen of geven elkaar aanwijzingen voor het lopen van een route door de klas. Bijv.: zoek de kortste route naar de deur. Loop naar het bureau via de taalkast, langs hoeveel hoeken kom je als je naar de wasbak loopt? Loop de langste route naar de gang… etc.
  Verdieping: Geef de kinderen de opdracht een plattegrond van de klas of een ziekenhuis te tekenen.

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

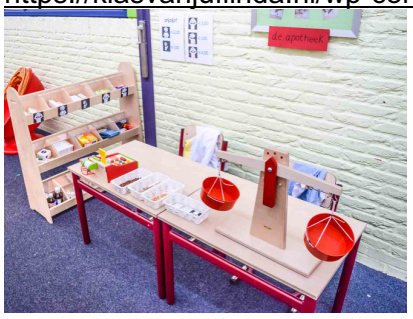
Thuis-/thema-atelier

Vanuit het thuisatelier gaan de kinderen op bezoek bij het thema atelier: de apotheek.

- Stappenplan spel

1. De kinderen kiezen welke klacht ze hebben: https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/pictos-gezondheid1.pdf
2. Dit zeggen ze tegen de dokter en hij zoekt het receptkaartje uit wat bij die klacht hoort. Stel dat de patiënt aangeeft dat hij hoofdpijn heeft dan geeft de dokter het recept met het pictogram 'hoofdpijn': https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/receptkaarten1.pdf
3. De patiënt geeft het recept aan de apotheker en hij pakt het medicijndoosje wat onder hetzelfde pictogram ligt. Deze vult hij met de pillen die op het recept staan. De kaartjes met cijfers zijn bedoeld voor groep 2 en de kaartjes met sommen voor groep 3.

Natuurlijk moeten de medicijnen ook afgerekend worden. Aan de muur hangt een prijslijst, zodat de kinderen precies kunnen zien wat ze moeten betalen. Dit is ook weer gekoppeld aan de pictogrammen: https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/prijslijst1.pdf

Bron: KlasvanjufLinda

Kunstatelier

De kinderen maken met kralen, rietjes, aluminiumfolie en touw hun eigen stethoscoop.

Bron: Pinterest

De kinderen maken van een eierdoos een ehbo-doos. Ze vullen de doos met materialen als pleisters, verband en medicijnen.

Bron: Pinterest

De kinderen kleien hun eigen pillen en zalfjes die in de apotheek verkocht kunnen worden.

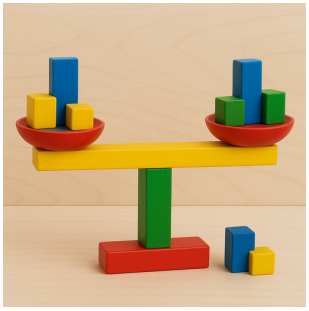

Bron: PeuterjufHilke

Bouwatelier

De kinderen bouwen een apotheek na. Ze bouwen schappen waarin de medicijnen uitgestald staan. Ook bouwen ze een medicijnkastje dat open en dicht kan.

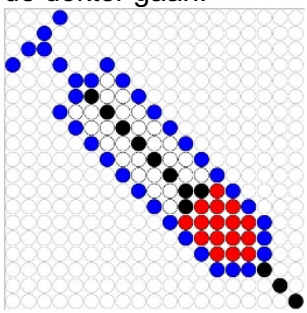

De kinderen bouwen een weegschaal om medicijnen mee te wegen.

Spel-/puzzelatelier

De kinderen maken kralenplankjes passend bij het ziekenhuis en naar de dokter gaan.

Bron: Joost Robben

De kinderen sorteren medicijnen op vorm, kleur, grootte, gewicht etc. Hiervoor kunnen kralen gebruikt worden.

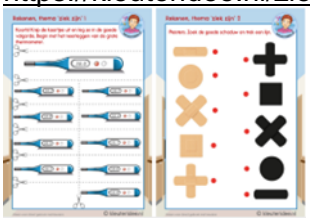
bron: suryadesigns.be

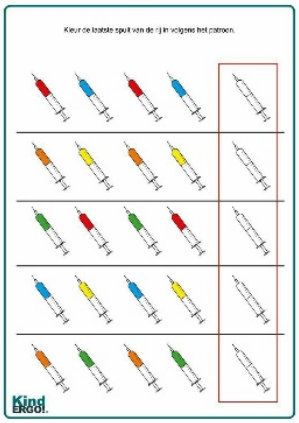
Bron: O'playjo

Rekenatelier

De kinderen maken de rekenwerkbladen van het thema ziekenhuis.
https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/#heading-rekenen-voor-kleuters

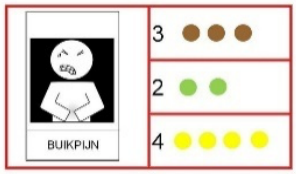
De kinderen maken de patronen af.

Bron: Kind ergo!

De leerkracht maakt kaartjes met 5 vakjes. In elk vakje zit een bepaald aantal stippen in een kleur. De kinderen vullen een medicijndoosje op dezelfde manier als op het kaartje staat.

https://nl.pinterest.com/pin/257690409917695198/

Bron: Diana

https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/receptkaarten1.pdf

Ontdekatelier

De kinderen ontdekken hoe spuiten werken bij de watertafel.

Bron: Kleuteridee

De kinderen onderzoeken verschillende lege (echte en schone) verpakkingen. Wat staat er allemaal op een verpakking? Wat is de vorm van een verpakking? Hoeveel pillen passen er in een strip? Zijn er verschillen tussen de strips/verpakkingen? Hoe zien de flesjes eruit?

Bron: Campingzoeker

Schrijfatelier

De kinderen knutselen hun eigen pillendoosje. Op de deksel komt te staan waar de pillen voor zijn. Dit stempelen de kinderen op het doosje. De pilletjes worden van klei gemaakt. Voorbeelden van woorden om na te stempelen zijn te vinden op: https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/#heading-rekenen-voor-kleuters

ICT-atelier

De kinderen werken op het digibord of op een tablet aan het tellen van pillen https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/#heading-rekenen-voor-kleuters

Beweeg-/buitenatelier	Neem een kar voor het buitenspel en maak met dozen een ambulance op maat. Laat op de bodem ook gewoon karton zitten. Als de kinderen in de ambulance zitten, staat hij zo erg stevig. Voor een stuurkar kun je aan de onderkant van de doos een cirkel uitknippen, zodat je de doos over het stuur kunt schuiven. Snij de doos met een schilmesje op maat. Laat de kinderen de ambulance verven en beplakken. Zorg voor deuren die open kunnen. Leg in de ambulance een dokterskoffertje met verband, pleisters en gips. Ook een aantal doktersjassen vinden de kinderen erg leuk om te gebruiken. Met een troostknuffel uit de ambulance kunnen ze hun patiënten op hun gemak stellen en troosten. https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/ #heading-rekenen-voor-kleuters

Atelier van de week 8: Beweegatelier – Het skelet

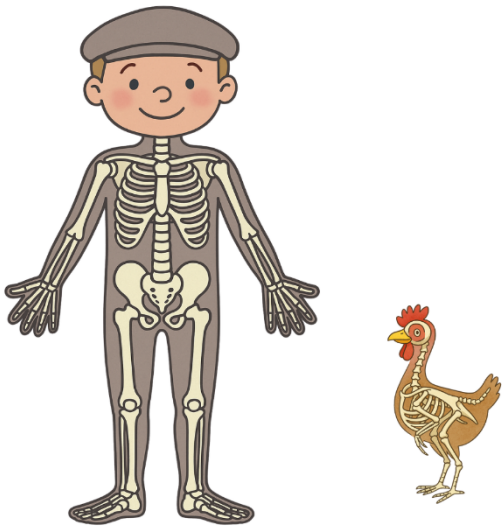
Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie: de mens: beweging en gezondheid

Introductie van het onderwerp aan het begin van de week
Klassikaal in de kring

Inspiratie deel 1
Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen (Kies een van de onderstaande opties)

- De kinderen bedenken wat voor dingen allemaal een skelet hebben.
- De kinderen kijken naar de plaat en praten er samen over. Gebruik vragen als: ‘Wijs het been aan bij de kip, heeft Boer Boris dit ook?’, ‘Wat is er hetzelfde bij het skelet van Boer Boris en de kip?’, ‘Wat is er anders aan de skeletten?’, ‘Hoe zou het komen dat er verschillen zijn bij Boer Boris en de kip?’

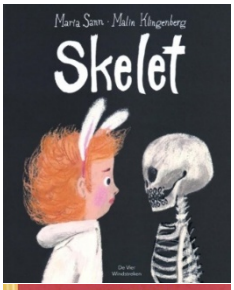
- De kinderen weten al dat er in het lichaam botten zitten. Vertel dat al deze botten samen het skelet heten. Alle botten hebben ook eigen namen, zoals een vingerkootje, de ribben, de ruggengraat, de schedel en het sleutelbeen.
- De kinderen voelen hun botten. Ze voelen zachtjes aan hun eigen arm, been of ribben. Vraag: “Wat voel je onder je huid? Hoe voelt dat hard/zacht?” Ze ontdekken dat er binnenin iets stevigs zit.
- De kinderen gaan botten raden. De leerkracht noemt een bot (bijv. schedel, ribben, knie) en de kinderen wijzen of voelen waar dat zit. Of omgekeerd: de leerkracht wijst/voelt en de kinderen bedenken welk bot dat zou kunnen zijn.
- De kinderen lopen alsof ze heel stijf zijn. Daarna juist heel slap. Vraag: “Wat zou er gebeuren als we geen botten hadden?”

Vragen voor de vragenmuur
Vraag aan de kinderen wat ze allemaal zouden willen weten over het onderwerp van deze week.

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden (Kies een van de onderstaande opties)

Boeken

Skelet, *Maria Sann en Malin Klingenberg*
Teo viert Halloween met zijn vriendjes. Als hij een skelet op het toilet ziet, schrikt hij zich rot. Hij klimt in paniek naar het dak, maar valt en breekt zijn arm. Zo doet hij een vreemde ontdekking: hij heeft zelf óók een skelet. Hoe zit dat? Prentenboek met kleurenillustraties. Vanaf ca. 5 jaar.

Mijn eerste boek over het lichaam, *Yuijn Shin*
Maak kennis met je eigen lijf in dit kleurrijke boek over het menselijk lichaam.

Filmpjes

- Bekijk een filmpje over het skelet: https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-het-skelet/#q=skelet (15:33 min).
- Fikkie – Botten: https://schooltv.nl/video-item/fikkie-botten (8:44 min).
- Meester Daan - Het skelet: https://www.youtube.com/watch?v=aVWE0OxTkUY (let op: wat moeilijker!) (2:42 min).

Liedjes

- Kinderen voor Kinderen – Bewegen is gezond: https://www.youtube.com/watch?v=QUMygc3_JWA (3:12 min.)
- Jeroen Schipper – Edje Skeletje: https://www.youtube.com/watch?v=NcoeAViBqOo (1:49 min).
- Lellobee – Skelettendans: https://www.youtube.com/watch?v=T94RfaoDE94 (00:00-02:06 min).
- WIEBELBOTJES | Kinderliedjes | Minidisco: https://www.youtube.com/watch?v=aLR3K-Fiye8 (2:46 min).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2

Hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan.
(Kies een van de onderstaande opties)

- Botten-beweging
  - De leerkracht noemt een bot (“armbot”), de kinderen bewegen dat lichaamsdeel.
  - Soms maakt de leerkracht het grappig door een foutje te maken (“buig je ribben!”) zodat de kinderen opletten en corrigeren.
- Wie mist er een bot?
  - De leerkracht legt een skelet op tafel.
  - De kinderen doen hun ogen dicht. De leerkracht haalt een bot weg. De kinderen openen hun ogen weer en raden welk bot er ontbreekt.

Begeleide activiteit bij het atelier van de week
Dagelijks en in kleine groepjes

Deze begeleide activiteit wordt gedurende de week in het kunstatelier gedaan door alle kinderen in kleine groepjes. De leerkracht differentieert naar niveau van de leerlijnen, observeert en registreert.

Activiteit van de week: Skeletdans

De leerkracht heeft verschillende kaarten met skelet bewegingen. De leerkracht geeft een omschrijving van de kaart. De kinderen doen de beweging na. Daarna geeft een kind de omschrijving van de beweging.

Tijdens het werken bespreken de kinderen het volgende:
- De kinderen benoemen welke lichaamsdelen er bewegen.
- De kinderen benoemen welke botten er in het lichaamsdeel dat beweegt zitten.
- De kinderen benomen welke kant het lichaamsdeel op beweegt (opzij, naar voren, naar boven etc.)

Telmogelijkheden:
- De kinderen tellen hoeveel botten er bij de beweging bewegen. Bijvoorbeeld: bovenarm, onderarm en hand; dit zijn 3 grote delen.
- Welk bot beweegt het vaakst? De kinderen doen 5 verschillende bewegingen na. De kinderen bedenken welk lichaamsdeel of bot het vaakst heeft bewogen.
- Een kind kiest een beweging en doet deze een aantal keer. De andere kinderen tellen hoe vaak de beweging is gedaan.

Benodigdheden:
Skelet beweegkaarten

Groep 3 / Plusopdracht
- De kinderen bedenken zelf een beweging die ze aan de andere kinderen uitleggen. De andere kinderen moeten de beweging doen.
- De kinderen spelen het skeletspel. Ze leggen de botten op de goede plek. Als differentiatie kunnen ze de botten op de juiste plek bij hun klasgenootje leggen.

Leerlijnen bij de activiteit van de week

Leerlijnen taal en woordenschat

Taal en woordenschat koppel je altijd aan de begeleide activiteit door in gesprek te gaan met de kinderen. De denkbubbelvragen stimuleren nadenken, hersenontwikkeling en taalontwikkeling.

Denkbubbelvragen:
Verbanden leggen: Wat gebeurt er als je geen botten zou hebben? Welke dieren hebben ook een skelet, net als wij?

Creatief denken: Als je je eigen fantasieskelet mocht ontwerpen, wat zou je dan anders maken?

Persoonlijke relevantie: Welke botten kun jij voelen bij jezelf?

Woordenschat	De bovenarm, de onderarm, het bovenbeen, de scheen, de knie, het schouderblad, de nek, het hoofd, de schedel, het skelet, het gewricht, het vingerkootje, de ribben, het sleutelbeen, de ruggengraat

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Observeer de taalontwikkeling aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Spreekt in zinnen van vier zinsdelen/woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit (behalve de 'r' en sommige medeklinkercombinaties). Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar-, hoe-vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen ("en toen…, en dan…"). Gebruikt vraagzinnen ("wie heeft…, waar is…?"). Praat over onderwerpen buiten het hier en nu ("Bij de bakker…"). Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist maar nog niet bij werkwoorden.	Spreekt in samengestelde zinnen met een eenvoudige structuur. Vertelt verhaal/gebeurtenis in enkele zinnen.	Spreekt in goed gevormde, ook samengestelde zinnen met voegwoorden (als, omdat, etc.). Concreet taalgebruik. Eenvoudige werkwoordvervoegingen zijn goed (bijvoorbeeld wij liepen).	Vertelt een samenhangend verhaal van meerdere zinnen. Chronologie: logische ordening, gevarieerde woordkeus. Roept op gepaste wijze hulp van anderen in.	Verbuigt al veel woorden op de juiste manier. Praat in goede zinnen en woorden. Verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit. Kijkt de ander aan als die iets vertelt, wacht tot de ander is uitgepraat, geeft complimentje. Gebruikt "ik vind"-zinnen.	Neemt deel aan gesprekken. Vertelt een eigen verhaal. Luister en vat samen. Articuleert goed. Correcte zinsbouw. Complexe samengestelde zinnen. Gebruikt en begrijpt uitdrukkingen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Observeer de beginnende gecijferdheid aan de hand van de observatiecategorieën van het volgsysteem dat jouw school gebruikt.

3,5 – 4 jaar	**4 – 4,5 jaar**	**4,5 – 5 jaar**	**5 – 5,5 jaar**	**5,5 – 6 jaar**	**6 – 6,5 jaar**	**6,5 – 7 jaar**
Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Vergelijkt grotere hoeveelheden op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig.	Overziet hoeveelheden van 2 en 3 zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon.	Telt 5 tot 10 voorwerpen synchroon. Telt handig door voorwerpen op een rij te leggen.	Zegt getallen tot 10 goed op. Telt resultatief: weet dat het bij 1 moet beginnen, dat alle voorwerpen slechts één keer geteld mogen worden en dat het laatste telwoord de hoeveelheid aangeeft. Begrijpt dat opeenvolgende getallen steeds grotere hoeveelheden aangeven.	Telt minimaal 10 voorwerpen verkort resultatief door te starten bij een groepje dat direct wordt herkend. Lost eenvoudige erbij- en eraf-vragen t/m 5 op. Herkent de rangtelwoorden t/m 6. Telt vooruit tot 10 vanuit verschillende vertrekpunten. Telt terug vanaf 6. Vergelijkt hoeveelheden tot 10 op 'meer', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.	Telt tot 20. Telt gestructureerde en ongestructureerde hoeveelheden resultatief. Leest en schrijft getallen tot 10. Herkent en gebruikt rangtelwoorden t/m 10. Koppelt hoeveelheden tot 10 aan getalsymbolen.	Telt vooruit tot 20 vanuit verschillende vertrekpunten. Leest en schrijft getallen tot en met 10 en 20. Overziet hoeveelheden tot en met 5 zonder te tellen. (Bron: KIJK)

Leerlijn: Ruimtelijke oriëntatie

Niveau 1: Ik kan aanwijzen wat er op een plaat te zien is [4 – 4,5 jaar].
De kinderen kunnen op de skelet bewegingskaarten aanwijzen wat een been, knie, arm etc. is.

Niveau 2: Ik kan eenvoudige voorstellingen vanaf een voorbeeld op papier nadoen [4,5 – 5 jaar].
De kinderen doen de beweging van de skelet bewegingskaart zonder hulp goed na.

Niveau 3: Ik heb een actieve en passieve kennis van voorzetsels als: in, op, naast en onder. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen reageren goed op instructies als 'houd je arm langs je lichaam'.

Groep 3: Ik kan de begrippen links en rechts toepassen op voorwerpen waarbij de lichaams-as niet meer als referentiepunt fungeert. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen geven een ander kind juiste aanwijzingen waarbij links en rechts, voor het kind dat de aanwijzingen opvolgt, juist gebruikt wordt.

Leerlijn: Auditieve waarneming

Niveau 1: Ik kan een enkelvoudige opdracht onthouden en voer deze uit. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen voeren de opdracht direct correct uit, zonder herhaling. Bijvoorbeeld: 'steek je rechterarm uit', wordt goed uitgevoerd.

Niveau 2: Ik kan tweevoudige opdrachten onthouden en uitvoeren. [4,5 – 5 jaar]
De kinderen voeren een tweevoudige opdracht direct correct uit. Bijvoorbeeld: 'steek je rechterarm uit en buig je arm', wordt goed uitgevoerd.

Niveau 3: Ik kan een opdracht onthouden en navertellen. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen herhalen de opdracht hardop. Ze herhalen bijvoorbeeld 'steek je rechterarm uit en buig je arm' hardop. Dit kan direct na het vertellen van de opdracht of na het uitvoeren van de opdracht.

Groep 3: Ik kan een reeks van vijf woorden onthouden. [6 – 6,5 jaar]
De kinderen herhalen een reeks lichaamsdelen/botten. De leerkracht zegt: 'Beweeg je hoofd, schouder, elleboog, hand en vinger'. De kinderen kunnen dit in de juiste volgorde herhalen.

Extra leerlijn: Lichaamsoriëntatie

Niveau 1: Ik kan mijn eigen lichaamsdelen aanwijzen en benoemen. [4 – 4,5 jaar]
De kinderen wijzen en benoemen 'elleboog' als dat gevraagd wordt.

Niveau 2: Ik kan symmetrische lichaamshoudingen imiteren. [4,5 – 5 jaar]
De kinderen houden bijvoorbeeld beide armen zijwaarts zoals voorgedaan wordt door de leerkracht of een ander kind.

Niveau 3: Ik kan enkelvoudige opdrachten naar het lichaam vertalen. [5 – 5,5 jaar]
De kinderen voeren zonder hulp één opdracht uit. Bijvoorbeeld: 'leg je hand op je buik'.

Groep 3: Ik kan asymmetrische lichaamshoudingen van een afbeelding imiteren. [5,5 – 6 jaar]
De kinderen bekijken een kaartje van de skelet bewegingskaarten. Ze doen de beweging van het kaartje na en steken hierbij bijvoorbeeld één arm omhoog en de andere omlaag.

Werkvormen beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij het onderwerp van de week

Beginnende geletterdheid

- Lees een prentenboek over een skelet. De kinderen voorspellen wat er gaat gebeuren. Na afloop vertellen of spelen de kinderen het verhaal na.
- De leerkracht tekent iets in de lucht met zijn vinger en laat de kinderen raden wat hij tekent.
- De leerkracht noemt steeds een woord passend bij het skelet. De kinderen bedenken welke klank of letter ze vooraan en achteraan horen. Kunnen de kinderen een ander woord met deze letter bedenken? Gebruik woorden als: het skelet, de rib, het bot, het been, de arm, de nek, de rug, de voet, de knie, de elleboog, de vinger, de teen, de schedel, het gewricht.
- De leerkracht zegt een woord passend bij het skelet. De kinderen klappen het aantal klankgroepen. Bijvoorbeeld: ske-let is twee keer klappen. Gebruik woorden als: het skelet, de ribben, het bot, de botjes, het been, het bovenbeen, de knie, de voet, de ruggengraat, het vingerkootje, de ribbenkast, de schedel, de nek, de rug, de elleboog, de teen, het gewricht. Pas de moeilijkheid van de woorden aan op het niveau van de kinderen.
- De kinderen krijgen een tekening van een skelet. Ze stempelen bij de botten de naam van de botten. Denk aan: de arm, het been, de voet, de hand, de schedel, het skelet, de rib. Laat de kinderen uitleggen wat ze geschreven hebben.
- De kinderen bedenken samen met de leerkracht een verhaal over een skelet dat op zoek is naar zijn verloren botten. De kinderen vertellen het verhaal door het na te spelen.
- De leerkracht noemt een woord. De kinderen bedenken rijmwoorden. Gebruik woorden als: het skelet, de rib, de rug, de nek, de teen, het bot, het been, de voet.

123 Beginnende gecijferdheid

- De kinderen puzzelen het skelet: https://cdn.schooltv.nl/fileadmin/PROGRAMMA/Basisonderwijs/HuisjeBoompjeBeestje/559_skelet_les_puzzel.pdf
- Blindemannetje
  - Blinddoek één kind. Dit kind loopt een route door het lokaal. Vraag het kind van tevoren waar het graag naartoe geleid wil worden. De kinderen in de klas geven mondelinge aanwijzingen, bijv. naar voor, links, rechts, naar achter, omlaag.
  - Maak tweetallen. Van elk tweetal doet één kind de ogen dicht of wordt één kind geblinddoekt. Het ene kind leidt de ander naar de afgesproken plaats.
- De kinderen krijgen een tekening van een skelet en losse botjes (bijvoorbeeld wattenstaafjes of pasta). De kinderen leggen de botjes op de juiste plek op de tekening. Ze tellen hardop hoeveel botten het skelet heeft. De kinderen tellen ook hoeveel botten een arm heeft etc.
- De leerkracht maakt met tape op de grond een groot skelet. De kinderen krijgen aanwijzingen. Ik loop tussen de ribben, ik sta naast de schedel, ik loop over de ruggengraat, ik sta bij de linkerarm, ik sta rechts van het skelet etc. Oefen deze begrippen regelmatig met de kinderen. Doe het voor met een knuffel.
- De leerkracht heeft een bakje met botten (wattenstaafjes of pasta). De kinderen schatten hoeveel er in het bakje liggen. Daarna tellen de kinderen het aantal botjes. Is dit meer of minder dan wat er gedacht werd? Herhaal dit een paar keer. Maak ook kleine sommen: ‘ik stop nu twee botten terug in het bakje, hoeveel blijven er over etc.’.
- De kinderen doen een ‘wandel en wissel uit’ met het skelet. Elk kind krijgt een plaatje van een onderdeel van het lichaam. Hier staan een aantal botten op. Achter op het kaartje staat het aantal botten genoemd in de vorm van een cijfer. De kinderen lopen door de klas. Als de leerkracht in de handen klapt stoppen de kinderen met lopen en werken ze samen met een kind dat dichtbij staat. Ze laten aan elkaar het plaatje van de botten zien. Het andere kind zegt hoeveel botten er op het plaatje staan. Dit wordt gecontroleerd met het cijfer op de achterkant. Daarna wisselen de kinderen van kaartje en gaan opzoek naar een nieuw klasgenootje. Doe dit een aantal keer

Extra ideeën om het onderwerp van deze week door te pakken in zelfstandige ateliers

Thuis-/thema-atelier

De leerkracht zet een skelet in de themahoek. De kinderen doen onderzoek naar de botten van het skelet.

Bron: School-concept

De leerkracht zorgt voor verschillende soorten skeletten in de themahoek. De kinderen spelen met de skeletten dat zij bij de dokter of dierenarts zijn.

Kunstatelier

Macaroni skelet. De kinderen gebruiken verschillende soorten pasta om hun eigen skelet te maken.

Bron: Elvira Picerni

De kinderen maken van klei een hand met bottenstructuur.

De kinderen tekenen op zwart papier een skelet met wit krijt of potlood.

Bron: ‘tPuttertje

De kinderen maken hun eigen skelet.

Bron: Teachjiji

Bouwatelier

De kinderen bouwen een skelet van blokken.

Bron: Pinterest

Spel-/puzzelatelier

Er ligt een groot skelet klaar waarvan de botten kunnen bewegen. De kinderen leggen het skelet in een houding en doen de houding daarna na. De skeletkaarten van het begeleide beweegatelier kunnen bij deze opdracht hergebruikt worden.

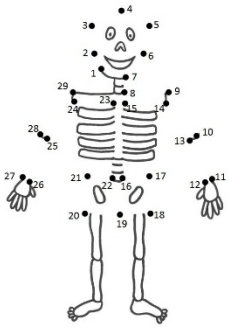

Bron: aysunogretmen

Rekenatelier

Laat kinderen in tweetallen tegenover elkaar staan en elkaar nadoen alsof ze in een spiegel kijken.

Bron: Freepik

De kinderen maken het skelet af door de getallen op de juiste manier te verbinden.

Bron: Femke Pellis

Ruggengraat tellen
De leerkracht geeft stukjes eierdoos nummers van 0 tot 20. Er zitten gaatjes in de doosjes. De kinderen rijgen de genummerde stukken op de juiste volgorde aan een touw.

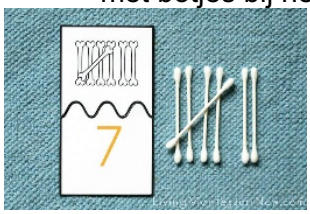
- Kinderen die de getallen reeks van 0 tot 20 goed beheersen kunnen ook een rij maken van oneven en even getallen. Ze kunnen ook een rij maken met sprongen van 3, 4 of 5.

Bron: Pinterest

Tellen met botjes
De leerkracht legt de getalkaartjes klaar. De kinderen leggen het juiste aantal wattenstaafjes neer.

- De plaatjes met botjes kunnen ook van de getallen losgeknipt worden. De kinderen moeten dan eerst het getal zelf maken en kunnen hun antwoord controleren door het bijpassende kaartje met botjes bij het getal te zoeken.

Bron: teachingmomster.com

Ontdekatelier

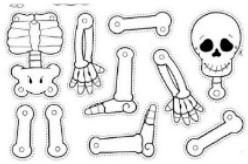
De kinderen maken afdrukken van botjes in klei met stokjes. Ze maken verschillende lichaamsdelen.

Bron: Unicorns&fairytales

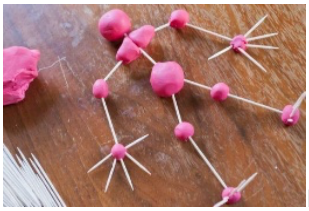
Schrijfatelier

Skeletje(hamertje)-tik
De onderdelen van het skelet liggen uitgeknipt op tafel. De kinderen zetten het skelet in elkaar door spijkers op de goede plek vast te maken.

Bron: Pinterest

De kinderen maken een skelet met behulp van klei en tandenstokers. Ze oefenen met het rollen van bolletjes klei.

Bron: Pinterest

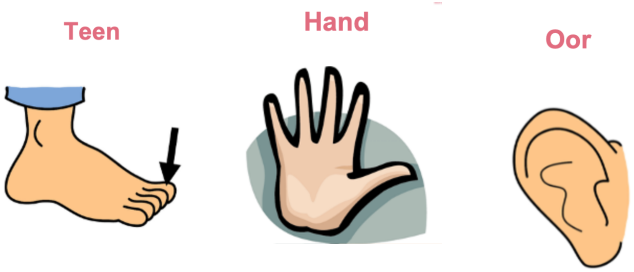
ICT-atelier

De kinderen bekijken een 3d-model van een skelet op een tablet of digibord.
https://www.twinkl.nl/resource/human-skeleton-with-organs-augmented-reality-ar-3d-quick-look-model-t-ar-1654849493
https://anatomy3datlas.com/
https://www.msdmanuals.com/home/multimedia/3dmodel/skeletal-system

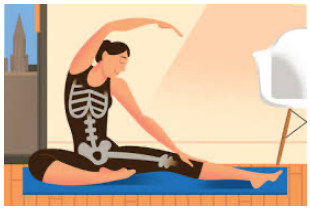

Beweeg-
/buitenatelier

Speel met de kinderen Rijmrun. Rijm een woord en de kinderen rennen vervolgens naar de goede afbeelding.

De kinderen doen een botten-yoga.

Bron: Kiddingaroundyoga

De kinderen doen een skelet-dans op muziek.
https://www.youtube.com/watch?v=e54m6XOpRgU (1:57 min).

The Skeleton Dance | Classroom Fun | Super Simple

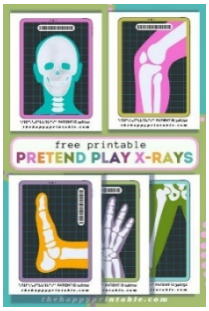
Zelfstandig thuis-/ thema-atelier

Inrichting en materialen:

- Röntgenfoto's van ledematen
- Doktersjassen
- Dokterstas inclusief inhoud (verband, pleisters, stethoscoop, prikken etc.)
- Medicijnen doosjes
- Skeletten
- Weegschaal

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

Bron: thehappyprintable

Het thuis-atelier is ingericht als een ziekenhuiskamer. De kinderen spelen dat er een patiënt en een dokter is. De dokter maakt röntgenfoto's van de ledematen van de patiënt. Wat is er gebroken? Ze gebruiken nep-röntgenfoto's in hun spel.

Bron: Juf Anke, Kleuteridee

Vanuit het thuisatelier naar het thema atelier; de röntgenafdeling in het ziekenhuis. Er worden onderzoeken gedaan, een foto gemaakt en gegipst.

- Patiëntenkaart ziekenhuis: https://www.jufjanneke.nl/wordpress/wp-content/uploads/2013/01/Patientenkaart-in-ziekenhuis.pdf
- Je kunt ook knuffels gebruiken die verzorgd mogen worden.

Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

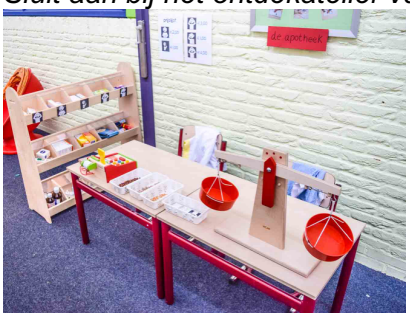

Bron: Pinterest

De kinderen spelen de reis van eten door het lichaam. Wat komen ze allemaal tegen onderweg?

De leerkracht maakt een groot lichaam op de grond. De kinderen spelen met etenswaren de reis van het eten door het lichaam na.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 7

Bron: KlasvanjufLinda

Vanuit het thuisatelier gaan de kinderen op bezoek bij het thema atelier: de apotheek.

- Stappenplan spel

4. De kinderen kiezen welke klacht ze hebben: https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/pictos-gezondheid1.pdf
5. Dit zeggen ze tegen de dokter en hij zoekt het receptkaartje uit wat bij die klacht hoort. Stel dat de patiënt aangeeft dat hij hoofdpijn heeft dan geeft de dokter het recept met het pictogram 'hoofdpijn': https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/receptkaarten1.pdf
6. De patiënt geeft het recept aan de apotheker en hij pakt het medicijndoosje wat onder hetzelfde pictogram ligt. Deze vult hij met de pillen die op het recept staan. De kaartjes met cijfers zijn bedoeld voor groep 2 en de kaartjes met sommen voor groep 3.
7. Natuurlijk moeten de medicijnen ook afgerekend worden. Aan de muur hangt een prijslijst, zodat de kinderen precies kunnen zien wat ze moeten betalen. Dit is ook weer gekoppeld aan de pictogrammen: https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/prijslijst1.pdf

Sluit aan bij het beweegatelier van week 8

Bron: School-concept

De leerkracht zet een skelet in de themahoek. De kinderen doen onderzoek naar de botten van het skelet.

De leerkracht zorgt voor verschillende soorten skeletten in de themahoek. De kinderen spelen met de skeletten dat zij bij de dokter of dierenarts zijn.

.

Zelfstandig kunstatelier

Inrichting en materialen:

- Scharen
- Gekleurd papier
- Lijm
- Zwart papier
- Wit krijt of potlood
- Eierdozen
- Kralen
- Touw
- Aluminiumfolie
- Kooktijdschriften
- Macaroni en pasta

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

Bron: Pinterest

De kinderen gipsen een arm. Ze trekken eerst hun eigen hand en arm om. Dan knippen zij de hand en arm uit. Met gekleurde stroken papier geven zij hun arm gips.

Bron: jufjanneke.nl

De kinderen tekenen hun skelet op een zwart papier. Ze tekenen de botten die je op een röntgenfoto kan zien.

Sluit aan bij het puzzelatelier van week *6*

De kinderen knippen en plakken de weg van de boterham.

Bron: 123RF

De kinderen maken een collage met eten dat goed is voor je lichaam.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week *7*

Bron: Pinterest

De kinderen maken met kralen, rietjes, aluminiumfolie en touw hun eigen stethoscoop.

Bron: Pinterest

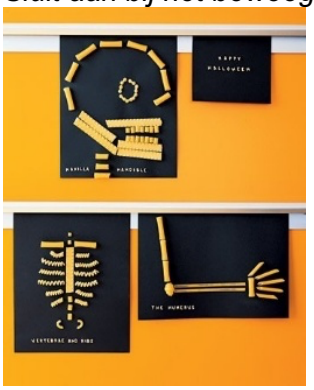
De kinderen maken van een eierdoos een ehbo-doos. Ze vullen de doos met materialen als pleisters, verband en medicijnen.

Bron: PeuterjufHilke

De kinderen kleien hun eigen pillen en zalfjes die in de apotheek verkocht kunnen worden.

Sluit aan bij het beweegatelier van week 8

Bron: Elvira Picerni

Macaroni skelet. De kinderen gebruiken verschillende soorten pasta om hun eigen skelet te maken.

De kinderen maken van klei een hand met bottenstructuur.

Bron: ‘tPuttertje

De kinderen tekenen op zwart papier een skelet met wit krijt of potlood.

Bron: Teachjiji

De kinderen maken hun eigen skelet.

Zelfstandig bouwatelier

Inrichting en materialen:

- Blokken
- Lego
- Kapla
- Gips
- Knikkers
- Karton/buizen

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van de week 5

Bron: Kleuteruniversiteit

De kinderen bouwen een ziekenhuis. Het ziekenhuis heeft vier verdiepingen, een draaideur, een helikopterplatform en een plek voor de ambulance.

Bron: eenvoudigleven

De kinderen bouwen een gipskamer. Ze maken een behandeltafel en een kast waar alle materialen van de gipskamer in liggen.

Bron: KlasvanjufLinda

De kinderen bouwen de röntgenkamer. Er is een behandeltafel en een röntgenapparaat. Ze kunnen knuffels door het röntgenapparaat laten gaan.

Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

De kinderen bouwen een model van het lichaam. Ze gebruiken verschillende maten blokken om de verschillende onderdelen van het spijsverteringsstelsel na te maken.

Bron: Pinterest

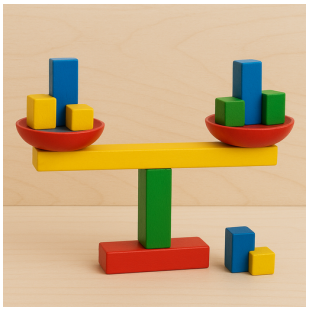
Bron: BrendaHarings

De kinderen maken een stroom van ‘eten’ met knikkers en buizen. Ze bouwen het spijsverteringsstelsel na.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 7

De kinderen bouwen een apotheek na. Ze bouwen schappen waarin de medicijnen uitgestald staan. Ook bouwen ze een medicijnkastje dat open en dicht kan.

De kinderen bouwen een weegschaal om medicijnen mee te wegen.

Sluit aan bij het beweegatelier van week 8

Bron: Pinterest

De kinderen bouwen een skelet van blokken.

Bron: Waalseschool

De kinderen maken van blokken een omtrek van hun eigen lichaam. In de omtrek leggen ze de botten.

Zelfstandig spel-/puzzelatelier

Inrichting en materialen:

- Dobbelstenen
- Pionnetjes
- Levensgroot uitgeprint skelet
- Kralen
- Kopieerbladen
- Kralenplankjes

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

De kinderen spelen een memorie met röntgenfoto's en lichaamsdelen. Ze zoeken de juiste röntgenfoto's en lichaamsdelen bij elkaar.

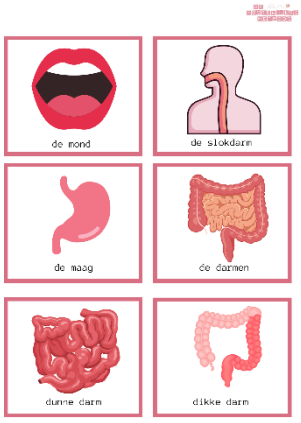
Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

Bron: boraillustraties.blogspot.nl

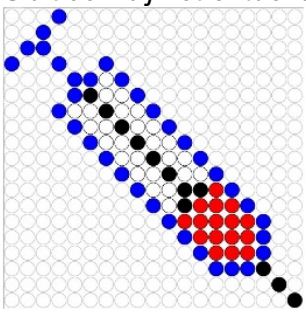
De kinderen spelen het 'van snoep naar poep spel'. Komen zij op een nummer met een plaatje dan moeten zij een beurt overslaan.

- Het spel kan met oudere kleuters met twee dobbelstenen gespeeld worden.

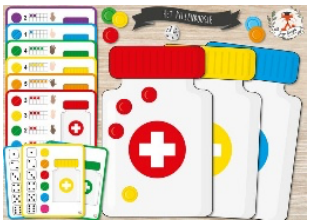
De kinderen leggen de plaatjes van de reis van het eten (de spijsvertering) op de goede volgorde.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 7

Bron: Joost Robben

De kinderen maken kralenplankjes passend bij het ziekenhuis en naar de dokter gaan.

bron: suryadesigns.be

De kinderen sorteren medicijnen op vorm, kleur, grootte, gewicht etc. Hiervoor kunnen kralen gebruikt worden.

Bron: O'playjo

Sluit aan bij het beweegatelier van week 8

Bron: aysunogretmen

Er ligt een groot skelet klaar waarvan de botten kunnen bewegen. De kinderen leggen het skelet in een houding en doen de houding daarna na. De skeletkaarten van het begeleide beweegatelier kunnen bij deze opdracht hergebruikt worden.

Zelfstandig rekenatelier

Inrichting en materialen:

- Meetlint
- Handklokjes
- ‘I spy’-werkblad
- Receptenkaartjes voor de apotheek
- Eierdozen
- Getalkaartjes (teachingmomster.com)

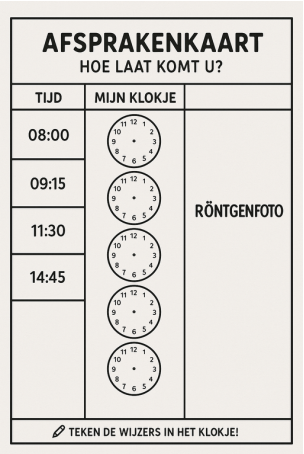
Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

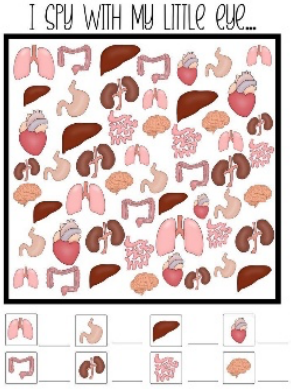
Bron: Heutink

De kinderen meten hoe groot het gips voor een ledemaat moet zijn. Ze meten de lengte, breedte en omtrek.

De kinderen maken een afsprakenkaart met kloktijden erop. Ze kunnen een handklok gebruiken om een tijd op te zetten. Deze tijd tekenen ze na.

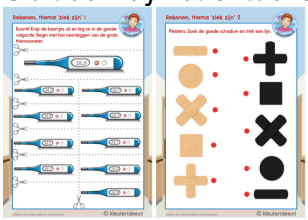
Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

Bron: Pinterest

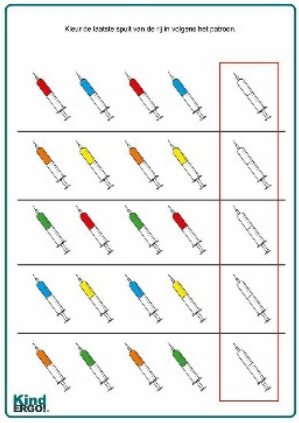
De kinderen tellen de organen uit het spijsverteringsysteem. Onderaan schrijven ze op hoeveel ze van elk orgaan geteld hebben.

Sluit aan bij het ontdekatelier van

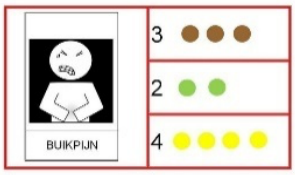
week 7

De kinderen maken de rekenwerkbladen van het thema ziekenhuis.
https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/#heading-rekenen-voor-kleuters

Bron: Kind ergo!

De kinderen maken de patronen af.

Bron: Diana

De leerkracht maakt kaartjes met 5 vakjes. In elk vakje zit een bepaald aantal stippen in een kleur. De kinderen vullen een medicijndoosje op dezelfde manier als op het kaartje staat.
https://nl.pinterest.com/pin/257690409917695198/

https://klasvanjuflinda.nl/wp-content/uploads/2015/12/receptkaarten1.pdf

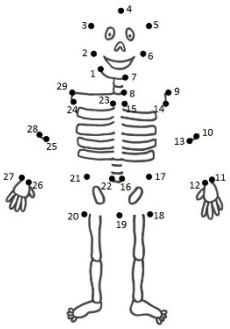
Sluit aan bij het beweegatelier van

week 8

Laat kinderen in tweetallen tegenover elkaar staan en elkaar nadoen alsof ze in een spiegel kijken.

Bron: Freepik

De kinderen maken het skelet af door de getallen op de juiste manier te verbinden.

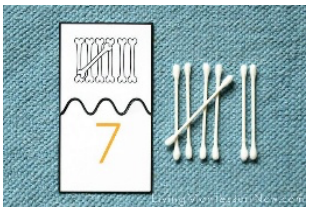
Bron: Femke Pellis

Bron: Pinterest

Ruggengraat tellen
De leerkracht geeft stukjes eierdoos nummers van 0 tot 20. Er zitten gaatjes in de doosjes. De kinderen rijgen de genummerde stukken op de juiste volgorde aan een touw.

- Kinderen die de getallen reeks van 0 tot 20 goed beheersen kunnen ook een rij maken van oneven en even getallen. Ze kunnen ook een rij maken met sprongen van 3, 4 of 5.

Bron: teachingmomster.com

Tellen met botjes
De leerkracht legt de getalkaartjes klaar. De kinderen leggen het juiste aantal wattenstaafjes neer.

- De plaatjes met botjes kunnen ook van de getallen losgeknipt worden. De kinderen moeten dan eerst het getal zelf maken en kunnen hun antwoord controleren door het bijpassende kaartje met botjes bij het getal te zoeken.

Zelfstandig ontdekatelier

Inrichting en materialen:

- Röntgenfoto's
- Zaklamp
- Plastic bak
- Klei
- Stokjes
- Spuiten
- Flesjes
- Potjes
- Lege medicijnverpakkingen en -strips

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

Bron: FysioJansen

De kinderen vergelijken röntgenfoto's. Wat zien ze? Welke botten zijn er gebroken? Welke botten zien er goed uit? Is er soms ook wat geks te zien op de röntgenfoto's?

Bron: JufJanneke

De kinderen maken zelf een lichtbak met een plastic bak en een zaklamp. Ze verzamelen spulletjes uit de klas. Door welke materialen kunnen ze heen kijken? Door welke materialen komt veel licht? Welke materialen niet? Hoe komt dit? Zien de kinderen iets aan de binnenkant zitten?

Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

Bron: pinterest

De kinderen matchen verschillende drollen met het juiste dier.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 7

De kinderen ontdekken hoe spuiten werken bij de watertafel.

Bron: Kleuteridee

Bron: Campingzoeker

De kinderen onderzoeken verschillende lege (echte en schone) verpakkingen. Wat staat er allemaal op een verpakking? Wat is de vorm van een verpakking? Hoeveel pillen passen er in een strip? Zijn er verschillen tussen de strips/verpakkingen? Hoe zien de flesjes eruit?

Sluit aan bij het beweegatelier van week 8

Bron: Unicorns&fairytales

De kinderen maken afdrukken van botjes in klei met stokjes. Ze maken verschillende lichaamsdelen.

Zelfstandig schrijfatelier

Inrichting en materialen:

- Lichtbak of tafel met wit blad.
- Zwart zand
- Stokjes of kwasten
- Stempels
- Stempelkussen
- Vouwblad doosje

Spelideeën:

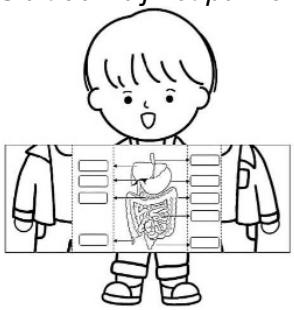
Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

Bron: mrs. Plemons' kindergarten

De leerkracht zorgt ervoor dat er zwart zand op een witte ondergrond ligt (dit kan ook een lichtbak zijn). De kinderen schrijven röntgenfoto-letters. Kunnen ze ook woorden maken? Jonge kleuters schrijven de letters met hun vingers. De oudste kleuters schrijven met een stokje of kwast in het zand.

Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

Bron: Pinterest

De kinderen schrijven bij de onderdelen van het spijsverteringssysteem de woorden.

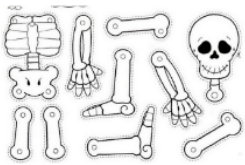
- De woordkaarten bij deze week kunnen gebruikt worden als voorbeeld.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 7

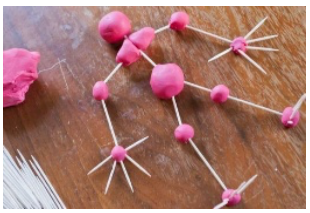
De kinderen knutselen hun eigen pillendoosje. Op de deksel komt te staan waar de pillen voor zijn. Dit stempelen de kinderen op het doosje. De pilletjes worden van klei gemaakt. Voorbeelden van woorden om na te stempelen zijn te vinden op: https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/#heading-rekenen-voor-kleuters

Sluit aan bij het beweegatelier van week 8

Bron: Pinterest

Skeletje(hamertje)-tik
De onderdelen van het skelet liggen uitgeknipt op tafel. De kinderen zetten het skelet in elkaar door spijkers op de goede plek vast te maken.

Bron: Pinterest

De kinderen maken een skelet met behulp van klei en tandenstokers. Ze oefenen met het rollen van bolletjes klei.

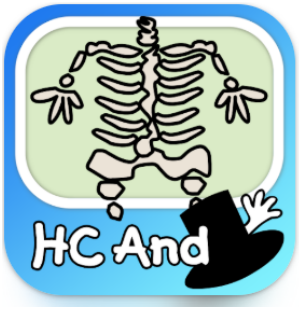
Zelfstandig ICT-atelier

Inrichting en materialen:

- Tablet
- Digibord
- Chromebook

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

De kinderen spelen in de app ‘Hospital Hero (https://www.hospitalhero.nl/)’ of ‘HC And – Rontgenafdelingen (https://play.google.com/store/apps/details?id=air.hcand.rontgen&hl=nl) en ontdekken hoe een röntgenfoto werkt.

De kinderen spelen in de app ‘Het kleine ziekenhuis - Fox and Sheep GmbH’ en leggen zelf gips aan bij een patiënt.

Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

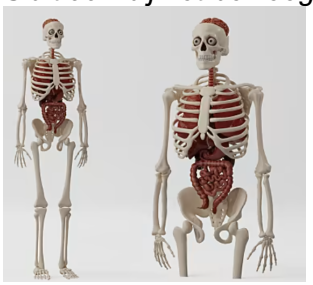
De kinderen spelen in de app ‘Hoe werkt mijn lichaam? Anatomie voor kinderen - Learny Land: al spelend ontdekt je kind hoe het zenuwstelsel, de spijsvertering, het hart en nog veel meer lichaamsfuncties werken.

Sluit aan bij het ontdekatelier van week 7

De kinderen werken op het digibord of op een tablet aan het tellen van pillen https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/#heading-rekenen-voor-kleuters

Sluit aan bij het beweegatelier van

week 8

De kinderen bekijken een 3d-model van een skelet op een tablet of digibord.
https://www.twinkl.nl/resource/human-skeleton-with-organs-augmented-reality-ar-3d-quick-look-model-t-ar-1654849493
https://anatomy3datlas.com/
https://www.msdmanuals.com/home/multimedia/3dmodel/skeletal-system

Zelfstandig beweeg-/buitenatelier

Inrichting en materialen:

- Krukken
- Rolstoel
- Kar
- Dozen
- Verf
- Dokterstas
- Doktersjas
- Stoepkrijt

Spelideeën:

Sluit aan bij het kunstatelier van week 5

Bron: Handicapinternational

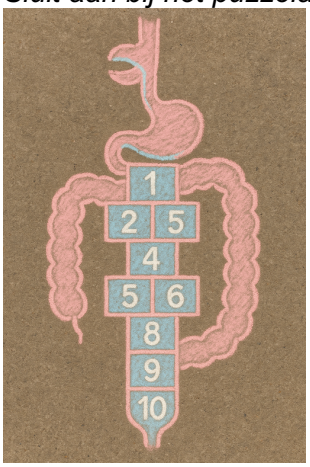
De kinderen lopen alsof ze een patiënt zijn die gips om heeft.

Bron: Kennisbanksportenbewegen

De kinderen lopen een parcours op krukken of met een rolstoel.

Sluit aan bij het puzzelatelier van week 6

De leerkracht tekent op het plein heel groot het spijsverteringsstelsel. De kinderen gebruiken dit als hinkelbaan. Elk onderdeel van het spijsverteringsstelsel gaan ze op een andere manier doorheen. Bijvoorbeeld: de slokdarm is hinkelend, de lever is springend, de dunne darm is draaiend etc.

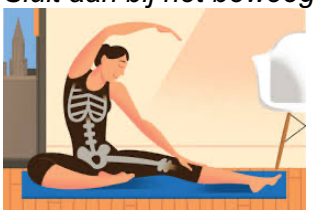
Sluit aan bij het ontdekatelier van

week 7

Neem een kar voor het buitenspel en maak met dozen een ambulance op maat. Laat op de bodem ook gewoon karton zitten. Als de kinderen in de ambulance zitten, staat hij zo erg stevig. Voor een stuurkar kun je aan de onderkant van de doos een cirkel uitknippen, zodat je de doos over het stuur kunt schuiven. Snij de doos met een schilmesje op maat. Laat de kinderen de ambulance verven en beplakken. Zorg voor deuren die open kunnen. Leg in de ambulance een dokterskoffertje met verband, pleisters en gips. Ook een aantal doktersjassen vinden de kinderen erg leuk om te gebruiken. Met een troostknuffel uit de ambulance kunnen ze hun patiënten op hun gemak stellen en troosten.
https://kleuteridee.nl/ziekenhuis/ #heading-rekenen-voor-kleuters

Sluit aan bij het beweegatelier van

Bron: Kiddingaroundyoga

week 8

De kinderen doen een botten-yoga.

The Skeleton Dance | Classroom Fun | Super Simple

De kinderen doen een skelet-dans op muziek.
https://www.youtube.com/watch?v=e54m6XOpRgU
(1:57 min).

Verteltafel of vertelkast:

- Maak samen met de kinderen een verteltafel, naar aanleiding van een prentenboek of jullie zelfverzonnen verhaal. Tijdens het spelen met de verteltafel, vertellen de kinderen het verhaal na. Of ze bedenken met elkaar een nieuw verhaal.

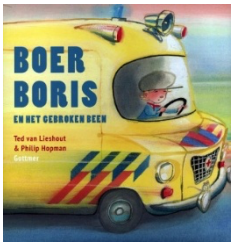
Bron: Pinterest

Facebook

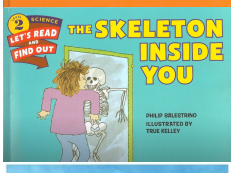
Facebook

Boer Boris en het gebroken been, *Ted van Lieshout*
O jee! In 'Boer Boris en het gebroken been' is broer Berend is uit de appelboom gevallen. Hij heeft zijn been gebroken en wordt per ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Als hij daar een nachtje moet blijven slapen, voelt hij zich wel heel alleen. Gelukkig komen Boris en zusje Sam de volgende dag op bezoek, maar ja, de beesten, die mist Berend toch het meeste. En Boer Boris zou Boer Boris niet zijn als hij daar geen oplossing voor wist...

Varkentje krijgt gips, *Nelleke Scherpbier*
Varkentje breekt zijn pootje en moet geopereerd worden. Met grote ogen kijkt hij naar alles wat er gebeurt in het ziekenhuis.
Waarom moet hij een lampje op zijn poot?
En hoe werkt dat precies met die slaapmelk?
De vrolijke en humoristische tekeningen laten zien hoe het eraan toe gaat op de operatiekamer en daaromheen.

The skeleton inside you, *Philip Balestino*
Digitaal voorgelezen boek in het Engels:
https://www.youtube.com/watch?v=33jlKGxk014 (6:48 min).

Pretpark de poepfabriek, *Marja Baseler*
Waar blijft je eten als je een hap neemt? Wat is poep? Hoe komt het dat je soms buikpijn hebt? En heb jij wel eens last van harde poep of windjes? Welkom in je eigen poepfabriek. Reis mee van hap tot plons!

Dag drol, *Floor Bal*
Hoe maakt je lichaam poep en plas van alles wat je eet en drinkt? Volg de reis van het voedsel via je lichaam, de wc, de riolering en de zuiveringsinstallatie. Met paginagrote kleurenillustraties.

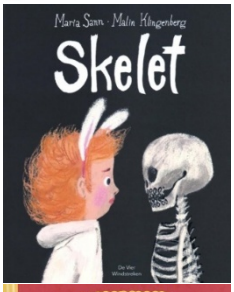
Naar het ziekenhuis, *Netty van Kaathoven*
In dit boek leer je alles over het ziekenhuis. Wanneer moet je naar het ziekenhuis? En wie kom je daar allemaal tegen? Je ontdekt welke verschillende afdelingen en dokters er zijn. Je komt te weten dat naar het ziekenhuis gaan soms leuk is, als er een kindje geboren wordt bijvoorbeeld, en niet altijd eng. In dit boek vind je ook een gedicht, twee knutselpagina's en een grote uitklappagina.
Een informatief prentenboek in de serie Willewete voor kinderen vanaf 4 jaar, over het ziekenhuis.

De dokter, *Liesbet Slegers*
Een kennismakingsboek voor kleuters over de dokter: kledij en materiaal, doktersbezoek, medicijnen, ziekenhuis …
Een leerrijk informatief boek op kleutermaat over de dokter en wat die allemaal doet. De dokter weet heel veel over het lichaam. Ze weet welke ziektes er bestaan en hoe ze iemand het best kan genezen. In haar doktersjas en met haar doktersspullen onderzoekt ze haar patiënten. Koorts, allerlei soorten pijn, wonden en breuken, medicijnen en spuitjes tegen ziektes, de dokter kent het allemaal. Wat goed dat de dokter er is om je te genezen! En om je te helpen gezond te blijven.

Nijntje in het ziekenhuis, *Dick Bruna*
Nijntje gaat naar het ziekenhuis omdat ze een zere keel heeft. Eerst is ze een beetje bang maar de vriendelijke zuster zorgt voor haar en de ouders van Nijntje brengen een zusterpop voor haar mee.

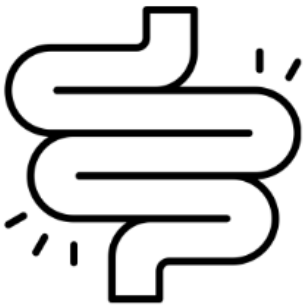

Skelet, *Maria Sann en Malin Klingenberg*
Teo viert Halloween met zijn vriendjes. Als hij een skelet op het toilet ziet, schrikt hij zich rot. Hij klimt in paniek naar het dak, maar valt en breekt zijn arm. Zo doet hij een vreemde ontdekking: hij heeft zelf óók een skelet. Hoe zit dat? Prentenboek met kleurenillustraties. Vanaf ca. 5 jaar.

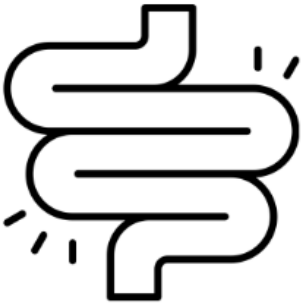

Mijn eerste boek over het lichaam, *Yuijn Shin*
Maak kennis met je eigen lijf in dit kleurrijke boek over het menselijk lichaam.

Weektaak

week 1	
week 2	
week 3	
week 4	

Weektaak

week 1	
week 2	
week 3	
week 4	

Weektaak

week 1	
week 2	
week 3	
week 4	

Afsluitende week: doel en activiteiten

Waarom is de afsluitende week een belangrijk leeronderdeel?

Het doel van de afsluitende week is dat de leerlingen terugkijken op alles wat ze tijdens het (deel)thema hebben geleerd. Hiermee versterken de kinderen hun geheugen en krijgen ze overzicht.

Onderdelen van de afsluitende week:

- Laat de leerlingen hun werk afmaken en mooi maken.
- Vind antwoorden op de laatste vragen van de vragenmuur.
- Maak een overzicht van alles dat de leerlingen hebben geleerd tijdens het (deel)thema.
- Organiseer een afsluitende activiteit met alles wat de leerlingen hebben geleerd.
- Bereid de eindpresentatie aan de ouders voor.

Overzicht van alles wat er is geleerd tijdens het (deel)thema:

Loop met de kinderen langs de themamuur. Bekijk foto's, werkjes en boeken van het afgelopen thema en bespreek met de kinderen wat jullie de afgelopen weken hebben gedaan en geleerd.
Leg een afbeelding van een centraal onderwerp in de kring en vraag de kinderen wat ze ervan weten. Schrijf of teken dit erbij.

Verwerkingsspellen bij het overzicht

Pas alles wat de leerlingen hebben geleerd toe in een activiteit. Deze staan uitgewerkt op de portal in het boekje stappenplan bij het Fundamenteel Leer Model.

- Quiz, ga staan/zitten, ren naar de juiste hoek.
- Dans en ren naar het juiste kaartje/voorwerp
- Hoepels
- Vliegen-mep-spel
- Papegaaienspel
- Bingo
- Fluister-doorgeefspel
- Kunstopdracht
- Mix & koppel
- Opdrachtenestafette
- Vossenjacht met quizvragen/opdrachten

Eindpresentatie aan de ouders

Presenteer alles wat de leerlingen hebben geleerd aan de ouders. Hier zijn verschillende vormen voor, bijvoorbeeld:

- Vlog met een impressie van het thema
- Themakrant
- Quiz met vragen die de kinderen hebben bedacht bij het thema
- Kraampjesmarkt
- Ren je rot
- Optredens
- Museum/tentoonstelling

Overzicht ontwikkellijnen onderbouw thema Voeding en gezondheid

Begeleiding bij het atelier van de week **Ontwikkellijn**	Thema Atelier (1)	Ontdek Atelier (1)	Kook Atelier (1)	Kunst Atelier (1)	Kunst Atelier (2)	Puzzel Atelier (2)	Ontdek Atelier (2)	Beweeg Atelier (2)
Spelontwikkeling	X							
Kleine motoriek				X	X		X	
Tekenontwikkeling					X			
Visuele waarneming				X		X		
Auditieve waarneming	X							X
Mondelinge taalontwikkeling		X					X	
Beginnende geletterdheid			X					
Ruimtelijke oriëntatie								X
Beginnende gecijferdheid			X				X	
Logisch denken		X				X		
Tijdsoriëntatie	Dagen van de week en de maanden komen wekelijks aanbod tijdens het dag routine in de kring.							
Grote motoriek	De leerlijn grote motoriek komt aan bod tijdens de gymles.							

Let op!

1. De leerlijn mondelinge taalontwikkeling komt aan bod tijdens elke begeleide activiteit van de week. Deze wordt tijdens deelthema 1 en deelthema 2 één keer geobserveerd en geregistreerd.
2. De leerlijn beginnende gecijferdheid/getalsoriëntatie kan aan vrijwel alle activiteiten toegevoegd worden. Deze wordt tijdens deelthema 1 en deelthema 2 één keer geobserveerd en geregistreerd.
3. De leerlijnen beginnende geletterdheid, beginnende gecijferdheid, visuele waarneming, auditieve waarneming, logisch denken en ruimtelijke oriëntatie zitten ook verwerkt in de werkvormen bij inspiratie deel 2 die je uitvoert in de grote kring. Hiervan registreer je alleen de opvallendheden.